

THE FUNDAMENTAL TREATISE
ON THE MIDDLE WAY
CALLED 'WISDOM'

ARYA NAGARJUNA
(1ST TO 2ND CENTURY CE)

EMBEDDED OUTLINES AND CHAPTER INTRODUCTIONS EXTRACTED FROM

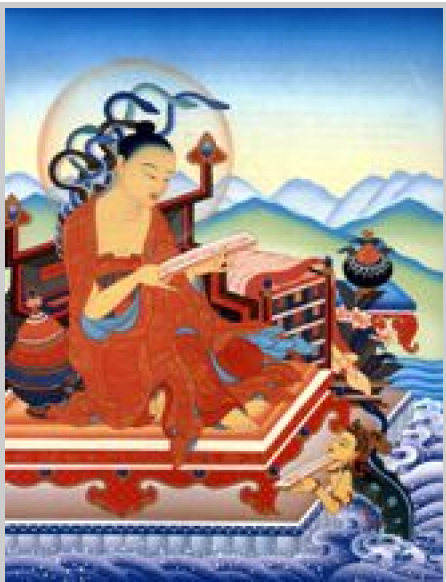
'THE PRECIOUS GARLAND'
AN EXPLANATION OF THE MEANING OF THE WORDS
OF THE FUNDAMENTAL TREATISE ON THE MIDDLE WAY
CALLED 'WISDOM'

GYELWA GENDUN DRUP (1391 - 1474)

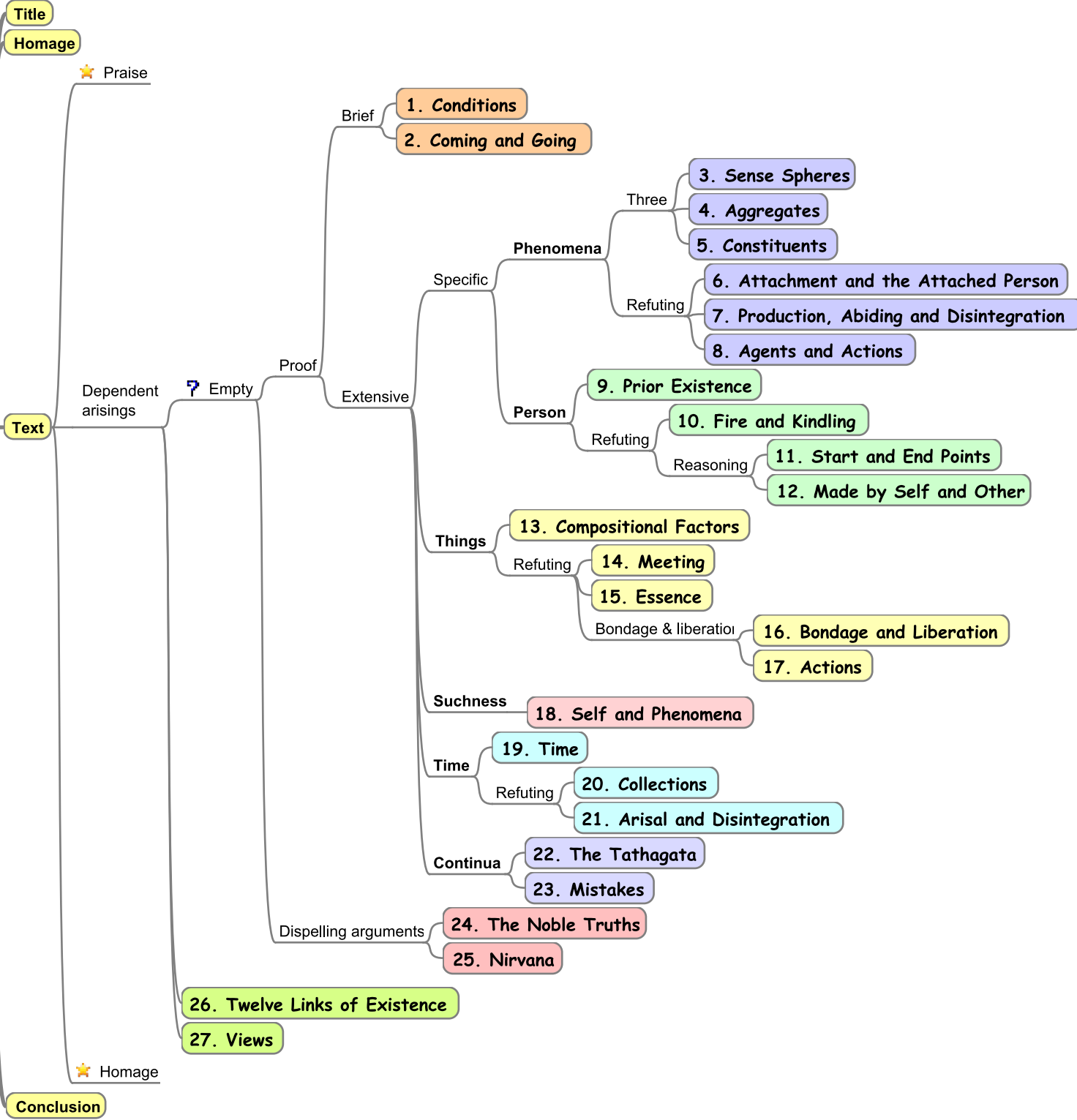
CONTENTS

<i>FUNDAMENTAL WISDOM MINDMAP</i>	2
<i>PRECIOUS GARLAND MAIN OUTLINES</i>	3
<i>FUNDAMENTAL WISDOM TEXT</i>	
PRAISE	5
1. INVESTIGATION OF CONDITIONS	6
2. INVESTIGATION OF COMING AND GOING	8
3. INVESTIGATION OF THE SENSE POWERS	11
4. INVESTIGATION OF THE AGGREGATES	13
5. INVESTIGATION OF THE CONSTITUENTS	15
6. INVESTIGATION OF ATTACHMENT AND THE ATTACHED PERSON	17
7. INVESTIGATION OF PRODUCTION, ABIDING AND DISINTEGRATION	19
8. INVESTIGATION OF AGENTS AND ACTIONS	23
9. INVESTIGATION OF PRIOR EXISTENCE	25
10. INVESTIGATION OF FIRE AND KINDLING	27
11. INVESTIGATION OF START AND END POINTS	29
12. INVESTIGATION OF MADE BY SELF AND MADE BY OTHER	31
13. INVESTIGATION OF COMPOSITIONAL FACTORS	33
14. INVESTIGATION OF MEETING	34
15. INVESTIGATION OF ESSENCE	36
16. INVESTIGATION OF BONDAGE AND LIBERATION	38
17. INVESTIGATION OF ACTIONS	40
18. INVESTIGATION OF SELF AND PHENOMENA	44
19. INVESTIGATION OF TIME	46
20. INVESTIGATION OF COLLECTIONS	47
21. INVESTIGATION OF ARISAL AND DISINTEGRATION	50
22. INVESTIGATION OF THE TATHAGATA	53
23. INVESTIGATION OF MISTAKES	55
24. INVESTIGATION OF THE NOBLE TRUTHS	58
25. INVESTIGATION OF NIRVANA	63
26. INVESTIGATION OF THE TWELVE LINKS OF EXISTENCE	66
27. INVESTIGATION OF VIEWS	68
HOMAGE AND COLOPHON	71
<i>FUNDAMENTAL WISDOM TIBETAN TEXT</i>	72
<i>PRECIOUS GARLAND OUTLINES</i>	103

Arya Nagarjuna (1st to 2nd century CE)

FUNDAMENTAL TREATISE ON THE MIDDLE WAY CALLED 'WISDOM'

PRECIOUS GARLAND MAIN OUTLINES

<u>CHAPTER</u>	1. Showing that dependent-arisings are empty of inherent existence
1. Conditions	<u>A. The actual topic</u> 1. Brief presentation of the two selflessnesses A. Refuting inherent existence with respect to phenomena through investigating actions and agents of causes and results B. Refuting inherent existence with respect to persons through investigating actions and agents of coming and going 2. Extensive explanation of the two selflessnesses A. Explanation of the specific classifications of phenomena and person <u>1. Explanation of the selflessness of phenomena</u> A. Refuting a self with respect to the three phenomena 1. Refuting a self of phenomena with respect to the sense spheres 2. Refuting a self of phenomena with respect to the aggregates 3. Refuting a self of phenomena with respect to the constituents B. Refuting attempts to establish the existence of a self of phenomena 1. Refuting the supported – the thoroughly afflicted 2. Refuting the three characteristics – production, abiding, disintegration 3. Refuting the causes – actions and agents <u>2. Explanation of the selflessness of person</u> A. The actual topic B. Refuting attempts to establish an inherently existent person 1. Refuting the example 2. Refuting the reasoning for an inherently existent person A. Refuting the reasoning for the existence of actions of birth and death B. Refuting the reason for the existence of suffering
2. Coming and Going	
3. Sense Powers	
4. Aggregates	
5. Constituents	
6. Attachment and Attached Person	
7. Production, Abiding, Disintegration	
8. Agents and Actions	
9. Prior Existence	
10. Fire and Kindling	
11. Start and End Points	
12. Made by Self and Made by Other	
13. Compositional Factors	B. Showing that mere things are empty of inherent existence 1. The actual topic 2. Refuting attempts to establish inherently existent things A. Refuting inherently existent meeting B. Refuting inherently existent substantial causes and conditions C. Refuting inherently existent bondage and liberation 1. The actual topic 2. Refuting attempts to establish inherently existent bondage and liberation
14. Meeting	
15. Essence	
16. Bondage and Liberation	
17. Actions	
18. Self and Phenomena	C. The way to engage in suchness D. Showing that time is empty of inherent existence 1. The actual topic 2. Refuting attempts to establish inherently existent time A. Refuting time being a cooperative condition of results B. Refuting time being the cause of the arisal and disintegration of results E. Showing that the continuum of existence is empty of inherent existence 1. Refuting an inherently existent Tathagata 2. Refuting inherently existent afflictions
19. Time	
20. Collections	
21. Arisal and Disintegration	
22. The Tathagata	
23. Mistakes	
24. The Noble Truths	<u>B. Dispelling arguments</u> 1. Investigation of the truths 2. Investigation of nirvana
25. Nirvana	
26. 12 Links of Existence	2. The way of engaging in and turning away from cyclic existence through not having or having realized dependent-arisings
27. Views	3. The way of turning away from bad views when dependent-arisings are realized

1 Meaning of the title (3)

In Sanskrit: *Prajna nama mula madhyamaka karika*

In Tibetan: *dBu ma rtsa ba'i tshig le'ur byas pa shes rab ces bya ba*

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ།

[In English: *Fundamental Treatise on the Middle Way called 'Wisdom'*]

2 Translators homage (4)

Homage to youthful Manjushri.

3 Meaning of the text (4)

3A Praising the Teacher in terms of his explaining dependent-arisings to be free from the eight extremes (4)

I pay homage to the perfect complete Buddha,
The best of teachers,
Who taught that dependent-arisings are
Neither ceasing nor produced,
Neither annihilated nor permanent,
Neither coming nor going and
Neither different nor the same.
And who taught the peace
That is the complete pacification of elaborations.

1

INVESTIGATION OF CONDITIONS

“When ‘Neither ceasing nor produced...’ was indicated before, what is the reasoning that dependent-arisings are free from the eight extremes?” Since the others will be easily negated by refuting inherent production, that will be refuted.

3B The way of presenting dependent-arisings to be free from the eight extremes (4)

3B1 Showing that dependent-arisings are empty of inherent existence (5)

3B1A The actual topic (5)

3B1A-1 Brief presentation of the two selflessnesses (5)

3B1A-1A Refuting inherent existence with respect to phenomena through investigating actions and agents of causes and results (5)

3B1A-1A1 Refuting inherent production in terms of results (5)

3B1A-1A1A Refuting production from the four extremes (5)

No thing anywhere

Is ever produced

From itself, from something different,

From both or without a cause.

[1.1]

3B1A-1A1B Rejecting that the refutation of production from other contradicts scripture (5)

3B1A-1A1B-1 The argument (6)

“The four conditions are causal conditions,

And likewise also observed object conditions,

Immediate conditions and empowering conditions.

There is no fifth condition.”

[1.2]

3B1A-1A1B-2 The response (6)

There is no essence of things

Existing in conditions and so forth.

If there is no own essence

There cannot be a different essence.

[1.3]

3B1A-1A2 Refuting inherently existent conditions in terms of being agents of production (6)

3B1A-1A2A Refuting inherently existent conditions collectively (6)

3B1A-1A2A-1 Refuting the consideration of them as conditions in terms of being agents (6)

3B1A-1A2A-1A Refuting the consideration of them as conditions due to the reason of having carried out the action of production (6)

Actions do not have conditions

And actions without conditions do not exist.

Without an action it is not a condition

And conditions that have actions do not exist.

[1.4]

3B1A-1A2A-1B Refuting the consideration of them as conditions due to the reason of producing a result (7)

“Since things are produced in dependence upon them

They are said to be conditions.”

As long as something is not produced

Why wouldn’t they be non-conditions?

[1.5]

- 3B1A-1A2A-2 Refuting the consideration of them as conditions with respect to objects (7)
 Moreover, conditions are acceptable
 For neither non-existent nor existent objects.
 If the object is non-existent, for what would they be conditions?
 If the object is existent, what would conditions do? [1.6]
- 3B1A-1A2B Refuting inherently existent conditions individually (7)
- 3B1A-1A2B-1 Refuting the characteristics of causal conditions (8)
 When a phenomenon has not been established
 To be either existent, non-existent or both
 How could it be said ‘A causal condition is that which acts to establish it’?
 Such is not tenable. [1.7]
- 3B1A-1A2B-2 Refuting the characteristics of observed object conditions (8)
 It is clearly taught that an observed object
 For an existing phenomenon simply does not exist.
 And if the phenomenon that observes does not exist yet
 How could there be an observed object? [1.8]
- 3B1A-1A2B-3 Refuting the characteristics of immediate conditions (8)
 To have already ceased when phenomena
 Have not yet been produced is inadmissible.
 Thus, an immediate condition is not tenable.
 What, when it has ceased, could also be a condition? [1.9]
- 3B1A-1A2B-4 Refuting the characteristics of empowering conditions (8)
 Since things have no essence
 Their existence does not exist.
 Thus, it would be inadmissible to say
 ‘Due to this existing, that arises’. [1.10]
- 3B1A-1A2C Indicating other ways of refuting conditions collectively (9)
 There are simply no results
 Existing in conditions individually or collectively.
 How could that which does not exist in conditions
 Be produced from conditions? [1.11]
- If something could be produced from those conditions
 Even though it does not exist in them
 Why couldn’t it also be produced
 From non-conditions? [1.12]
- “Results are the essence of conditions.”
 Since conditions do not have their own essence
 How could that which results from something lacking an own essence
 Be the essence of conditions? [1.13]
- Thus, since they are not the essence of conditions
 Results that are the essence of non-conditions do not exist.
 Then, since results do not exist
 How could something be a condition or non-condition? [1.14]

This concludes chapter one entitled ‘Investigation of Conditions’.

INVESTIGATION OF COMING AND GOING

“By refuting production, it indeed establishes that cessation and so forth do not exist. However isn’t it necessary to present uncommon reasonings that refute coming and going with respect to dependent-arising.”

3B1A-1B Refuting inherent existence with respect to persons through investigating actions and agents of coming and going (10)

3B1A-1B1 Extensive explanation (10)

3B1A-1B1A Refuting actions individually in terms of the place of action and agents (10)

3B1A-1B1A-1 Refuting them through investigating the place of action (10)

3B1A-1B1A-1A Refuting actions in terms of the three paths in general (10)

For example, there is no going on the traversed

And there is also no going on the untraversed.

And apart from the traversed and the untraversed

That being traversed cannot be known. [2.1]

3B1A-1B1A-1B Refuting actions in terms of that presently being traversed in particular (11)

3B1A-1B1A-1B1 The argument (11)

“Wherever there is movement there is going.

Moreover, because there is movement on that being traversed

And not on the traversed and the untraversed

There is going on that being traversed.” [2.2]

3B1A-1B1A-1B2 The response (11)

3B1A-1B1A-1B2A If one of the words ‘place of action’ or ‘action’ has meaning, the other is empty of meaning (11)

How could it be admissible

That there is going on that being traversed

When that being traversed where there is no going

Is inadmissible. [2.3]

Where there could be going on that being traversed

There it would follow that

There could be that being traversed where there is no going

Because of there being going on that being traversed. [2.4]

3B1A-1B1A-1B2B The absurd consequences if both have meaning (11)

If there could be going on that being traversed

It would follow that going would be twofold –

That by which it would become that being traversed

And that which is the actual going on that. [2.5]

If going follows as twofold

Then also the goer would follow as twofold

Because going without a goer

Would be inadmissible. [2.6]

3B1A-1B1A-2 Refuting them through investigating agents (12)

If there is no goer

Going would be inadmissible.

If there is no going

How could there be a goer? [2.7]

For example, a goer does not go
And a non-goer does not go.
Other than a goer and a non-goer
What third thing could go? [2.8]

When it is inadmissible
For there to be a goer without going
How could it be admissible,
For example, to say 'A goer goes'? [2.9]

For those who take the position that 'A goer goes'
For them it would follow that
There would be a goer who does not go
Because of accepting that a goer goes. [2.10]

If a goer could go
Going would follow as twofold –
That by which they become a goer
And the going having become a goer. [2.11]

3B1A-1B1A-3 Refuting attempts to establish the existence of actions (13)

3B1A-1B1A-3A Refuting an initial commencing (13)

If there is no commencing to go on the traversed,
Also no commencing to go on the untraversed
And no commencing to go on that being traversed
Where does going commence? [2.12]

Prior to commencing to go
Where could there be a commencing to go?
Neither on that being traversed nor on the untraversed.
And how could it exist on the untraversed? [2.13]

3B1A-1B1A-3B Refuting a path that is the place of going (13)

When the commencing to go
Is simply not visible in any way
What path traversed, being traversed,
Or untraversed can be considered? [2.14]

3B1A-1B1A-3C Refuting a counteragent of going (13)

For example, a goer does not stay
And a non-goer does not stay.
Other than a goer and a non-goer
What third thing could stay? [2.15]

When it is inadmissible
For there to be a goer without going
How could it be admissible,
For example, to say 'A goer stays'? [2.16]

3B1A-1B1A-3D Refuting a final stopping (14)

There is no stopping on that being traversed,
On the untraversed nor on the untraversed. [2.17ab]

3B1A-1B1A-3E Refuting attempts to establish staying (14)

Going, commencing to stay and
Also stopping to stay are refuted in a similar way to going. [2.17cd]

3B1A-1B1A-4 Refuting them through investigating actions (14)

3B1A-1B1A-4A Refuting them through investigating whether they are the same or different (14)

It is also not acceptable to say
'The going is the same as the goer'.
And it is also not acceptable to say
'The going is different from the goer'. [2.18]

If the going
Were the goer
It would also follow that
The agent would be the same as the action. [2.19]

If the going were considered
To be different from the goer
There would be going without a goer
And a goer without going. [2.20]

When they cannot be established
As things that are the same
Or as things that are different
How could those two be established? [2.21]

3B1A-1B1A-4B Refuting them through investigating whether or not the two actions exist (15)

The going by which they become a goer
Is not a going of that goer
Because prior to going there does not exist
Someone who is going somewhere. [2.22]

The going that is different from the going by which they become a goer
Is not a going of that goer
Because for a single goer
It is inadmissible for going to be twofold. [2.23]

3B1A-1B1B Refuting actions collectively (15)

That which has already become a goer
Does not go in any of the three ways of going.
Also that which has not yet become a goer
Does not go in any of the three ways of going. [2.24]

And also that which has both become and not become a goer
Does not go in any of the three ways of going. [2.25ab]

3B1A-1B2 Conclusions (15)

Thus, going, the goer
And also that to be traversed do not exist. [2.25cd]

This concludes chapter two entitled 'Investigation of Coming and Going.'

INVESTIGATION OF THE SENSE POWERS

“While it might indeed be the case that going and so forth don’t exist, seeing and so forth do inherently exist.”

3B1A-2 Extensive explanation of the two selflessnesses (15)

3B1A-2A Explanation of the specific classifications of phenomena and person (16)

3B1A-2A1 Explanation of the selflessness of phenomena (16)

3B1A-2A1A Refuting a self with respect to the three phenomena (16)

3B1A-2A1A-1 Refuting a self of phenomena with respect to the sense spheres (16)

3B1A-2A1A-1A The argument (16)

“Seeing, hearing, smelling,

Tasting, touching and intellect

Are the six sense powers.

Their objects of experience are objects seen and so forth.”

[3.1]

3B1A-2A1A-1B The response (16)

3B1A-2A1A-1B1 Refuting the three phenomena of seeing (16)

3B1A-2A1A-1B1A Refuting an agent that sees (16)

3B1A-2A1A-1B1A-1 Refuting the eye being an agent that sees (16)

That which sees

Simply cannot see itself.

How could something that cannot see itself

See other things?

[3.2]

The example of fire

Is not able to establish seeing.

That along with seeing has already been answered

By the traversed, the untraversed and that being traversed.

[3.3]

When it cannot see even the slightest thing

It is not the means of seeing.

How then could it be tenable

To say ‘It is the means of seeing’ due to seeing?

[3.4]

That which sees simply does not see.

And that which is non-seeing simply does not see.

[3.5ab]

3B1A-2A1A-1B1A-2 Refuting the person or consciousness being an agent that sees (17)

Also the explanation of a seer can be understood

By those very reasonings refuting seeing.

[3.5cd]

There is no seer if seeing has not been rejected.

And there is also no seer if seeing has been rejected.

[3.6ab]

3B1A-2A1A-1B1B Refuting an object seen and an action of seeing (17)

How could there be an object seen or action of seeing

When there is no seer?

[3.6cd]

“Just as it is explained that a child arises

In dependence upon a father and a mother,

Similarly, consciousness is explained to arise

In dependence upon the eye and visual form.”

[3.7]

Since there is no object seen or action of seeing
The four of consciousness and so forth
Do not exist.
How then could grasping and so forth exist? [3.8]

3B1A-2A1A-1B2 Applying that reasoning also to the other sense spheres (18)
Hearing, smelling,
Tasting, touching, intellect,
Hearer, object heard and so forth
Can be understood by the explanation of seeing. [3.9]

This concludes chapter three entitled ‘Investigation of the Sense Powers’.

INVESTIGATION OF THE AGGREGATES

“Although the sense powers have been refuted, the aggregates inherently exist since they haven’t been refuted”

3B1A-2A1A-2 Refuting a self of phenomena with respect to the aggregates (18)

3B1A-2A1A-2A Refuting an inherently existent form aggregate (18)

3B1A-2A1A-2A1 Refuting cause and result with respect to being different objects (18)

Apart from the cause of form

Form cannot be observed.

Also apart from that called ‘form’

The cause of form does not appear. [4.1]

If there could be form apart from the cause of form

It would follow that form would be without a cause.

However there is not even one single object anywhere

That is without a cause. [4.2]

If there could be a cause of form apart from form

There would be a cause without a result.

However there is no cause

That is without a result. [4.3]

3B1A-2A1A-2A2 Refuting cause and result with respect to existing or not existing and being similar or not similar (19)

If form existed

The cause of form would simply be inadmissible.

Also if form did not exist

The cause of form would simply be inadmissible. [4.4]

Forms without a cause are not acceptable.

They are simply inadmissible.

Thus, misconceptions of form

Should not to be considered at all. [4.5]

To say ‘The result is similar to the cause’

Is inadmissible.

And to say ‘The result is not similar to the cause’

Is also inadmissible. [4.6]

3B1A-2A1A-2B Applying that reasoning to the other aggregates (19)

Also feeling, discrimination, compositional factors,

And consciousness – in fact every functioning thing

Is similar to form in every way

In the steps for refuting them. [4.7]

3B1A-2A1A-2C The way of responding when there are arguments and explanations (19)

When an argument has been made in terms of emptiness

None of the responses offered by anyone

Are actual answers

Because they are similar to that which is to be established. [4.8]

When an explanation has been made in terms of emptiness
None of the criticisms made by anyone
Are actual criticisms
Because they are similar to that which is to be established. [4.9]

This concludes chapter four entitled 'Investigation of the Aggregates'.

INVESTIGATION OF THE CONSTITUENTS

“The constituents inherently exist because the Bhagavan said ‘The great king, the being, the person – they are the six constituents’.”

3B1A-2A1A-3 Refuting a self of phenomena with respect to the constituents (20)

3B1A-2A1A-3A Refuting an inherently established space constituent (20)

3B1A-2A1A-3A1 Refuting the characteristics and the object characterized with respect to the space constituent (20)

Prior to the characteristics of space
Space does not exist in the slightest.
If it did exist prior to the characteristics
It would follow as being without characteristics. [5.1]

There is not even one single thing anywhere
That is without characteristics.
If there are no things that are without characteristics
To what are characteristics to be applied? [5.2]

Characteristics could not be applied
To that without characteristics, to that with characteristics
Nor even to something other than
That with or without characteristics. [5.3]

If characteristics cannot not applied
Characterized bases would be inadmissible.
If characterized bases are inadmissible
There would also be no characteristics. [5.4]

Thus, there are no characterized bases
And no characteristics. [5.5ab]

3B1A-2A1A-3A2 Refuting the space constituent being established as a thing or non-thing (21)

Moreover, there are no things
Apart from characterized bases and characteristics. [5.5cd]

If there are no things
Non-things would be non-things of what?
And since thing and non-thing are discordant phenomena
Who could know of a ‘thing and non-thing’? [5.6]

3B1A-2A1A-3A3 Conclusions (22)

Thus, space is neither a thing,
Non-thing, characterized basis
Nor characteristic. [5.7abc]

3B1A-2A1A-3B Applying that reasoning also to the other constituents (22)

Also the other five constituents
Are similar to space. [5.7cd]

3B1A-2A1A-3C Indicating the disapproval of the extreme views of existence and non-existence (22)
Those of little intelligence
Who view things as existent or non-existent
Do not perceive the thorough pacification of objects seen
Nor do they perceive peace. [5.8]

This concludes chapter five entitled 'Investigation of the Constituents'.

INVESTIGATION OF ATTACHMENT AND THE ATTACHED PERSON

“The aggregates, constituents and sense spheres exist because the supported – the thoroughly afflicted – exists.”

3B1A-2A1B Refuting attempts to establish the existence of a self of phenomena (22)

3B1A-2A1B-1 Refuting the supported – the thoroughly afflicted (22)

3B1A-2A1B-1A Refuting an inherently existent attachment and attached person (22)

3B1A-2A1B-1A1 Refuting them occurring sequentially (22)

If prior to attachment

There existed an attached person without attachment

Then attachment would exist in dependence upon that

And attachment of the attached person would come to exist. [6.1]

Also if there did not exist an attached person

How could attachment come to exist?

The steps are also similar for refuting the existence

Or non-existence of attachment prior to an attached person. [6.2]

3B1A-2A1B-1A2 Refuting them occurring together (23)

Attachment and the attached person

Being produced together is inadmissible.

If that were the case, attachment and the attached person

Would be without mutual reliance. [6.3]

If they were the same they would not be together

Since something cannot be together with itself.

And if they were different

How could they be together? [6.4]

If a single phenomenon were together

Also that without a companion would be together.

And if different phenomena were together

Also those without a companion would be together. [6.5]

If different phenomena were together

How could attachment and the attached person

Be established to be different

Or due to that how could those two be together? [6.6]

If attachment and the attached person

Were established to be different

Why would they be imagined

To be together? [6.7]

If in order to establish them as being different

They are accepted as being together

Then in order to establish them as being together

Wouldn't it also be necessary to accept them as being different. [6.8]

Since things that are different have not been established
Things that are together cannot be established.
Which existing things that are different
Could be accepted as things that are together? [6.9]

3B1A-2A1B-1B Conclusions (24)

Thus, attachment and the attached person
Cannot be established to be either together or not together. [6.10ab]

3B1A-2A1B-1C Applying that reasoning also to other things (24)

Like attachment, no phenomena
Can be established to be either together or not together. [6.10cd]

This concludes chapter six entitled ‘Investigation of Attachment and the Attached Person’.

INVESTIGATION OF PRODUCTION, ABIDING AND DISINTEGRATION

“Compounded phenomena – the aggregates, the constituents and the sense spheres – inherently exist because the three characteristics of compounded phenomena – production, abiding and disintegration – exist.”

3B1A-2A1B-2 Refuting the three characteristics – production, abiding and disintegration (24)

3B1A-2A1B-2A Refuting inherently established compounded phenomena (25)

3B1A-2A1B-2A1 Refuting the general characteristics (25)

3B1A-2A1B-2A1A Refuting them collectively (25)

3B1A-2A1B-2A1A-1 Refuting them through investigating whether or not they are compounded (25)

If production were compounded

It would possess the three characteristics.

If production were uncompounded

How could it be a characteristic of the compounded? [7.1]

3B1A-2A1B-2A1A-2 Refuting them through investigating whether they are individual or collective (25)

Individually, the three – production and so forth

Are not capable to be characteristics of the compounded.

Also how could it be acceptable for them to be included together

In one thing at the same time? [7.2]

3B1A-2A1B-2A1A-3 Refuting them through investigating whether or not other characteristics exist (25)

3B1A-2A1B-2A1A-3A Formulating the consequences (25)

If production, abiding and disintegration

Had the other characteristics of the compounded

There would be an infinite regress.

If they didn't, they would not be compounded. [7.3]

3B1A-2A1B-2A1A-3B Refuting the rejection of those faults (26)

3B1A-2A1B-2A1A-3B1 Refuting the rejection of the fault for the first consequence (26)

“The production of production

Produces just the root production.

The root production

Also produces the production of production.” [7.4]

If your production of production

Produces the root production

How could that which has not yet been produced by your root production

Produce that root production? [7.5]

If that produced by your root production

Produces the root production

How could that root production which has not yet produced by that

Produce that production of production? [7.6]

If that root production which has not yet been produced

Is able to produce that

This would rely on you accepting that the root production

Which is being produced could produce that. [7.7]

- 3B1A-2A1B-2A1A-3B2 Refuting the rejection of the fault for the second consequence (27)
- 3B1A-2A1B-2A1A-3B2A The rejection of the fault (27)
- “Just as a light illuminates
Itself and other things
Similarly, also production produces
Both itself and other things.”* [7.8]
- 3B1A-2A1B-2A1A-3B2B Refuting that (27)
- 3B1A-2A1B-2A1A-3B2B-1 Refuting the example (27)
- Since in any place where there is a light
There is no darkness
What would the light illuminate
Since illumination is by dispelling darkness? [7.9]
- When a light is being produced
If it does not meet with the darkness
How then is the darkness dispelled
By the producing of the light? [7.10]
- If the darkness is dispelled
Without even meeting the light
Then the darkness existing in all the worlds
Could be dispelled by that light existing here. [7.11]
- If a light could illuminate
Itself and other things
Then also darkness could, without a doubt, obscure
Itself and other things. [7.12]
- 3B1A-2A1B-2A1A-3B2B-2 Refuting the meaning (27)
- Due to not having been produced
How could this production produce itself?
If it is a producer due to having been produced
Since already produced, what is there to be produced? [7.13]
- 3B1A-2A1B-2A1B Refuting them individually (28)
- 3B1A-2A1B-2A1B-1 Refuting inherently established production (28)
- 3B1A-2A1B-2A1B-1A Refuting it through analysing it in the three times (28)
- The produced, the unproduced and that being produced
Are not produced even in any kind of way.
That has been thoroughly explained by
The traversed, the untraversed and that being traversed. [7.14]
- If when production exists
The arising of that being produced does not exist
How then how could it be said
‘That being produced exists in dependence upon production’. [7.15]
- Since that which is a dependent-arising
Is by its nature pacified
That being produced and production
Are also themselves pacified. [7.16]

If some unproduced thing could exist somewhere
That being produced could be produced.
Since such a thing does not exist
What could be produced? [7.17]

If that production
Could produce that being produced
What similar production
Would produce that production? [7.18]

If it is produced by some different production
There would be an infinite regress.
If it is produced without production
Everything could be produced in the same way. [7.19]

3B1A-2A1B-2A1B-1B Refuting it through analysing the three – existent, non-existent or both (29)
It has been shown above that
For example, for an existent or even a non-existent
To be produced is not tenable
Nor for something both existent and non-existent. [7.20]

3B1A-2A1B-2A1B-1C Refuting it through analysing whether or not it is ceasing (29)
For a ceasing thing to be produced
Is inadmissible.
And that which is not ceasing
Is inadmissible to be a thing. [7.21]

3B1A-2A1B-2A1B-2 Refuting inherently established abiding (29)
A thing that has abided does not abide
And a thing that has not abided does not abide.
That which is abiding also does not abide.
What thing that has not been produced could abide? [7.22]

For a ceasing thing to abide
Is inadmissible.
And that which is not ceasing
Is inadmissible to be a thing. [7.23]

If every thing is a phenomenon
That always ages and perishes
Then what things are there that abide
Without aging and perishing? [7.24]

Abiding is not tenable to abide
Due to different abiding or even due to itself.
This is just like how production
Is not produced by itself or something different. [7.25]

3B1A-2A1B-2A1B-3 Refuting inherently established disintegration (30)

3B1A-2A1B-2A1B-3A Refuting it through investigating it in the three times (30)
That which has ceased does not cease
And that which has not ceased also does not cease.
Similarly, that which is ceasing also does not.
What thing that has not been produced could cease? [7.26]

- 3B1A-2A1B-2A1B-3B Refuting it through investigating whether or not it is abiding (30)
 For example, for an abiding thing to cease
 Is inadmissible.
 And for a non-abiding thing to cease
 Is also inadmissible. [7.27]
- 3B1A-2A1B-2A1B-3C Refuting it through investigating it in terms of self or different (30)
 A state of abiding could not cease
 Its own state of abiding.
 And a different state of abiding
 Also could not cease that state of abiding. [7.28]
- When the production of any phenomenon
 Is inadmissible
 The cessation of any phenomenon
 Is inadmissible. [7.29]
- 3B1A-2A1B-2A1B-3D Refuting it through investigating whether or not it exists as a thing (31)
 For example, for an existent thing to cease
 Is inadmissible
 Since a single base is inadmissible
 To be both a thing and non-thing. [7.30]
- For that which has become a non-thing to cease
 Is also inadmissible.
 This is just like how
 There cannot be a second beheading. [7.31]
- 3B1A-2A1B-2A1B-3E Refuting it through investigating whether or not a different agent of disintegration exists (31)
 There is no ceasing due to itself
 Nor is there ceasing due to something different.
 This is just like how production
 Is not produced by itself or something different. [7.32]
- 3B1A-2A1B-2A2 Refuting specific characteristics (31)
 Since production, abiding and disintegration
 Have not been established, compounded phenomena do not exist.[7.33ab]
- 3B1A-2A1B-2B Due to that, negating inherently established uncompounded phenomena (31)
 Since compounded phenomena have not been established at all
 How could uncompounded phenomena be established? [7.33cd]
- 3B1A-2A1B-2C Dispelling that it contradicts scripture (31)
 Like an illusion, like a mirage
 And like a city of Gandharvas.
 Production, abiding and disintegration
 Have been taught in this way. [7.34]

This concludes chapter seven entitled ‘Investigation of Production, Abiding and Disintegration’.

INVESTIGATION OF AGENTS AND ACTIONS

“Compounded phenomena inherently exist because their cause – actions and agents exist.”

3B1A-2A1B-3 Refuting the causes – actions and agents (32)

3B1A-2A1B-3A Refuting inherently established actions and agents (32)

3B1A-2A1B-3A1 Refuting actions and agents of similar class (32)

That which is an agent

Does not perform that which is an action.

Also that which is not an agent

Does not perform that which is not an action. [8.1]

Since that which is an agent has nothing to perform

There would also be an action without an agent.

Since that which is an action has nothing to perform

There would also be an agent without an action. [8.2]

If that which is not an agent

Were to perform that which is not an action

Actions would be without a cause

And also agents would be without a cause. [8.3]

If they are without a cause

Also results and causes would be inadmissible.

If there are no causes and results

Actions, agents and activities would not be tenable. [8.4]

If actions and so forth are not tenable

Dharma and non-Dharma would not exist.

If there is no Dharma and non-Dharma

Results arisen from them would not exist. [8.5]

If there are no results

Paths to liberation and high status would be inadmissible.

And it would also follow that

Every action would be simply meaningless. [8.6]

That which is and is not an agent

Does not perform that which is and is not an action.

How could that there be that which is and is not an agent

Since that is mutually contradictory for a single base? [8.7]

3B1A-2A1B-3A2 Refuting actions and agents of dissimilar class (33)

That which is an agent does not perform

That which is not an action.

Also that which is not an agent does not perform

That which is an action. Here also those faults would follow. [8.8]

That which is an agent having an action

Does not perform either that which is not an action

Or that which is both an action and not an action

Because of the reasons indicated above. [8.9]

That which is not an agent
Does not perform either that which is an action having an action
Or that which is both an action and not an action
Because of the reasons indicated above. [8.10]

That which is both an agent and not an agent
Does not perform that which is both an action and not an action.
This too can be understood
By the reasons indicated above. [8.11]

3B1A-2A1B-3B The way of positing actions and agents conventionally (34)
Apart from an agent created in dependence upon an action
And also an action arising in dependence
On that very agent
A cause that establishes them is not seen. [8.12]

3B1A-2A1B-3C Applying that reasoning also to other things (34)
Appropriating can be understood similarly
Because actions and agents have been eliminated.
The remaining things can be understood
Through agents and actions. [8.13]

This concludes chapter eight entitled 'Investigation of Agents and Actions'.

INVESTIGATION OF PRIOR EXISTENCE

“The explanation ‘Appropriating can be understood similarly...’ is inadmissible.”

3B1A-2A2 Explanation of the selflessness of person (34)

3B1A-2A2A The actual topic (34)

3B1A-2A2A-1 The argument (34)

“Some propound that something which employs

Seeing, hearing and so forth

And feelings and so forth

Must exist prior to them.”

[9.1]

“If that thing did not exist

How could there be seeing and so forth?

Thus, the presence of that thing

Exists prior to them.”

[9.2]

3B1A-2A2A-2 The response (34)

3B1A-2A2A-2A Refuting an appropriator (34)

3B1A-2A2A-2A1 Refuting an appropriator existing prior to every object appropriated (35)

Something which is present prior to

Seeing and hearing and so forth

And feelings and so forth,

Through what would it be designated?

[9.3]

If it were present

Even without seeing and so forth

There would be no doubt

That they could also exist without it.

[9.4]

It is made evident by them.

And they are made evident by it.

Without them how could it exist?

And without it how could they exist?

[9.5]

3B1A-2A2A-2B2 Refuting an appropriator existing prior to individual objects appropriated (35)

“That thing does not exist

Prior to everything of seeing and so forth.

From among seeing and so forth, it is made evident

By different ones at different times.”

[9.6]

If there does not exist something

Prior to everything of seeing and so forth

How could there exist something

Prior to seeing and so forth individually?

[9.7]

If that very seer were the hearer

And also the feeler

Existing prior to them individually

Would thus not be tenable.

[9.8]

If the seer, the hearer
And the feeler were all different
Then at the time a seer existed there would also be a hearer
And the self would become many. [9.9]

3B1A-2A2A-2B3 Refuting attempts to establish its existence prior to every object appropriated (35)
It does not even exist
In the elements from which
Seeing, hearing and so forth
And also feelings and so forth eventuate. [9.10]

3B1A-2A2A-2B Due to that, also negating the objects to be appropriated (36)
If something which employs seeing, hearing and so forth
And also feelings and so forth
Does not exist
Then they also do not exist. [9.11]

3B1A-2A2A-2C Dispelling arguments (36)
Both the conceptions 'It exists' and 'It does not exist'
Regarding something that does not exist
Prior to, together with or after seeing and so forth
Are to be turned away from. [9.12]

This concludes chapter nine entitled 'Investigation of Prior Existence'.

INVESTIGATION OF FIRE AND KINDLING

“Since the appropriator and the objects appropriated are mutually reliant, it is inadmissible that they do not inherently exist. It is just like how fire and kindling are inherently reliant upon one another.”

3B1A-2A2B Refuting attempts to establish an inherently existent person (36)

3B1A-2A2B-1 Refuting the example (36)

3B1A-2A2B-1A Refuting inherently existent fire and kindling (36)

3B1A-2A2B-1A1 Refuting them through reasoning not explained previously (36)

3B1A-2A2B-1A1A Refuting that they are the same essence (37)

If that which is kindling were fire

The agent would be the same as the action.

[10.1ab]

3B1A-2A2B-1A1B Refuting that they are different essences (37)

3B1A-2A2B-1A1B- 1 Refuting that to be established (37)

3B1A-2A2B-1A1B-1A The consequence that fire would not rely upon kindling (37)

If fire were different from kindling

It would arise even without kindling.

[10.1cd]

It would blaze eternally,

It would not arise from that which causes it to blaze

And starting it would be simply meaningless.

If such were the case, also actions would not exist.

[10.2]

Since it does not rely upon that which is different

It would not arise from that which causes it to blaze

And since it would blaze eternally

Starting it would be simply meaningless.

[10.3]

With regard to this, if there is the thought

‘That which is burning is the kindling’

Then if merely that is the kindling

What would burn that kindling?

[10.4]

3B1A-2A2B-1A1B-1B The consequence that fire and kindling would not meet (37)

Because of being different, they would not meet.

If they did not meet, the kindling would not burn.

If it did not burn, it would not perish.

If it did not perish, it would remain with its own characteristics.

[10.5]

“Just as woman can meet a man

And also a man can meet a woman,

Although fire is different from kindling

It is acceptable for it to meet with the kindling.”

[10.6]

If fire and kindling could be removed one by one

This would rely on accepting that

Although fire is different from kindling

It could meet with the kindling.”

[10.7]

3B1A-2A2B-1A1B- 2 Refuting attempts to establish that (38)

If fire is posited in reliance upon kindling

And if kindling is posited in reliance upon fire

Then in reliance upon what would there be fire and kindling?
And which would be established first? [10.8]

If fire is established in reliance upon kindling
An established fire would be established again.
And also kindling which is that which blazes
Would occur without fire. [10.9]

If a thing could be established in reliance
And if in reliance upon that very thing
The object relied upon could also be established
Then in reliance upon what would something be established? [10.10]

If that which is established in reliance upon a thing
Has not been established how could it be reliant?
"It is the established that is reliant."
It is not tenable for that to be reliant. [10.11]

There is no fire that is reliant on kindling
And there is also no fire that is not reliant on kindling.
There is no kindling that is reliant on fire
And there is also no kindling that is not reliant on fire. [10.12]

Fire does not come from something different from kindling
And there is also no fire in kindling. [10.13ab]

3B1A-2A2B-1A2 Refuting them through reasoning explained previously (39)
Similarly, the remaining reasonings for fire and kindling
Have been indicated by the traversed, the untraversed
and that being traversed. [10.13cd]

3B1A-2A2B-1A3 Conclusions (39)
Kindling itself is not fire
And also other than kindling there is no fire.
Fire does not possess kindling
And there is no kindling in fire nor is there fire in it. [10.14]

3B1A-2A2B-1B Applying that reasoning also to other things (39)
All the stages of the self and the appropriated aggregates
Together with pots, cloth and so forth
Are thoroughly explained without exception
By fire and kindling. [10.15]

3B1A-2A2B-1C Disapproving of views of the objects that were refuted (39)
I do not consider that anyone
Who teaches that the self along with those things
To be the same or different
Is wise in the meaning of the doctrine. [10.16]

This concludes chapter ten entitled 'Investigation of Fire and Kindling'.

INVESTIGATION OF START AND END POINTS

“The self inherently exists because cyclic existence exists.”

3B1A-2A2B-2 Refuting the reasoning for an inherently existent person (40)

3B1A-2A2B-2A Refuting the reasoning for the existence of the actions of birth and death (40)

3B1A-2A2B-2A1 Refuting an inherently existent cyclic existence (40)

3B1A-2A2B-2A1A Refuting three parts – a beginning, a middle and an end – of cyclic existence (40)

When asked ‘Is a start point evident?’

The Great Sage said ‘No’.

Cyclic existence which is without beginning or end

Has no start point or end point. [11.1]

How could that which has no beginning or end

Have a middle? [11.2ab]

3B1A-2A2B-2A1B Refuting the factors of birth and death being sequential or existing together (40)

3B1A-2A2B-2A1B-1 Brief presentation (40)

Thus, sequential and simultaneous orders

Are inadmissible with respect to that. [11.2cd]

3B1A-2A2B-2A1B-2 Extensive explanation (40)

3B1A-2A2B-2A1B-2A Refuting them being sequential (40)

If birth came first

And then there is aging and death

There would be birth without aging and death

And also without death there would be birth. [11.3]

If birth comes after

And first there is aging and death

There would aging and death without birth.

Without a cause, how could they occur? [11.4]

3B1A-2A2B-2A1B-2B Refuting them existing together (40)

It is not acceptable for birth

To exist together with aging and death.

That which is being born would be dying

And both would be without a cause. [11.5]

3B1A-2A2B-2A1B-3 Conclusions (41)

Why make elaborations about

A birth and an aging and death

Where both sequential and simultaneous orders

Are impossible? [11.6]

3B1A-2A2B-2A2 Applying that reasoning also to other things (41)

It is not only just cyclic existence

That does not have a start point.

Causes and results,

Characteristics and characterized bases, [11.7]

Feelings and the feeler,

In fact every single thing whatsoever

That has meaning

Also does not have a start point.

[11.8]

This concludes chapter eleven entitled ‘Investigation of Start and End Points’.

INVESTIGATION OF MADE BY SELF AND MADE BY OTHER

“The self inherently exists because there exists suffering connected to it.”

3B1A-2A2B-2B Refuting the reasoning for the existence of suffering (41)

3B1A-2A2B-2B1 The actual topic (41)

3B1A-2A2B-2B1A Positing the thesis (41)

Some accept that suffering is made by self,
Some accept made by something different, some both
And some accept that it arises without a cause.
They are unacceptable. [12.1]

3B1A-2A2B-2B1B Presenting the means of establishing the thesis (41)

3B1A-2A2B-2B1B-1 Refuting made by self or other individually (41)

If it were made by itself
It would not arise dependently.
Yet those aggregates
Arise in dependence upon these aggregates. [12.2]

If those were different from these
And these were different from those
Then suffering would be made by something different
And they would be made by those that are different. [12.3]

If suffering were made by the person themselves
Then who is that person
Who made the suffering themselves
And yet was excluded from that suffering? [12.4]

If suffering were to arise from a different person
How could it be acceptable for the one who is to be given
The suffering made by someone else
To be excluded from that suffering? [12.5]

If suffering were to arise from a different person
Then who is that different person who made it
And bestowed it upon someone else
And yet was excluded from that suffering? [12.6]

Since made by themselves has not been established
How could suffering be made by someone else?
The suffering that is made by someone else
Would be that made by themselves. [12.7]

For example, suffering is not made by itself
Since it itself did not make it.
And if something different could not make it by itself
How could suffering be made by something different? [12.8]

3B1A-2A2B-2B1B-2 Refuting that it is made by both or saying that it is without a cause (43)
If it were made by each individually
Suffering would be made by both.
However it is not made by itself or something different.
And how could suffering occur without a cause? [12.9]

3B1A-2A2B-2B2 Applying that reasoning also to other things (43)
It is not only just suffering
That does not have any of the four forms of production.
Every external thing
Also does not have any of the four forms. [12.10]

This concludes chapter twelve entitled ‘Investigation of Made by Self and Made by Other’.

INVESTIGATION OF COMPOSITIONAL FACTORS

- 3B1A-2B Showing that mere things are empty of inherent existence (43)
- 3B1A-2B1 The actual topic (43)
- 3B1A-2B1A Establishing it through scriptures renowned to others (43)
- The Bhagavan stated that
 ‘Any phenomenon that is deceptive, it is false.’
 Every compositional factor is a phenomenon that is deceptive.
 Thus they are falsities. [13.1]
- 3B1A-2B1B Dispelling arguments (43)
- “If anything that is a deceptive phenomenon is a falsity
 Then what is deceptive?”*
 That statement by the Bhagavan
 Is a complete teaching on emptiness. [13.2]
- 3B1A-2B1C Refuting the explanation that those scriptures have a different meaning (44)
- 3B1A-2B1C-1 The way in which the scriptures are explained to have a different meaning (44)
- “The absence of an entity of things
 Is because they visibly transform.
 The absence of things having no entity
 Is the emptiness of things.”* [13.3]
- “If they have no entity
 What is it that would transform?”* [13.4ab]
- 3B1A-2B1C-2 Refuting attempts to establish those different meanings (44)
- 3B1A-2B1C-2A Refuting attempts to establish inherently existent transformation (44)
- If things had an entity
 How could transforming be acceptable? [13.4cd]
- It itself does not transform
 Nor does the transformed thing itself
 Because a young person does not become old
 Nor does an old person become old. [13.5]
- If it itself could transform
 Then milk itself would become yoghurt
 Or something different from milk
 Would become the thing that is yoghurt. [13.6]
- 3B1A-2B1C-2B Refuting attempts to establish an inherently existent emptiness (44)
- If the non-empty existed in the slightest
 Emptiness would exist a little.
 However since the non-empty do not exist in the slightest
 How could emptiness exist? [13.7]
- The Conquerors stated that emptiness
 Is the definite emergence from all views.
 And he stated that those who view emptiness
 Cannot be cured. [13.8]

This concludes chapter thirteen entitled ‘Investigation of Compositional Factors’.

INVESTIGATION OF MEETING

“The aggregates, constituents and sense spheres inherently exist because meeting together exists.”

3B1A-2B2 Refuting attempts to establish inherently existent things (45)

3B1A-2B2A Refuting inherently existent meeting (45)

3B1A-2B2A-1 The actual topic (45)

3B1A-2B2A-1A The thesis (45)

All three or even any two from the three of
The object seen, seeing and the seer
Which could mutually meet
Do not exist. [14.1]

It is similar for attachment,
The attached person and the object of attachment
And also for three aspects of the remaining afflictions
And remaining sense spheres. [14.2]

3B1A-2B2A-1B The means of establishing it (45)

3B1A-2B2A-1B1 Refuting meeting due to lacking an inherently existent difference (45)

If they were different and could meet as different
Then since the object seen and so forth
Would not have that difference
They would not meet. [14.3]

It is not only just the object seen and so forth
That do not have a difference.
It is also inadmissible for anything
That is together with anything else to be different. [14.4]

A different thing is different in dependence upon something different.
Without something different, the different thing would not be different.
It is inadmissible for that which is dependent on something
To be different from that thing. [14.5]

If a different thing were different from something different
Then it could be different without that different thing.
However without something different, it cannot be different
Hence it does not exist. [14.6]

There is no difference in something that is different
Nor is there in something that is not different.
If difference does not exist
Then neither being different nor being the same exist. [14.7]

3B1A-2B2A-1B2 Refuting meeting through having investigated if they are the same or different (46)

Something cannot meet itself
And also a different thing cannot meet something different. [14.8ab]

3B1A-2B2A-2 Showing that being met is also negated due to that (46)

Being met, meeting

And an agent that meets also do not exist.

[14.8cd]

This concludes chapter fourteen entitled 'Investigation of Meeting'.

INVESTIGATION OF ESSENCE

“Things inherently exist because there are substantial causes and conditions.”

3B1A-2B2B Refuting inherently existent substantial causes and conditions (47)

3B1A-2B2B-1 Refuting inherently existent things (47)

3B1A-2B2B-1A Refuting attempts to establish them (47)

3B1A-2B2B-1A1 The actual topic (47)

An essence arising from causes and conditions

Is not tenable.

An essence that arose from causes and conditions

Would be something that was made. [15.1]

How could a so-called ‘essence that is made’

Be acceptable?

An essence is not fabricated

And does not rely upon something else. [15.2]

3B1A-2B2B-1A2 Showing that also the three other extremes are negated due to that (47)

If there is no own essence

How could there be a different essence?

The essence of a different essence

Is ‘that different essence’. [15.3]

Apart from own essences and different essences

How could things exist?

If own essences and different essences existed

Things would be established. [15.4]

If things have not been established

Non-things could not be established.

A thing that has transformed

Is proclaimed by ordinary people to be a non-thing. [15.5]

3B1A-2B2B-1A3 Disapproving of views of the objects that were refuted (48)

Those who view own essences, different essences,

Things and non-things

Do not see suchness

In the teachings of the Buddhas. [15.6]

3B1A-2B2B-1B Presenting the means of invalidating them (48)

3B1A-2B2B-1B1 The scriptures that invalidate them (48)

In the *Advice to Katayayana*, the Bhagavan,

Through knowing things and non-things,

Also made a refutation of both

Existence and non-existence. [15.7]

3B1A-2B2B-1B2 The reasonings that invalidate them (48)

If they existed by way of their own essence

They could not become non-existent.

And an essence that transforms

Could never be admissible. [15.8]

*“If they did not exist by way of their own essence
What is it that would transform?”*
Even if they did exist by way of their own essence
How could it be acceptable for them to transform? [15.9]

3B1A-2B2B-2 When propounding inherent existence, not passing beyond holding to an extreme (48)

To say ‘They exist’ is a conception of permanence
And to say ‘They do not exist’ is a view of annihilation.
Thus, the wise should not abide
In either existence or non-existence. [15.10]

That which could exist by way of its own essence
Would be permanent since it could not become non-existent.
And if it is said ‘That which arose before does not exist now’
It would follow as being annihilated. [15.11]

This concludes chapter fifteen entitled ‘Investigation of Essence’.

INVESTIGATION OF BONDAGE AND LIBERATION

“Things inherently exist because cyclic existence inherently exists.”

3B1A-2B2C Refuting inherently existent bondage and liberation (49)

3B1A-2B2C-1 The actual topic (49)

3B1A-2B2C-1A Refuting inherently existent cyclic existence and nirvana (49)

3B1A-2B2C-1A1 Refuting an inherently existent cyclic existence (49)

‘It is the compositional factors aggregate that circles.’

If it were permanent it could not circle

And also if it were impermanent it could not circle.

These steps are also similar for sentient beings. [16.1]

‘It is the person who circles.’

When searched for in the five ways but not found

Amongst the aggregates, spheres or constituents

Who is it that would circle? [16.2]

If circling from appropriated to appropriated

There would be no existence in-between.

If there is no existence and no appropriated aggregates

Who whatsoever would be circling? [16.3]

3B1A-2B2C-1A2 Refuting an inherently existent nirvana (50)

Compositional factors passing beyond sorrow

In any manner is inadmissible.

And also sentient beings passing beyond sorrow

In any manner is inadmissible. [16.4]

3B1A-2B2C-1B Refuting inherently existent bondage and liberation (50)

3B1A-2B2C-1B1 Refuting them collectively (50)

Compositional factors possessing attributes of production and disintegration

Are not bound and could not be liberated.

And as before, also sentient beings

Are not bound and could not be liberated. [16.5]

3B1A-2B2C-1B2 Refuting them individually (50)

3B1A-2B2C-1B2A Refuting bondage (50)

If grasping were that which binds

Those with grasping would not be bound.

And since those without grasping are not bound

On what occasion would there be bondage? [16.6]

If there were bondage prior to that which is bound

There would be reliance upon bondage, but that however does not exist.

The remaining reasonings have been indicated

By the traversed, the untraversed and that being traversed. [16.7]

3B1A-2B2C-1B2B Refuting liberation (50)
For example, those bound are not liberated
And also those not bound cannot be liberated.
And if those bound were being liberated
There would be bondage and liberation at the same time. [16.8]

3B1A-2B2C-1C Dispelling the consequence that to practice would be meaningless (51)
'I, without grasping, will pass beyond sorrow.
Nirvana will be mine.'
Those who grasp in this way
Have great grasping to the appropriated aggregates. [16.9]

For a nirvana that cannot be generated
And also for a cyclic existence that cannot be eliminated
What cyclic existence
And also what nirvana can be considered? [16.10]

This concludes chapter sixteen entitled 'Investigation of Bondage and Liberation'.

INVESTIGATION OF ACTIONS

“Cyclic existence inherently exists because it is the support for actions and results.”

3B1A-2B2C-2 Refuting attempts to establish inherently existent bondage and liberation (51)

3B1A-2B2C-2A The arguments (51)

3B1A-2B2C-2A1 Presentation of virtue and non-virtue (51)

*“Thoughts of restraining oneself well,
Benefitting others and love are Dharma.
They are the seeds of results
In this and future lives.”* [17.1]

*“The Supreme Sage taught that actions
Are either intention or intended actions.
The instances of those actions
Are well known to be of many types.”* [17.2]

*“Any actions said to be ‘intention’
Are accepted to be of the mind.
And any said to be ‘intended actions’
Are accepted to be of the body and the speech.”* [17.3]

*“Speech, movement,
And similarly also the other two –
Those called ‘the non-revelatory of non-abandonment’
And ‘the non-revelatory of abandonment’ – are accepted.”* [17.4]

*“Similarly, the meritorious arisen from resources,
The non-meritorious arisen from resources
And intention are accepted.
These seven phenomena are clearly accepted to be actions.”* [17.5]

3B1A-2B2C-2A2 The way in which permanence and annihilation are dispelled (52)

3B1A-2B2C-2A2A The qualm (52)

*“If actions remain until the time of fruition
They would be permanent.
And if they cease
How could that which has ceased produce a result?”* [17.6]

3B1A-2B2C-2A2B The response (52)

3B1A-2B2C-2A2B-1 Dispelling permanence and annihilation through asserting a continuum (52)

*“The continuum of a sprout and so forth
Manifestly arises from a seed.
And from that arises the fruit.
If the seed did not exist that also would not arise.”* [17.7]

*“Since the continuum arises from the seed,
The fruit arises from the continuum
And the seed comes before the fruit
There is no annihilation and no permanence.”* [17.8]

*“The continuum of the mind
Manifestly arises from intention.
And from that arises the result.
If intention did not exist that also would not arise.”* [17.9]

*“Since the continuum arises from intention,
The result arises from the continuum
And the action comes before the result
There is no annihilation and no permanence.”* [17.10]

*“The ten paths of white actions
Are the method to practice Dharma.
The results of Dharma, in this and future lives,
Are the five types of sense pleasures.”* [17.11]

3B1A-2B2C-2A2B-2 Dispelling permanence and annihilation through asserting non-wastage (53)

3B1A-2B2C-2A2B-2A Refuting the response of others (53)

*“If it occurred as in that analysis
There would be many great faults.
Thus, that analysis
Is inadmissible here.”* [17.12]

3B1A-2B2C-2A2B-2B Our own response (53)

3B1A-2B2C-2A2B-2B1 Brief presentation (53)

*“The analysis which is taught by the Buddhas,
Solitary Realizers and Hearers
And which is admissible here
Will now be thoroughly described.”* [17.13]

*“Non-wastage is just like a loan agreement
While the action is like the debt.
In terms of realms, non-wastage is of four types.
And moreover, its entity is unspecified.”* [17.14]

3B1A-2B2C-2A2B-2B2 Extensive explanation (53)

*“It is not abandoned by abandoning
Rather it is also abandoned by meditation.
Thus, due to non-wastage
Results of actions will be produced.”* [17.15]

*“If it were destroyed due to the action
Being abandoned by abandoning or transferring
There would follow the faults
Of the action for it being destroyed and so forth.”* [17.16]

*“At the time of conception,
Only a single non-wastage will be produced
For every congruent and incongruent action
Of the concordant realm.”* [17.17]

*“In this life, the actions of the two types
And the non-wastage of the actions
Will be produced individually
And the fruition also remains.”* [17.18]

*“It will cease
If there is transference to a result or death.
Its classifications can be understood
As uncontaminated and contaminated.”* [17.19]

3B1A-2B2C-2A2B-2B3 Conclusions (54)

*“Actions are simply empty, not annihilated,
Circling and not permanent.
The phenomena of non-wastage of actions
Is a teaching by the Buddha.”* [17.20]

3B1A-2B2C-2B The response (54)

3B1A-2B2C-2B1 Actions lacking permanence and annihilation due to not inherently existing (54)

*Actions are not produced.
In this way they do not exist by way of their own essence.
Since they have not been produced
There is no wastage.* [17.21]

3B1A-2B2C-2B2 Refuting inherently existent actions (54)

3B1A-2B2C-2B2A Presenting the means of invalidating that (54)

3B1A-2B2C-2B2A-1 The consequence that they would be permanent and not done (54)

*If actions existed by way of their own essence
They would without a doubt be permanent.
Actions could not be done
Because the permanent lack activity.* [17.22]

*If actions were not done
There would be the fear of meeting with that not done.
And there would also follow
The fault of not abiding in pure conduct.* [17.23]

*It would also without a doubt
Contradict every worldly convention.
And differentiating between making merit and negativities
Would also be inadmissible.* [17.24]

3B1A-2B2C-2B2A-2 The consequence that fruitions would arise endlessly (55)

*An action for which the fruition has ripened
Would issue forth fruitions repeatedly
Because if the action existed by way of its own essence
It would remain.* [17.25]

3B1A-2B2C-2B2B Refuting attempts to establish inherently existent actions (55)

*These actions have an afflicted nature
And those afflictions are not real.
If afflictions are not real
How could actions be real?* [17.26]

*Actions and afflictions
Are taught to be conditions for bodies.
If actions and afflictions are empty
How could bodies be spoken of?* [17.27]

*“Those persons who are obscured by ignorance
Possess craving; they are the consumers.
They are also not different from the agent
And they are also not the same.”* [17.28]

Since these actions
Did not arise from conditions
And did not arise from non-conditions
Also the agent does not exist. [17.29]

If there are no actions and agents
How could there be results produced from actions?
If there are no results
How could there be such consumers? [17.30]

3B1A-2B2C-2B3 Showing through an analogy that also actions and agents do not inherently exist (56)

Just as the Teacher, through perfect magical emanation,
Emanates an emanation
And that emanation
Also emanates other further emanations, [17.31]

Similarly, an agent is similar in aspect to that emanation
And also any actions done by it
Are, for example, similar to the other emanations
That have been emanated by that emanation. [17.32]

Afflictions, actions, bodies,
Agents and results
Are like a city of Gandharvas
And are similar to a mirage and a dream. [17.33]

This concludes chapter seventeen entitled ‘Investigation of Actions’.

INVESTIGATION OF SELF AND PHENOMENA

“If actions and afflictions are not suchness then what is suchness and what is the way to engage in it?”

The extinction, in every form, of the grasping to I and mine with respect to internal and external things is suchness.

3B1A-2C The way to engage in suchness (56)

3B1A-2C1 The actual topic (56)

3B1A-2C1A Settling the view (56)

If the aggregates were the self

It would have production and disintegration.

If it were different from the aggregates

It would not have the characteristics of the aggregates. [18.1]

If there is no self

How could mine exist? [18.2ab]

3B1A-2C1B The stages of turning away from faults and defects through cultivating suchness (57)

3B1A-2C1B-1 The stages of turning away from faults and defects (57)

Because of the pacification of the I and mine

There is no grasping at I or mine. [18.2cd]

Those who have no grasping at I or mine

Also do not exist.

Anyone who sees those who have no grasping at I or mine

Does not see. [18.3]

When, with respect to inner and outer things,

The thoughts ‘I’ and ‘mine’ have been extinguished

Grasping will cease.

And by extinguishing that, birth is extinguished. [18.4]

3B1A-2C1B-2 The way to attain liberation (57)

By extinguishing actions and afflictions, there is liberation.

Actions and afflictions arise from misconceptions

And they arise from elaborations.

Elaborations will cease through cultivating emptiness. [18.5]

3B1A-2C2 Dispelling that it contradicts scripture (58)

The Buddhas designated a ‘self’.

They also taught ‘selflessness’.

And they also taught

‘Neither self nor selflessness exist at all’. [18.6]

Something which can be expressed is rejected

Since objects of experience of the mind are rejected.

The nature of reality is neither produced nor ceases.

It is similar to nirvana. [18.7]

- 3B1A-2C3 The stages of instruction in suchness (58)
 Everything is real. Everything is non-real.
 There is the real and the non-real.
 There is neither the real nor the non-real.
 Those are the subsequent stages taught by the Buddha. [18.8]
- 3B1A-2C4 The characteristics of suchness (59)
 Not known through others, pacified,
 Unelaborated by elaborations,
 No discursive thought and not a different object.
 Those are the characteristics of suchness. [18.9]
- That which arises in dependence upon something
 Is, for example, not that thing itself
 Nor is it different from it.
 Thus, it is not annihilated and not permanent. [18.10]
- 3B1A-2C5 Showing the need to definitely establish that meaning (59)
 Suchness is the nectar of the teachings
 Of the Buddhas who are the protectors of the world.
 It is not the same, not different,
 Not annihilated and not permanent. [18.11]
- When perfect Buddhas have not appeared
 And also Hearers have disappeared
 The exalted wisdom of Solitary Realizers
 Will fully arise without reliance. [18.12]

This concludes chapter eighteen entitled ‘Investigation of Self and Phenomena’.

INVESTIGATION OF TIME

“Things inherently exist because they are the basis of designation of the three times.”

3B1A-2D Showing that time is empty of inherent existence (60)

3B1A-2D1 The actual topic (60)

3B1A-2D1A Refuting inherently existent time in general (60)

If the present and the future
Had reliance upon the past
The present and the future
Would have existed in the past. [19.1]

If the present and the future
Did not exist there
How could the present and the future
Have reliance upon that? [19.2]

Without reliance upon the past
Those two cannot be established.
Thus, present and future times
Also do not exist. [19.3]

By these very same steps
Also the other two rearranged,
Supreme, inferior, middling and so forth
And one and so forth can be understood. [19.4]

3B1A-2D1B Refuting assertions of our own and other schools individually (60)

Because it does not abide, time cannot be apprehended
And time that can be apprehended
Does not abide.
How could time that is unapprehendable be designated? [19.5]

If time depended upon things
Then for non-things how could time exist?
If not a single thing exists
How could such time exist? [19.6]

This concludes chapter nineteen entitled ‘Investigation of Time’.

INVESTIGATION OF COLLECTIONS

“Time inherently exists because it is a cooperative condition of results.”

- 3B1A-2D2 Refuting attempts to establish inherently existent time (61)
- 3B1A-2D2A Refuting time being a cooperative condition of results (61)
- 3B1A-2D2A-1 Refuting production from a collection of causes and conditions (61)
- 3B1A-2D2A-1A Refuting production from a prior collection (61)
- If a result could be produced
From a collection of causes and conditions
And it existed in that collection
How could it be produced from that collection? [20.1]
- If a result could be produced
From a collection of causes and conditions
But it did not exist in that collection
How could it be produced from that collection? [20.2]
- If the result existed
In the collection of causes and conditions
It should be apprehendable in that collection
Yet it is not apprehendable in that collection. [20.3]
- If the result did not exist
In the collection of causes and conditions
Causes and conditions would also
Be similar to non-causes and non-conditions. [20.4]
- If the cause were to cease
Through the cause contributing to the result
The cause would have two natures –
One that contributed and one that ceased. [20.5]
- If the cause were to cease
With the cause not contributing to the result
Since the cause has ceased
Those results produced would be without a cause. [20.6]
- 3B1A-2D2A-1B Refuting production from a simultaneous collection (62)
- Also if the result were produced
Together with the collection
It would follow that the producer and that which is produced
Would occur at the same time. [20.7]
- 3B1A-2D2A-1C Refuting production from a later collection (62)
- If the result were produced
Prior to the collection
A result without causes and conditions
Would arise without a cause. [20.8]

3B1A-2D2A-2	Refuting production from the cause itself (62)	
3B1A-2D2A-2A	Refuting cause and result being the same entity (62)	
	If the ceased cause were the result	
	The cause would be constantly transferring.	
	And it would also follow that the previously produced cause	
	Would be produced again.	[20.9]
3B1A-2D2A-2B	Refuting them being different entities (62)	
3B1A-2D2A-2B1	Refuting the cause functioning to produce the result (63)	
	How could a produced result be produced	
	By that which has ceased and vanished?	
	Also how could it be produced	
	By a cause that abides united with the result?	[20.10]
	If the cause is not united with the result	
	What result could it produce?	
	Causes do not produce	
	Results either seen or unseen.	[20.11]
	A past result that could	
	Meet together with a past,	
	Future or present cause	
	Could never exist.	[20.12]
	A present result that could	
	Meet together with a future,	
	Past or present cause	
	Could never exist.	[20.13]
	A future result that could	
	Meet together with a present,	
	Future or past cause	
	Could never exist.	[20.14]
	If there is no meeting	
	How could the cause produce the result?	
	Also if there were a meeting	
	How could the cause produce the result?	[20.15]
	How could a cause that is empty of the result	
	Produce the result?	
	And how could a cause that is not empty of the result	
	Produce the result?	[20.16]
	A non-empty result could not be produced	
	And a non-empty result could not cease.	
	That non-empty result	
	Would be the non-ceasing and also the non-produced.	[20.17]
	How could an empty result be produced	
	And how could an empty result cease?	
	Also that empty result	
	Would follow as being the non-ceasing and also the non-produced.	[20.18]

It is never admissible
For the cause to be the same as the result.
And it is never admissible
For the cause to be different from the result. [20.19]

If the cause were the same as the result
The producer would be the same as the produced.
If the cause were different from the result
Causes would be similar to non-causes. [20.20]

If results existed by way of their own entity
What could a cause produce?
If results did not exist by way of their own entity
What could a cause produce? [20.21]

3B1A-2D2A-2B2 Refuting the cause itself being inherently existent (64)
If it is not a producer
The cause itself would be inadmissible.
If the cause itself is inadmissible
The result would be the result of what? [20.22]

3B1A-2D2A-3 Refuting again production from a collection of causes and conditions (65)
If that which is a collection
Of causes and conditions
Does not produce itself by itself
How could it produce a result? [20.23]

Thus, there is no result made by a collection
And no result made by a non-collection.
If there are no results
How could there be a collection of conditions? [20.24]

This concludes chapter twenty entitled ‘Investigation of Collections’.

INVESTIGATION OF ARISAL AND DISINTEGRATION

“Time inherently exists because it is the cause of the arisal and disintegration of results.”

3B1A-2D2B Refuting time being the cause of the arisal and disintegration of results (65)

3B1A-2D2B-1 Refuting inherently existent production and disintegration (65)

3B1A-2D2B-1A Refuting that which is to be established (65)

3B1A-2D2B-1A1 Refuting them through investigating whether or not they exist together (65)

Disintegration does not exist

Without arisal or together with it.

Arisal does not exist

Without disintegration or together with it. [21.1]

How could there be disintegration

Without arisal?

There would be death without birth.

Thus, there is no disintegration without arisal. [21.2]

How could there be disintegration

Existing together with arisal?

Death does not exist

At the same time as birth. [21.3]

How could there be arisal

Without disintegration?

Things are never

Not impermanent. [21.4]

How could there be arisal

Existing together with disintegration?

Birth does not exist

At the same time as death. [21.5]

Those that have not been established

As either mutually together

Or mutually not together

How could they be established? [21.6]

3B1A-2D2B-1A2 Refuting them through investigating whether they exist for any support (66)

There is no arisal of the extinguished

And also no arisal of the non-extinguished.

There is no disintegration of the extinguished

And also no disintegration of the non-extinguished. [21.7]

Without things

There is no arisal and disintegration.

And without arisal and disintegration

There are no things. [21.8]

Arisal and disintegration of the empty
Is inadmissible.
And arisal and disintegration of the non-empty
Is also inadmissible. [21.9]

3B1A-2D2B-1A3 Refuting them through investigating whether they are the same or different (67)
It is inadmissible
For arisal to be the same as disintegration.
And it is also inadmissible
For arisal to be different from disintegration. [21.10]

3B1A-2D2B-1B Refuting attempts to establish inherently existent production and disintegration (67)
3B1A-2D2B-1B1 Seeing not being the means of establishing them (67)

If you think that you see
Arisal and disintegration,
Arisal and disintegration
Are seen simply due to confusion. [21.11]

3B1A-2D2B-1B2 Presenting the attempts to establish them (67)

3B1A-2D2B-1B2A Refuting arisal and disintegration being produced from self or from concordant or
disconcordant types (67)

Things are not produced from things,
Things are not produced from non-things,
Non-things are not produced from non-things
And non-things are not produced from things. [21.12]

3B1A-2D2B-1B2B Refuting things being produced from self or other (67)

Things are not produced from themselves,
Not produced from something different,
And not produced from both themselves and something different.
How could they be produced? [21.13]

3B1A-2D2B-2 Showing the faults of permanence and annihilation if accepting inherent production and
disintegration (67)

If it is asserted that things exist
The views of permanence and annihilation
Would follow because those things
Would be permanent and impermanent. [21.14]

*“Even though it is asserted that things exist
There would not be annihilation or permanence
Because the continuum of the disintegration of the cause
And the arisal of the result is existence.”* [21.15]

If the continuum of the disintegration of the cause
And the arisal of the result were existence
Then since the disintegrated is not produced again
It would follow that the cause would be annihilated. [21.16]

If things existed by way of their own entity
It would not be tenable for them to become non-things.
They would be annihilated at the time of nirvana
Because the continuum of existence is totally pacified. [21.17]

If the last existence has ceased
The next existence would not be tenable.
And if the last existence has not ceased
The next existence would not be tenable. [21.18]

If a ceasing existence
Were to produce the next existence
The ceasing existence would be one
And the existence being produced would be a further one. [21.19]

When it is also not tenable for the ceasing existence
And the existence being produced to exist together
Could aggregates that are dying
Be the ones that take birth? [21.20]

Thus, when a continuum of rebirth
Is not tenable in the three times
How could that which does not exist in the three times
Be a continuum of existence? [21.21]

This concludes chapter twenty-one entitled 'Investigation of Arisal and Disintegration'.

INVESTIGATION OF THE TATHAGATA

“The continuum of existence inherently exists because Tathagatas inherently exist.”

3B1A-2E Showing that the continuum of existence is empty of inherent existence (69)

3B1A-2E1 Refuting an inherently existent Tathagata (69)

3B1A-2E1A The actual topic (69)

3B1A-2E1A-1 Refuting an inherently existent appropriator (69)

3B1A-2E1A-1A Refuting a substantially existent Tathagata (69)

Not the aggregates and not different from the aggregates.

The aggregates are not in him and he is not in them.

The Tathagata does not possess the aggregates.

What Tathagata is there?

[22.1]

3B1A-2E1A-1B Refuting a Tathagata inherently dependent on the aggregates (69)

3B1A-2E1A-1B1 The actual topic (69)

If a Buddha depended upon his aggregates

He would not exist through his own essence.

How could that which does not exist through its own essence

Exist through a different essence?

[22.2]

That which is dependent on a different essence

Is inadmissible to have a self nature.

How could that which has no self nature

Be a Tathagata?

[22.3]

If there is no own essence

How could there be a different essence?

Apart from an own essence and a different essence

What Tathagata is there?

[22.4]

3B1A-2E1A-1B2 Refuting inherently existent appropriators and objects of appropriation (70)

If, without depending on the aggregates,

There existed some Tathagata

Then he would be now depending on them and this would rely upon

Him becoming that in dependence upon them.

[22.5]

There is not one single Tathagata

Who does not depend upon the aggregates.

If there are none who do not depend upon them

How could they be appropriated by that Tathagata?

[22.6]

The non-appropriated

Could not be appropriated in any way.

A Tathagata without appropriation

Does not, in any way, exist.

[22.7]

How could a Tathagata

Who, when having searched in the five ways,

Is not the same as or different from the appropriated

Be designated due to them?

[22.8]

- 3B1A-2E1A-2 Refuting inherently existent objects of appropriation (71)
 That which is to be appropriated
 Does not exist through an essence.
 That which does not exist through its own essence
 Cannot exist through a different essence. [22.9]
- 3B1A-2E1A-3 Conclusions (71)
 Thus, the objects appropriated and the appropriator
 Are empty in all ways.
 How could an empty Tathagata
 Be designated due to empty aggregates? [22.10]
- 3B1A-2E1B Not abiding in other wrong conceptions with respect to that (71)
 Do not say 'He is empty'.
 Also do not say 'He is not empty',
 'He is both' or 'He is neither'.
 They are expressed for the sake of designation. [22.11]
- How could the four - being permanent, impermanent and so forth
 Exist for this pacified one?
 How could the four - having an end, no end and so forth
 Exist for this pacified one? [22.12]
- Those who apprehend due to dense conceptions
 Conceive of the misconceptions
 'The Tathagata exists in nirvana'
 Or 'The Tathagata does not exist in nirvana'. [22.13]
- For that empty of an own essence
 It would simply not be admissible to have the thoughts
 'The Buddha, having passed beyond sorrow, exists'
 Or 'The Buddha, having passed beyond sorrow, does not exist'. [22.14]
- 3B1A-2E1C The disadvantages of wrong apprehensions (71)
 Those who have degenerated due to elaborations
 Which elaborate with respect to the Buddha
 Who has passed beyond elaborations and is never extinguished,
 None of them will see the Tathagata. [22.15]
- 3B1A-2E1D Applying that reasoning also to other things (72)
 That which is the essence of the Tathagata
 Is the essence of this world.
 Just as the Tathagata has no essence
 This world has no essence. [22.16]

This concludes chapter twenty-two entitled 'Investigation of the Tathagata'.

INVESTIGATION OF MISTAKES

“The continuum of existence inherently exists because its cause – the afflictions – inherently exist.”

3B1A-2E2 Refuting inherently existent afflictions (72)

3B1A-2E2A The actual topic (72)

3B1A-2E2A-1 Refuting them due to the reason that they are dependent-arising (72)

Attachment, hatred and confusion
Are said to arise from misconceptions.
They originate in dependence upon
The pleasant, the unpleasant and the mistaken. [23.1]

Those which arise in dependence upon
The pleasant, the unpleasant and the mistaken
Do not exist through an own essence.
Thus, afflictions are not real. [23.2]

3B1A-2E2A-2 Refuting them due to the reason that the support does not inherently exist (72)

The existence or non-existence of the self
Has not been established in any way.
Without that, how could the existence
Or non-existence of the afflictions be established? [23.3]

Moreover, an owner of those afflictions
Has not been established.
Without any owner
Owned afflictions cannot exist. [23.4]

Just as in viewing one’s own body
Afflictions do not exist in the afflicted in the five ways.
Just as in viewing one’s own body
The afflicted does not exist in afflictions in the five ways. [23.5]

3B1A-2E2A-3 Refuting them due to the reason that the cause does not inherently exist (73)

If the pleasant, the unpleasant and the mistaken
Do not exist through an essence
Then any afflictions in dependence upon the pleasant,
The unpleasant and the mistaken also do not. [23.6]

3B1A-2E2A-4 Refuting them due to the reason that the observed object does not inherently exist (73)

The six types – visual forms, sounds, tastes,
Tactile objects, odours and phenomena –
Are considered to be the basis of attachment,
Hatred and confusion. [23.7]

Visual forms, sounds, tastes, tactile objects,
Odours and phenomena are merely designated.
They are like a city of Gandharvas
And similar to a mirage and a dream. [23.8]

- 3B1A-2E2A-5 Refuting them due to other reasons that the cause does not inherently exist (73)
- 3B1A-2E2A-5A Refuting an inherently existent cause of attachment and hatred (73)
- Also how could the pleasant and the unpleasant
 Arise with respect to those
 Which are like an illusory person
 And similar to a reflection? [23.9]
- Something is designated 'pleasant'
 In dependence upon the unpleasant.
 And since that does not exist without reliance upon the pleasant
 The pleasant is inadmissible. [23.10]
- Something is designated 'unpleasant'
 In dependence upon the pleasant.
 And since that does not exist without reliance upon the unpleasant
 The unpleasant is inadmissible. [23.11]
- If the pleasant do not exist
 How could there be attachment?
 And if the unpleasant do not exist
 How could there be hatred? [23.12]
- 3B1A-2E2A-5B Refuting an inherently existent cause of confusion (74)
- 3B1A-2E2A-5B1 Refuting inherently existent mistakes (74)
- If apprehending the impermanent
 Saying 'They are permanent' is mistaken
 Since the empty are not impermanent
 How is that apprehension mistaken? [23.13]
- If apprehending the impermanent
 Saying 'They are permanent' is mistaken
 How is apprehending the empty saying 'They are impermanent'
 Also not mistaken? [23.14]
- Every method of apprehending, action of apprehending,
 Apprehender and object apprehended
 Is completely pacified.
 Thus, apprehension does not exist. [23.15]
- 3B1A-2E2A-5B2 Refuting an inherently existent possessor of mistakes (74)
- If neither mistaken
 Nor correct apprehension exist
 Who is there that can have mistakes
 And who is there that can have no mistakes? [23.16]
- Mistakes are not possible
 For someone already mistaken.
 Mistakes are not possible
 For someone not yet mistaken. [23.17]
- And mistakes are not possible
 For someone who is becoming mistaken.
 For whom are mistakes possible?
 Analyse this yourself thoroughly! [23.18]

If mistakes cannot be produced
How could they exist?
If mistakes cannot be produced
How could there someone possessing mistakes? [23.19]

If things are not produced from themselves,
Not produced from something different
And also not produced from both themselves and something different
How could there be someone possessing mistakes? [23.20]

3B1A-2E2A-5B3 Refuting it through investigating whether or not the objects of mistakes exist (75)

If the self, the pure,
The permanent and happiness existed
The self, the pure, the permanent
And happiness would not be mistaken. [23.21]

If the self, the pure,
The permanent and happiness did not exist
The selfless, the impure,
The impermanent and suffering would not exist. [23.22]

Thus, due to mistakes having ceased
Ignorance will cease.
When ignorance has ceased
Compositional actions and so forth will cease. [23.23]

3B1A-2E2B Refuting the method of abandoning them (75)

If any afflictions of anybody
Existed by way of their own essence
How could they be abandoned?
Who could abandon that which exists? [23.24]

If any afflictions of anybody
Did not exist by way of their own essence
How could they be abandoned?
Who could abandon that which does not exist? [23.25]

This concludes chapter twenty-three entitled ‘Investigation of Mistakes’.

INVESTIGATION OF THE NOBLE TRUTHS

3B1B Dispelling arguments (76)

3B1B-1 Investigation of the truths (76)

3B1B-1A The argument (76)

*If all these things were empty
They would not arise or disintegrate.
And it would follow that for you
The Four Noble Truths would not exist.* [24.1]

*Since there are no Four Noble Truths
Complete knowledge, abandoning,
Cultivating and actualizing
Would not be tenable.* [24.2]

*Since there are none of those
Also the four results would not exist.
If there are no results, also abiders in the result
And approachers to the result would not exist.* [24.3]

*If those eight persons do not exist
The Sangha would not exist.
And since there are no Noble Truths
Also the holy Dharma would not exist.* [24.4]

*If there is no Dharma and no Sangha
How could Buddha exist?
If emptiness is propounded in such a way
The Three Jewels would be invalidated.* [24.5]

*The existence of activities and results,
Non-Dharma, Dharma
And the conventions of the world –
All these as well would be invalidated.* [24.6]

3B1B-1B The response (77)

3B1B-1B1 Showing that it is an argument where they do not realize dependent-arising (77)

3B1B-1B1A The actual topic (77)

3B1B-1B1A-1 Showing that due to such an argument they do not realize the three meanings (77)

*The explanation in response to that
Is that since you do not realize the need to teach emptiness,
The entity of emptiness or the meaning of emptiness
Your argument is thus invalidated.* [24.7]

3B1B-1B1A-2 Showing that due to such an argument they do not realize the two truths (77)

3B1B-1B1A-2A The entity of the two truths (77)

*The Buddhas teach the Dharma
Correctly depending on the two truths –
The thoroughly obscured truths of the world
And ultimate truth.* [24.8]

- 3B1B-1B1A-2B Not knowing the suchness in the scriptures if not knowing the two truths (77)
 Those who do not fully understand
 The distinctions of the two truths
 Do not fully understand the profound suchness
 In the teachings of the Buddha. [24.9]
- 3B1B-1B1A-2C The necessity of presenting the two truths (78)
 Without depending on conventions
 The ultimate cannot be taught.
 Without realizing the ultimate
 Nirvana will not be attained. [24.10]
- 3B1B-1B1A-2D The disadvantages of wrongly apprehending the two truths (78)
 If their view of emptiness is faulty
 Those of little wisdom will be ruined.
 It is just like handling a snake in the wrong way
 Or accomplishing a knowledge mantra in the wrong way. [24.11]
- 3B1B-1B1A-2E The way in which the two truths were not initially taught due to being difficult to realize (78)
 Thus, knowing that for the weak-minded
 This Dharma is difficult to fathom,
 The mind of the Sage completely turned away
 From teaching this Dharma. [24.12]
- 3B1B-1B1B The distinction of our own presentation being acceptable and others presentations being unacceptable (78)
 Since those faults which would follow
 Are inadmissible with respect to emptiness,
 Any rejections you make of emptiness
 Are inadmissible in our system. [24.13]
- In a system where emptiness is acceptable
 Everything is acceptable.
 In a system where emptiness is not acceptable
 Nothing is acceptable. [24.14]
- In turning your own faults
 Into being ours,
 You are like someone, who while riding a horse,
 Forgets that very horse. [24.15]
- If you regard things
 As existing through an essence,
 In that case you would be viewing
 Things as not having causes and conditions. [24.16]
- Results and their causes,
 Agents, means and actions,
 Production, cessation and results
 Would also be invalidated. [24.17]
- 3B1B-1B2 Showing that emptiness is the meaning of dependent-arising (79)
 That which arises dependently and relatedly
 Is explained as simply being empty.
 And that which is empty is dependently designated.
 This is the middle way path. [24.18]

Because there is not one single phenomenon
That is not a dependent-arising,
There is not one single phenomenon
That is not empty. [24.19]

3B1B-1B3 The inadmissibility of every presentation of others (79)

3B1B-1B3A The unacceptability of the Four Noble Truths and the knowledge and so forth of them (79)

If all these things were not empty
They would not arise or disintegrate.
And it would follow that for you
The Four Noble Truths would not exist. [24.20]

If they were not dependent-arisings
How could there be suffering?
The impermanent, taught to be suffering,
Do not exist through an essence. [24.21]

If they existed through an essence
What could originate?
Thus, for those who invalidate emptiness
Origins would not exist. [24.22]

If suffering existed by way of its own essence
Cessations would not exist.
Since that with an essence would thoroughly abide
Cessations would be invalidated. [24.23]

If paths existed by way of their own essence
Cultivating them would not be admissible.
However if paths are to be cultivated
They cannot have an essence. [24.24]

When there is no suffering,
Origin or cessation
What cessation of suffering
Could be desired to be attained by the path? [24.25]

If non-complete knowledge existed
By way of its own essence
How could complete knowledge eventuate?
An essence abides, does it not? [24.26]

Similarly, for you,
Abandoning, actualizing,
Cultivating and the four results
Would also be unacceptable, just like complete knowledge. [24.27]

Since it thoroughly holds its own essence,
How could a result
That is non-attained by way of its own essence,
Be attained? [24.28]

- 3B1B-1B3B The unacceptability of the Three Jewels and actions and agents and so forth (80)
- If there are no results, also abiders in the result
And approachers to the result would not exist.
If those eight persons do not exist
The Sangha would not exist. [24.29]
- And since there are no Noble Truths
Also the holy Dharma would not exist.
If there is no Dharma and no Sangha
How could there be Buddha? [24.30]
- For you, it would follow that a Buddha
Would also not depend upon enlightenment.
And for you, it would follow that enlightenment
Would also not depend upon a Buddha. [24.31]
- For you, someone who is a non-Buddha by way of their own essence,
Although striving in the practices for enlightenment
For the sake of enlightenment,
Would not attain enlightenment. [24.32]
- No one would ever perform Dharma
Or non-Dharma.
What could the non-empty do
Since that existing by way of an essence has no actions. [24.33]
- For you, results even without Dharma
Or non-Dharma would exist.
And for you, results arisen due to Dharma
Or non-Dharma causes would not exist. [24.34]
- If results arisen due to Dharma
Or non-Dharma causes existed for you
Why would the results arisen from Dharma
Or non-Dharma not be empty? [24.35]
- 3B1B-1B3C The unacceptability of worldly and supramundane conventions (81)
- Whoever invalidates
The emptiness of dependent-arising
Invalidates
All the conventions of the world. [24.36]
- If emptiness is invalidated
There would be actions without anyone having done them,
There would be actions not being undertaken
And there would also be agents not doing any action. [24.37]
- If they existed by way of their own essence
Worlds would not be produced,
They would not cease, they would remain forever
And would be devoid of varieties of situations. [24.38]
- If the empty did not exist
The attainment of the unattained, the elimination of suffering
And the abandonment of every karma and affliction
Would also not exist. [24.39]

3B1B-1B4 When the suchness of dependent-arising is seen, the suchness of the four truths is seen (82)

Whoever sees dependent-arising

Sees suffering,

Origins, cessations

And paths.

[24.40]

This concludes chapter twenty-four entitled 'Investigation of the Noble Truths'.

INVESTIGATION OF NIRVANA

3B1B-2 Investigation of nirvana (82)

3B1B-2A The argument (82)

*If all these were empty
They would not arise or disintegrate.
Then through what abandonment and cessation
Would there be nirvana?* [25.1]

3B1B-2B The response (82)

3B1B-2B1 The inadmissibility of the nirvana of other systems (82)

*If all these were not empty
They would not arise or disintegrate.
Then through what abandonment and cessation
Would there be nirvana?* [25.2]

3B1B-2B2 Identifying the nirvana of our own system (82)

*That which is neither abandoned nor attained,
Neither annihilated nor permanent,
Neither ceasing nor produced
Is expressed to be nirvana.* [25.3]

3B1B-2B3 Refuting a truly established nirvana (82)

3B1B-2B3A Refuting a nirvana established in any of the four extremes (82)

3B1B-2B3A-1 Refuting accepting the extreme of it being a thing (82)

*For example, nirvana is not a thing.
Otherwise it would follow as having the characteristics of aging and perishing.
There are no things
That are without aging and perishing.* [25.4]

*If nirvana were a thing
Nirvana would be a compounded phenomena.
There is not one single thing anywhere
That is uncompounded.* [25.5]

*If nirvana were a thing
How would nirvana not be dependent?
There is not one single thing
That is not dependent.* [25.6]

3B1B-2B3A-2 Refuting accepting the extreme of it being a non-thing (83)

*If nirvana were not a thing
How could it be acceptable for it to be a non-thing?
Where nirvana is not a thing
It cannot be a non-thing.* [25.7]

*If nirvana were not a thing
How would nirvana not be dependent?
There is no non-thing
That is not dependent on something.* [25.8]

Things that come and go
Are those which are dependent or made by causes.
That which is not dependent and not made by causes
Is taught to be nirvana. [25.9]

The Teacher declared that
Arisal and disintegration are to be abandoned.
Thus, it is tenable for nirvana
Not to be a thing or a non-thing. [25.10]

3B1B-2B3A-3 Refuting accepting the extreme of it being both (84)

If nirvana were both
A thing and non-thing
Then both a thing and non-thing would be liberation.
That is not tenable. [25.11]

If nirvana were both
A thing and non-thing
Nirvana would not be non-dependent
Because it would be dependent on those two. [25.12]

How could nirvana be both
A thing and non-thing?
Nirvana is uncompounded
Whereas things and non-things are compounded. [25.13]

How could there be both
A thing and non-thing with respect to nirvana?
Those two cannot exist with respect to a single base
Just like illumination and darkness. [25.14]

3B1B-2B3A-4 Refuting the extreme of accepting it to be neither (84)

A teaching that nirvana is neither
A thing nor non-thing
Could be established
If both things and non-things had been established. [25.15]

If nirvana were neither
A thing nor non-thing
Who could apprehend
That which is 'neither a thing nor non-thing'? [25.16]

3B1B-2B3B Refuting that the one who has realized nirvana is not established in the four extremes (85)

The Bhagavan having passed beyond sorrow
Was not apprehended as existing.
Similarly, he was also not apprehended
Saying 'He does not exist', 'both' or 'neither'. [25.17]

Even when the Bhagavan was alive
He was not apprehended as existing.
Similarly, he was also not apprehended
Saying 'He does not exist', 'both' or 'neither'. [25.18]

3B1B-2B3C The meaning that is established due to that (85)

Cyclic existence is not in the slightest way
Different from nirvana.
Nirvana is not in the slightest way
Different from cyclic existence. [25.19]

That which is the limit of nirvana
Is the limit of cyclic existence.
The two of them are not different
Even in the slightest most subtle way. [25.20]

The views of a Tathagata after passing beyond sorrow,
The self and the world having an end and so forth
And the self and the world being permanent and so forth
Are dependent on nirvana, an end point and a start point. [25.21]

For every thing which is empty
What could have an end? What could have no end?
What could have both an end and no end?
What could have neither an end nor no end? [25.22]

What could be the same? What could be different?
What can be permanent? What could be impermanent?
What could be both permanent and impermanent?
What could be neither permanent nor impermanent? [25.23]

3B1B-2B4 Dispelling arguments with respect to such a refutation (86)

The Buddha who is completely pacified
Of all observed objects and elaborations and is abiding in peace
Did not teach any Dharma
Even to anyone anywhere. [25.24]

This concludes chapter twenty-five entitled ‘Investigation of Nirvana’.

INVESTIGATION OF THE TWELVE LINKS OF EXISTENCE

“When it was said ‘That which arises dependently and relatedly is explained as simply being empty’, what are those dependent-arisings?”

3B2 The way of engaging in and turning away from cyclic existence through having or not having realized dependent-arisings (86)

3B2A Dependent relations of the forward order (86)

Those obscured by ignorance, for the sake of rebirth,
Form the three types of compositional actions.
Due to those formed actions
They will migrate. [26.1]

With the condition of a compositional action
Consciousness will enter into migrations.
When the consciousness has entered
Name and form will be established. [26.2]

When name and form have been established
The six sense spheres will emerge.
In dependence upon the six sense spheres
Contact will actually occur. [26.3]

It is only produced in dependence
Upon the eye, visual form and recollection.
Thus, in dependence upon name and form,
That which will produce consciousness [26.4]

And is the assembling of the three –
The eye, visual form and consciousness – is contact.
That contact
Is the source of feeling. [26.5]

Due to the condition of feeling, there will be craving.
There is craving on account of the feeling.
When there is craving, there will be grasping.
There are four types of grasping. [26.6]

When there is grasping
Existence for the grasper will fully arise.
When there is no grasping
There will be liberation and hence no rebirth. [26.7]

Existence, moreover, is the five aggregates.
From existence there will be birth.
Aging, death, sorrow,
Lamentation, suffering, [26.8]

Mental unhappiness and strife
Will fully arise from birth.
Thus, this entire mass of suffering
Will arise. [26.9]

3B2B Dependent relations of the reverse order (88)

Because the root of samsara is compositional actions
The wise do not form them.
Thus, the unwise are agents
But the wise are not because they have seen suchness. [26.10]

When ignorance has ceased
Compositional actions will also not arise.
Ignorance will cease
By cultivating suchness through knowing it. [26.11]

Due to this and that prior link having ceased
This and that latter link will not arise.
The entire mass of suffering
Will thus perfectly cease. [26.12]

This concludes chapter twenty-six entitled ‘Investigation of the Twelve Links of Existence’.

INVESTIGATION OF VIEWS

3B3 The way of turning away from bad views when dependent-arisings are realized (88)

3B3A Identifying the sixty bad views (88)

Those views such as ‘The self arose in the past’,
 ‘The self did not arise in the past’,
 ‘The world is permanent’ and so forth
 Are dependent on a start point. [27.1]

Those views such as ‘The self will arise again in the future’,
 ‘The self will not arise again in the future’,
 ‘The world has an end’ and so forth
 Are dependent on an end point. [27.2]

3B3B The way of not abiding in those due to realizing dependent-arisings (88)

3B3B-1 Not abiding in those views due to dependent-arisings conventionally being like a reflection (88)

3B3B-1A Refuting the first set of four views that are dependent on a start point and an end point (88)

To say ‘The self arose in the past’
 Is inadmissible.
 That very one which arose in past lives
 Is not this one. [27.3]

You might think that very one will become this self
 Yet the appropriated aggregates are different.
 Apart from the appropriated aggregates
 For you, what self is there? [27.4]

*‘Apart from the appropriated aggregates
 There is no self.
 The appropriated aggregates themselves are the self.’*
 Then for you, the self would not exist. [27.5]

The appropriated aggregates themselves are not the self
 Since they are arising and disintegrating.
 And how could that which is to be appropriated
 Be the appropriator? [27.6]

It is simply inadmissible for the self
 To be different from the appropriated aggregates.
 If it were different, it should be apprehendable
 Without them, yet it is not. [27.7]

Thus, it is not different from them
 And it is also not the appropriated aggregates themselves.
 The self is not without appropriated aggregates
 And it is also not ascertained to be simply non-existent. [27.8]

To say ‘The self did not arise in the past’
 Is also inadmissible.
 That very one which arose in past lives
 Is not different from this one. [27.9]

If this one were different
It would arise even without that self.
Similarly, that one would remain
And without it dying, this one would be born. [27.10]

Annihilation, wasted actions,
Actions done by someone
Being experienced by someone else
And so forth would follow. [27.11]

It does not arise from being non-arisen
Because faults would follow from this.
The self would be made
And it would arise without a cause. [27.12]

Thus, those views
'The self arose in the past',
'The self did not arise', 'both' or 'neither'
Are inadmissible. [27.13]

Those views
'It will arise again in the future'
Or 'It will not arise again in the future'
Are similar to the views of the past. [27.14]

3B3B-1B Refuting the second set of four views that are dependent on a start point (90)

If the god were the human
In that case, the god would be permanent.
The god would be unborn
Because the permanent are not produced. ¹ [27.15]

If the human were different from the god
In that case, the human would be impermanent.
If the god and the human were different
A continuum would be inadmissible. [27.16]

If one part were a god
And one part were a human
There would be both permanence and impermanence.
That too is not tenable. [27.17]

If being both permanent and impermanent
Were established
This would rely on accepting that
Being neither permanent nor impermanent could be established. [27.18]

If there were something that could come from somewhere
And could also go somewhere
Then cyclic existence would be beginningless.
That however does not exist. [27.19]

---

¹ This is interpreted slightly differently in Je Tsongkhapa's *Ocean of Reasoning* where it says: 'If the god were the human, in that case the human would be permanent. The human would not be born as the god because the permanent lack production.'

If nothing is permanent
What could be impermanent?
What could be both permanent and impermanent
Or free of both? [27.20]

3B3B-1C Refuting the second set of four views that are dependent on an end point (92)

If the world has an end
How could the next world eventuate?
If the world has no end
How could the next world eventuate? [27.21]

Because this continuum of aggregates
Is similar to the light of a lamp,
Having an end or having no end
Are also not tenable. [27.22]

If the previous aggregates could disintegrate
And these aggregates were made in dependence upon those aggregates
Then since they would not arise
The world would have an end. [27.23]

If the previous aggregates didn't disintegrate
And these aggregates were made in dependence upon those aggregates
Then since they would not arise
The world would have no end. [27.24]

If one part had an end
And one part had no end
The world would both have an end and have no end.
That too is not tenable. [27.25]

How could one part of the appropriator
Be completely disintegrating
While one part would not be disintegrating?
Such is not tenable. [27.26]

How could one part of the that to be appropriated
Be completely disintegrating
While one part would not be disintegrating?
Such is also not tenable. [27.27]

If both having an end and having no end
Were established
This would rely on accepting that
Neither having an end nor having no end could be established. [27.28]

3B3B-2 Not abiding in those views due to dependent-arising ultimately being pacified of all elaborations (93)

Alternatively, because every thing is empty,
What views of being permanent and so forth
Could originate? In what place?
In whom? And through what causes? [27.29]

This concludes chapter twenty-seven entitled 'Investigation of Views'.

3C Paying homage remembering the kindness of the Teacher in that way (93)

I pay homage to Gautama
Who, through fully holding loving concern,
Taught the holy Dharma
For the sake of abandoning all views.

4 Meaning of the conclusion (93)

4A The master who composed it (93)

The presentation of the Mahayana Abhidharma of the *Fundamental Treatise on the Middle Way* called 'Wisdom' which perfectly teaches suchness – the ultimate – and clarifies the manner of the perfection of wisdom is now complete. It was composed by Acharya Mahatma Arya Nagarjuna who possesses unassailable wisdom and who clarifies the manner of the unsurpassable vehicle of the Tathagatas and who, having accomplished the Very Joyful ground and gone to Sukhavati, is called 'the pure light in the realms of the world' and 'the light that is the source of the exalted wisdom of the Tathagatas'.

4B The translators and scholars who translated it (94)

Through the instructions of the master of holy lords, the great conqueror and glorious king, it was translated and edited (ie. settled) by the great Indian Middle Way scholar Jnanagarbha and editing Lotsawa Bhikshu Chokro Lui Gyelsten.

There are twenty-seven chapters consisting of four hundred and forty-nine verses, made into two and a half sections.

Subsequently, in the ??? city in Kashmir, in the middle of the hidden jewel monastery???, the Kashmiri scholar Hasumati and Lotsawa Patsab Nyima Drak who translated the words into Tibetan revised it in accordance with the clarifying words of the commentary in the life of Aryadeva – the lord of men???

SARVA MANGALAM

Colophon: Fundamental Wisdom was translated from Tibetan into English using Gyelwa Gendun Drup's Precious Garland commentary to help clarify the meaning of the root verses. This translation thus reflects his own interpretation of Arya Nagarjuna's text. The translation is embedded with the outlines from the Precious Garland and also most chapters begin with a short comment extracted from the same text. Je Tsongkhapa's Ocean of Reasoning commentary was also consulted in helping to resolve difficult passages.

Glen Svensson
Oseling Retreat Centre
December 2005

༄༅། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་ གཤམ་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ བཞུགས་སོ།།

༄༅། རྒྱ་གར་སྐད་དུ། བ་རྩོ་རྩུ་མ་ལྷུ་ལ་མ་རྩོ་མ་ག་ཀུ་རི་ཀ། བོད་སྐད་དུ། དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚིག་ལེའུར་བྱས་པ་གཤམ་རབ་ཅེས་བྱ་བ།

འཇམ་དབལ་གཞོན་ལུར་གྱུར་བ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། འགག་བ་མེད་བ་སྐྱེ་མེད་པ། ཚད་བ་མེད་བ་རྟག་མེད་པ། འོང་བ་མེད་བ་འགོ་མེད་པ།
ཐ་དད་དོན་མིན་དོན་གཅིག་མིན། སྐྱོས་བ་ཉེར་ཞི་ཞི་བསྟན་པ། རྫོགས་པའི་སངས་རྒྱས་སྐྱེ་རྣམས་ཀྱི། དམ་བ་དེ་ལ་ཕྱག་འཚལ་ལོ།

- ༡) བདག་ལས་མ་ཡིན་གཞན་ལས་མིན། གཉིས་ལས་མ་ཡིན་རྒྱུ་མེད་མིན། དངོས་པོ་གང་དག་གང་ན་ཡང་། སྐྱེ་བ་ནམ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༢) རྒྱུ་རྣམ་བཞི་སྐྱེ་རྒྱུ་དང་ནི། དམིགས་པ་དང་ནི་དེ་མ་ཐག། བདག་པོ་ཡང་ནི་དེ་བཞིན་ཏེ། རྒྱུ་ལྔ་བ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༣) དངོས་པོ་རྣམས་ཀྱི་རང་བཞིན་ནི། རྒྱུ་ལ་སོགས་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། བདག་གི་དངོས་པོ་ཡོད་མིན་ན། གཞན་དངོས་ཡོད་བ་མ་ཡིན་ནོ།

- ༤ བྱ་བ་རྒྱུན་དང་ལྡན་པ་ཡིན། རྒྱུན་དང་མི་ལྡན་བྱ་བ་མེད། བྱ་བ་མི་ལྡན་རྒྱུན་མ་ཡིན། བྱ་བ་ལྡན་ཡོད་འོན་ཏེ་ན།
- ༥ འདི་དག་ལ་བརྟེན་སྦྱེ་བས་ན། དེ་སྦྱིར་འདི་དག་རྒྱུན་ཅེས་གྲགས། ཇི་སྲིད་མི་སྦྱེ་དེ་སྲིད་དུ། འདི་དག་རྒྱུན་མིན་ཇི་ལྟར་མིན།
- ༦ མེད་དམ་ཡོད་པའི་དོན་ལ་ཡང་། རྒྱུན་ནི་རུང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། མེད་ན་གང་གི་རྒྱུན་དུ་འགྱུར། ཡོད་ན་རྒྱུན་གྱིས་ཅི་ཞེས་བྱ།
- ༧ གང་ཚེ་ཚོས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་དང་ཡོད་མེད་མི་འགྲུབ་པ། ཇི་ལྟར་སྦྱུང་བྱེད་རྒྱ་ཞེས་བྱ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་མི་རིགས་སོ།
- ༨ ཡོད་པའི་ཚོས་འདི་དམིགས་པ་ནི། མེད་པ་ཁོ་ན་ཉེ་བར་བརྟན། ཅི་སྟེ་ཚོས་ནི་དམིགས་མེད་ན། དམིགས་པ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།
- ༩ ཚོས་རྣམས་སྦྱེས་པ་མ་ཡིན་ན། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་སྦྱིར་དེ་མ་ཐག་མི་རིགས། འགགས་ན་རྒྱུན་ཡང་གང་ཞེས་ཡིན།
- ༡༠ དངོས་པོ་རང་བཞིན་མེད་རྣམས་ཀྱི། ཡོད་པ་གང་སྦྱིར་ཡོད་མིན་ན། འདི་ཡོད་པས་ན་འདི་འགྱུར་ཞེས། བྱ་བ་འདི་ནི་འཐད་མ་ཡིན།
- ༡༡ རྒྱུན་རྣམས་སོ་སོ་འདུས་པ་ལ། འབྲས་བུ་དེ་ནི་མེད་པ་ཉིད། རྒྱུན་རྣམས་ལ་ནི་གང་མེད་པ། དེ་ནི་རྒྱུན་ལས་ཇི་ལྟར་སྦྱེ།
- ༡༢ ཅི་སྟེ་དེ་ནི་མེད་པར་ཡང་། རྒྱུན་དེ་དག་ལས་སྦྱེ་འགྱུར་ན། རྒྱུན་མ་ཡིན་པ་དག་ལས་ཀྱང་། ཅི་ཡི་སྦྱིར་ན་སྦྱེ་མི་འགྱུར།
- ༡༣ འབྲས་བུ་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་ན། རྒྱུན་རྣམས་བདག་གི་རང་བཞིན་མིན། བདག་དངོས་མིན་ལས་འབྲས་བུ་གང་། དེ་ནི་ཇི་ལྟར་རྒྱུན་རང་བཞིན།
- ༡༤ དེ་སྦྱིར་རྒྱུན་གྱི་རང་བཞིན་མིན། རྒྱུན་མིན་རང་བཞིན་འབྲས་བུ་ནི། ཡོད་མིན་འབྲས་བུ་མེད་པས་ན། རྒྱུན་མིན་རྒྱུན་དུ་ག་ལ་འགྱུར།

རྒྱུན་བརྟན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དང་པོ་ལོ།

- ༡ དེ་ཞེས་སོང་ལ་མི་འགོ་སྟེ། མ་སོང་བ་ལ་འང་འགོ་བ་མིན། སོང་དང་མ་སོང་མ་གཏོགས་པར། བགོམ་པ་ཤེས་པར་མི་འགྱུར་རོ།
- ༢ གང་ན་གཡོ་བ་དེ་ན་འགོ། དེ་ཡང་གང་གི་བགོམ་པ་ལ། གཡོ་བ་སོང་མིན་མ་སོང་མིན། དེ་སྦྱིར་བགོམ་ལ་འགོ་བ་ཡོད།
- ༣ བགོམ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་པར་ནི། ཇི་ལྟར་བུར་ན་འཐད་པར་འགྱུར། གང་ཚེ་འགོ་བ་མེད་པ་ཡི། བགོམ་པ་འཐད་པ་མེད་སྦྱིར་རོ།
- ༤ གང་གི་བགོམ་པ་ལ་འགོ་བ། དེ་ཡི་བགོམ་ལ་འགོ་མེད་པར། ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་གང་གི་སྦྱིར། བགོམ་ལ་འགོ་བ་ཡིན་སྦྱིར་རོ།

- ༤ བཞོམ་ལ་འགོ་བ་ཡོད་ན་ནི། འགོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་དེ་བཞོམ་འགྱུར་བ་དང་། དེ་ལ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པའོ།
- ༥ འགོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ན། འགོ་བ་པོ་ཡང་གཉིས་སུ་འགྱུར། གང་གིས་འགོ་བོ་མེད་པར་ནི། འགོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་གྱིར།
- ༦ གལ་ཏེ་འགོ་བོ་མེད་ཀྱང་ན། འགོ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། འགོ་བ་མེད་ན་འགོ་བ་པོ། ཡོད་པ་ཉིད་དུ་ག་ལ་འགྱུར།
- ༧ རེ་ཞིག་འགོ་བོ་མི་འགོ་སྟེ། འགོ་བ་པོ་མིན་འགོ་བ་མིན། འགོ་བོ་འགོ་བོ་མིན་ལས་གཞན། གསུམ་པ་གང་ཞིག་འགོ་བར་འགྱུར།
- ༨ གང་ཚེ་འགོ་བ་མེད་པར་ནི། འགོ་བོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། རེ་ཞིག་འགོ་བོ་འགོ་བོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
- ༩ གང་གི་ཕྱོགས་ལ་འགོ་བ་པོ། འགོ་བ་དེ་ལ་འགོ་མེད་པའི། འགོ་བོ་ཡིན་པར་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། འགོ་བོ་འགོ་བར་འདོད་མིར་པོ།
- ༡༠ གལ་ཏེ་འགོ་བོ་འགོ་གྱུར་ན། འགོ་བ་གཉིས་སུ་ཐལ་འགྱུར་ཏེ། གང་གིས་འགོ་བོར་མཛོན་པ་དང་། འགོ་བོར་གྱུར་ནས་གང་འགོ་བའོ།
- ༡༡ སོང་ལ་འགོ་བའི་རྩོམ་མེད་དེ། མ་སོང་བ་ལ་འགོ་རྩོམ་མེད། བཞོམ་ལ་རྩོམ་པ་ཡོད་མིན་ན། གང་དུ་འགོ་བ་རྩོམ་པར་བྱེད།
- ༡༢ འགོ་བ་རྩོམ་པའི་སྐྱོད་ལ་ན། གང་དུ་འགོ་བ་རྩོམ་འགྱུར་བ། བཞོམ་པ་མེད་ཅིང་སོང་བ་མེད། མ་སོང་འགོ་བ་ག་ལ་ཡོད།
- ༡༣ འགོ་རྩོམ་རྣམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ། ལྷང་བ་མེད་པ་ཉིད་ཡིན་ན། སོང་བ་ཅི་ཞིག་བཞོམ་པ་ཅི། མ་སོང་ཅི་ཞིག་རྣམས་པར་བརྟག།
- ༡༤ རེ་ཞིག་འགོ་བོ་མི་སྟོན་དེ། འགོ་བ་པོ་མིན་སྟོན་པ་མིན། འགོ་བོ་འགོ་བོ་མིན་ལས་གཞན། གསུམ་པ་གང་ཞིག་སྟོན་པར་འགྱུར།
- ༡༥ གང་ཚེ་འགོ་བ་མེད་པར་ནི། འགོ་བོ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ན། རེ་ཞིག་འགོ་བོ་སྟོན་དོ་ཞེས། ཇི་ལྟར་འཐད་པ་ཉིད་དུ་འགྱུར།
- ༡༦ བཞོམ་ལས་ཕྱོག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། སོང་དང་མ་སོང་ལས་ཀྱང་མིན། འགོ་བ་དང་ནི་འཇུག་པ་དང་། ཕྱོག་པ་ཡང་ནི་འགོ་དང་མཚུངས།
- ༡༧ འགོ་བ་དེ་དང་འགོ་བ་པོ། དེ་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱུང་མི་རུང་། འགོ་བ་དང་ནི་འགོ་བ་པོ། གཞན་ཉིད་ཅེས་ཀྱང་བྱུང་མི་རུང་།
- ༡༨ གལ་ཏེ་འགོ་བ་གང་ཡིན་པ། དེ་ཉིད་འགོ་བོ་ཡིན་གྱུར་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་ཉིད་ཀྱང་། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༡༩ གལ་ཏེ་འགོ་དང་འགོ་བ་པོ། གཞན་པ་ཉིད་དུ་རྣམས་བརྟག་ན། འགོ་བོ་མེད་པའི་འགོ་བ་དང་། འགོ་བ་མེད་པའི་འགོ་བོར་འགྱུར།
- ༢༠ གང་དག་དངོས་པོ་གཅིག་པ་དང་། དངོས་པོ་གཞན་པ་ཉིད་དུ་ནི། གྲུབ་པར་གྱུར་པ་ཡོད་མིན་ན། དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཇི་ལྟར་ཡོད།

༡༢ འགོ་བ་གང་གིས་འགོ་བོར་མངོན། འགོ་བ་དེ་ནི་དེ་འགོ་མིན། གང་སྤྱིར་འགོ་བའི་སྐྱོ་འོལ་མེད། གང་ཞིག་གང་དུ་འགོ་བར་འགྱུར།
 ༡༣ འགོ་བ་གང་གི་འགོ་བོར་མངོན། དེ་ལས་གཞན་པ་དེ་འགོ་མིན། གང་སྤྱིར་འགོ་བོ་གཅིག་ལུ་ལ། འགོ་བ་གཉིས་སུ་མི་འབྲད་དོ།
 ༡༤ འགོ་བོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་ནི། འགོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགོ་མི་བྱེད། མ་ཡིན་པར་ནི་གྱུར་དེ་ཡང་། འགོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགོ་མི་བྱེད།
 ༡༥ ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། འགོ་རྣམ་གསུམ་དུ་འགོ་མི་བྱེད། དེ་སྤྱིར་འགོ་དང་འགོ་བོ་དང་། བགོད་པར་བྱ་བ་འང་ཡོད་མ་ཡིན།
 འགོ་བ་དང་འོང་བ་བརྒྱག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གཉིས་པའོ།།

༡ ལྟ་དང་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་། མྱོང་བར་བྱེད་དང་རྟེན་བྱེད་ཡིད། དབང་བོ་དུག་སྟེ་དེ་དག་གི། སྤྱོད་ཡུལ་བརྟུ་བར་བྱ་ལ་སོགས།
 ༢ ལྟ་དེ་རང་གི་བདག་ཉིད་ནི། དེ་ལ་ལྟ་བ་མ་ཡིན་ཉིད། གང་ཞིག་བདག་ལ་མི་ལྟ་བ། དེ་དག་གཞན་ལ་རི་ལྟར་ལྟ།
 ༣ ལྟ་བ་རབ་ཏུ་བརྒྱབ་པའི་སྤྱིར། མེ་ཡི་དབེས་ནི་རྣམ་མ་ཡིན། སོང་དང་མ་སོང་བགོམ་པ་ཡིས། དེ་ནི་ལྟ་བཅས་ལན་བཅུ་བའོ།
 ༤ གང་མེ་ཕྱུང་ཟད་མི་ལྟ་བ། ལྟ་བར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ནོ། ལྟ་བས་ལྟ་བར་བྱེད་ཅེས་བྱར། དེ་ནི་རི་ལྟར་རིགས་པར་འགྱུར།
 ༥ ལྟ་བ་ལྟ་ཉིད་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་མིན་པ་མི་ལྟ་ཉིད། ལྟ་བ་ཉིད་ཀྱིས་ལྟ་བ་པོ་འང་། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ།
 ༦ མ་སྤངས་ལྟ་བོ་ཡོད་མིན་ཏེ། ལྟ་བ་སྤངས་པར་གྱུར་ཀྱང་དོ། ལྟ་བོ་མེད་ན་བརྟུ་བྱ་དང་། ལྟ་བ་དེ་དག་ག་ལ་ཡོད།
 ༧ བརྟུ་བྱ་ལྟ་བ་མེད་པའི་སྤྱིར། རྣམ་པར་ཤེས་པ་ལ་སོགས་བཞི། ཡོད་མིན་ཉེ་བར་ལེན་ལ་སོགས། རི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།
 ༨ ལྟ་བས་ཉན་དང་སྟོམ་པ་དང་། མྱོང་བར་བྱེད་དང་རྟེན་བྱེད་ཡིད། ཉན་པ་བོ་དང་མཉན་ལ་སོགས། རྣམ་པར་བཤད་པར་ཤེས་པར་བྱ།
 དབང་བོ་བརྟུག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་གསུམ་པའོ།།

༡ གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ལོ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ནི་དམིགས་པར་མི་འགྱུར་འོ། གཟུགས་ཞེས་བྱ་བ་མ་གཏོགས་པར། གཟུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཡང་མི་སྤྱང་དོ།

- ༡ གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་མཚན་གཏོགས་པར། གཞུགས་ན་གཞུགས་ནི་རྒྱ་མཚན་པར། ཐལ་བར་གྱུར་ཏེ་དོན་གང་ཡང་། རྒྱ་མཚན་པ་ནི་གང་ནའང་མེད།
- ༢ གལ་ཏེ་གཞུགས་ནི་མ་གཏོགས་པར། གཞུགས་ཀྱི་རྒྱ་ཞིག་ཡོད་ན་ནི། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱར་འགྱུར་ཏེ། འབྲས་བུ་མེད་པའི་རྒྱ་མེད་དོ།
- ༣ གཞུགས་ཡོད་ན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་ནི། རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད། གཞུགས་མེད་ན་ཡང་གཞུགས་ཀྱི་ནི། རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ཉིད།
- ༤ རྒྱ་མཚན་པ་ཡི་གཞུགས་དག་ནི། འཐད་པར་མི་རུང་རུང་མིན་ཉིད། དེ་སྤྱིར་གཞུགས་ཀྱི་རྣམ་པར་རྟོགས། འགའ་ཡང་རྣམ་པར་བརྟག་མི་བྱ།
- ༥ འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཞེས། བྱ་བ་འཐད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། འབྲས་བུ་རྒྱ་དང་མི་འབྲས་ཞེས། བྱ་བའང་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༦ ཚོར་དང་འདུ་ཤེས་འདུ་བྱེད་དང་། སེམས་དང་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། རྣམ་པ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་དུ། གཞུགས་ཉིད་ཀྱིས་ནི་རིམ་པ་མཚུངས།
- ༧ ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བརྟན་བྱས་ཏེ། གང་ཞིག་ལན་འདེབས་སྒྲིབ་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་ལན་བཏབ་མིན། བརྒྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།
- ༨ ལྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་བཤད་བྱས་ཚེ། གང་ཞིག་སྒྲོན་འདོགས་སྒྲིབ་བྱེད་པ། དེ་ཡིས་ཐམས་ཅད་སྒྲོན་བཏགས་མིན། བརྒྱབ་པར་བྱ་དང་མཚུངས་པར་འགྱུར།

ཡུང་པོ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཞི་བའོ།།

- ༡ བམ་མཁའི་མཚན་ཉིད་སྣ་པོ་ལ་ན། བམ་མཁའ་ཅུང་ཟད་ཡོད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་མཚན་ལས་སྣ་གྱུར་ན། མཚན་ཉིད་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༢ མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་པོ་ནི། འགའ་ཡང་གང་ནའང་ཡོད་མ་ཡིན། མཚན་ཉིད་མེད་པའི་དངོས་མེད་ན། མཚན་ཉིད་གང་དུ་འཇུག་པར་འགྱུར།
- ༣ མཚན་ཉིད་མེད་ལ་མཚན་ཉིད་ནི། མི་འཇུག་མཚན་ཉིད་བཅས་ལ་མིན། མཚན་བཅས་མཚན་ཉིད་མེད་པ་ལས། གཞན་ལའང་འཇུག་པར་མི་འགྱུར་པོ།
- ༤ མཚན་ཉིད་འཇུག་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་གཞི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་པོ། མཚན་གཞི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ན། མཚན་ཉིད་ཀྱང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༥ དེ་སྤྱིར་མཚན་གཞི་ཡོད་མིན་ཏེ། མཚན་ཉིད་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། མཚན་གཞི་མཚན་ཉིད་མ་གཏོགས་པའི། དངོས་པོ་ཡང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༦ དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། དངོས་མེད་གང་གི་ཡིན་པར་འགྱུར། དངོས་དང་དངོས་མེད་མི་མཐུན་ཚེས། གང་གིས་དངོས་དང་དངོས་མེད་ཤེས།
- ༧ དེ་སྤྱིར་བམ་མཁའ་དངོས་པོ་མིན། དངོས་མེད་མ་ཡིན་མཚན་གཞི་མིན། མཚན་ཉིད་མ་ཡིན་ཁམས་ལུ་པོ། གཞན་གང་དག་ཀྱང་བམ་མཁའ་མཚུངས།

༤ རྫོང་ཆུང་གང་དག་དངོས་ལྡན་མས་ལ། ཡོད་པ་ཉིད་དང་མེད་ཉིད་དུ། ལྟ་བུ་དེ་ནི་བལྟ་བུ་བ། ཉེ་བར་ཞི་བ་ཞི་མི་མཐོང་།

ཁམས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

- ༡) གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་སྒྲོ་འོལ་ན། འདོད་ཆགས་མེད་པའི་ཆགས་ཡོད་ན། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་འདོད་ཆགས་ཡོད། ཆགས་ཡོད་འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་འགྱུར།
- ༢) ཆགས་པ་ཡོད་པར་མ་གྱུར་ནའང་། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། ཆགས་པ་ལ་ཡང་འདོད་ཆགས་ནི། ཡོད་དམ་མེད་ཀྱང་རིམ་བུ་མཚུངས།
- ༣) འདོད་ཆགས་དང་ནི་ཆགས་པ་དག། ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་སྟེ་མི་རིགས། འདི་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། བཅ་ཚུན་སྟོས་པ་མེད་པར་འགྱུར།
- ༤) གཅིག་ཉིད་ལྟན་ཅིག་ཉིད་མེད་དེ། དེ་ཉིད་དེ་དང་ལྟན་ཅིག་མིན། ཅི་སྟེ་ཐ་དང་ཉིད་ཡིན་ན། ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་རི་ལྟར་འགྱུར།
- ༥) གལ་ཏེ་གཅིག་སུ་ལྟན་ཅིག་ན། གོགས་མེད་པ་ཡང་དེ་འགྱུར་རོ། གལ་ཏེ་ཐ་དང་ལྟན་ཅིག་ན། གོགས་མེད་པར་ཡང་དེར་འགྱུར་རོ།
- ༦) གལ་ཏེ་ཐ་དང་ལྟན་ཅིག་ན། ཅི་གོ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཐ་དང་ཉིད་དུ་གྲུབ་འགྱུར་རམ། དེས་ན་དེ་གཉིས་ལྟན་ཅིག་འགྱུར།
- ༧) གལ་ཏེ་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ཐ་དང་ཉིད་དུ་གྲུབ་ཀྱི་ན། དེ་དག་ལྟན་ཅིག་ཉིད་དུ་ནི། ཅི་ཡི་སྦྱིར་ན་ཡོངས་སུ་རྟོག།
- ༨) ཐ་དང་གྲུབ་པར་མ་གྱུར་པས། དེ་སྦྱིར་ལྟན་ཅིག་འདོད་བྱེད་ན། ལྟན་ཅིག་རབ་ཏུ་གྲུབ་པའི་སྦྱིར། ཐ་དང་ཉིད་དུ་ཡང་འདོད་དམ།
- ༩) ཐ་དང་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་པས། ལྟན་ཅིག་དངོས་པོ་འགྲུབ་མི་འགྱུར། ཐ་དང་དངོས་པོ་གང་ཡོད་ན། ལྟན་ཅིག་དངོས་པོར་འདོད་པར་བྱེད།
- ༡༠) དེ་ལྟར་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དག། ལྟན་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ། འདོད་ཆགས་བཞིན་དུ་ཚོས་ལྡན་ཀྱི་ན། ལྟན་ཅིག་ལྟན་ཅིག་མིན་མི་འགྲུབ།

འདོད་ཆགས་དང་ཆགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ལྟ་བུ་ལོ།།

- ༡) གལ་ཏེ་སྟེ་བ་འདུས་བྱས་ན། དེ་ལ་མཚན་ཉིད་གསུམ་ལྟན་འགྱུར། ཅི་སྟེ་སྟེ་བ་འདུས་མ་བྱས། རི་ལྟར་འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་ཡིན།
- ༢) སྟེ་ལ་སོགས་གསུམ་སོ་སོ་ཡིས། འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་བྱ་བར་ནི། ལུས་མིན་གཅིག་ལ་དུས་གཅིག་ཏུ། འདུས་པ་ཡང་ནི་རི་ལྟར་རུང།

- ༩ རྒྱུ་དང་གནས་དང་འཛིག་རྣམས་ལ། འདུས་བྱས་མཚན་ཉིད་གཞན་ཞིག་ནི། གལ་ཏེ་ཡོད་ན་ཐུག་མེད་འགྲུང། མེད་ན་དེ་དག་འདུས་བྱས་མིན།
- ༡༠ རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་བས་ཅུ་བ་ཡི། རྒྱུ་བ་འབའ་ཞིག་རྒྱུད་པར་བྱེད། ཅུ་བའི་རྒྱུ་བས་རྒྱུ་བ་ཡི། རྒྱུ་བའང་རྒྱུད་པར་བྱེད་པ་ཡིན།
- ༡༡ གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བའི་རྒྱུ་ལ། ཅུ་བའི་རྒྱུ་བ་རྒྱུད་བྱེད་ན། ཁྱོད་ཀྱི་ཅུ་བས་མ་བརྒྱུད་དེས། དེ་ནི་རི་རྩུབ་རྒྱུད་པར་བྱེད།
- ༡༢ གལ་ཏེ་ཁྱོད་ཀྱི་ཅུ་བ་ཡིས། བརྒྱུད་པ་དེ་ཡིས་ཅུ་རྒྱུད་ན། དེས་མ་བརྒྱུད་པའི་ཅུ་བ་དེས། དེ་ནི་རི་རྩུབ་རྒྱུད་པར་བྱེད།
- ༡༣ གལ་ཏེ་མ་རྒྱུས་པ་དེ་ཡིས། དེ་རྒྱུད་པར་ནི་བྱེད་ལུས་ན། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱུ་བཞིན་པ་དེ་ཡིས། དེ་རྒྱུད་པར་ནི་འདོད་ལ་རག།
- ༡༤ རི་རྩུབ་མར་མེ་རང་དང་གཞན། རྩུབ་བར་བྱེད་པ་དེ་བཞིན་དུ། རྒྱུ་བའང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། གཉིས་ཀ་རྒྱུད་པར་བྱེད་ཡིན་ན།
- ༡༥ མར་མེ་དང་ནི་གང་དག་ན། དེ་འདུག་པ་ན་ལུས་པ་མེད། མར་མེས་ཅི་ཞིག་རྩུབ་བར་བྱེད། ལུན་པ་སེལ་བས་རྩུབ་བྱེད་ཡིན།
- ༡༦ གང་ཚེ་མར་མེ་རྒྱུ་བཞིན་པ། ལུན་པ་དང་ནི་སྤང་མེད་ན། རི་རྩུབ་མར་མེ་རྒྱུ་བཞིན་པས། ལུན་པ་སེལ་བར་བྱེད་པ་ཡིན།
- ༡༧ མར་མེ་སྤང་བ་མེད་པར་ཡང་། གལ་ཏེ་ལུན་པ་སེལ་བྱེད་ན། འཛིག་རྟེན་ཀུན་ན་གནས་པའི་ལུན། འདི་ན་གནས་པ་དེས་སེལ་འགྲུང།
- ༡༨ མར་མེ་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། གལ་ཏེ་རྩུབ་བར་བྱེད་འགྲུང་ན། ལུན་པ་འང་རང་དང་གཞན་གྱི་དངོས། རྒྱུ་བ་པར་འགྲུང་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད།
- ༡༩ རྒྱུ་བ་འདི་ནི་མ་རྒྱུས་པས། རང་གི་བདག་ཉིད་རི་རྩུབ་རྒྱུད། ཅི་རྩེ་རྒྱུས་པས་རྒྱུད་བྱེད་ན། རྒྱུས་ན་ཅི་ཞིག་བརྒྱུད་དུ་ཡོད།
- ༢༠ རྒྱུས་དང་མ་རྒྱུས་རྒྱུ་བཞིན་པ། རི་རྩུབ་ལུང་ཡང་མི་རྒྱུད་པ། དེ་ནི་སོང་དང་མ་སོང་དང་། བཞོམ་པས་རྣམ་པར་བཤད་པ་ཡིན།
- ༢༡ གང་ཚེ་རྒྱུ་བ་ཡོད་པ་ན། རྒྱུ་བཞིན་འདི་འགྲུང་མེད་པའི་ཚེ། རི་རྩུབ་རྒྱུ་ལ་བརྟེན་ནས་ནི། རྒྱུ་བཞིན་ཞེས་ནི་བརྗོད་པར་བྱ།
- ༢༢ རྟེན་ཅིང་འགྲུང་བ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་ངོ་བོ་ཉིད་ཀྱིས་ཞི། དེ་རྩིབ་རྒྱུ་བཞིན་ཉིད་དང་ནི། རྒྱུ་བ་ཡང་ནི་ཞི་བ་ཉིད།
- ༢༣ གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་རྒྱུས་པ། འགའ་ཞིག་གང་ན་ཡོད་ཀྱང་ན། དེ་ནི་རྒྱུ་འགྲུང་དངོས་པོ་དེ། མེད་ན་ཅི་ཞིག་རྒྱུ་བར་འགྲུང།
- ༢༤ གལ་ཏེ་རྒྱུ་བ་དེ་ཡིས་ནི། རྒྱུ་བཞིན་པ་ནི་རྒྱུད་བྱེད་ན། རྒྱུ་བ་དེ་ནི་རྒྱུ་བ་ལྟ། གང་ཞིག་གིས་ནི་རྒྱུད་པར་བྱེད།
- ༢༥ གལ་ཏེ་རྒྱུ་བ་གཞན་ཞིག་གིས། དེ་རྒྱུད་ཐུག་པ་མེད་པར་འགྲུང། ཅི་རྩེ་རྒྱུ་བ་མེད་རྒྱུ་ན། ཐམས་ཅད་དེ་བཞིན་རྒྱུ་བར་འགྲུང།

- ༡༠ རེ་ཤིག་ཡོད་དང་མེད་པ་ཡང་། རླེ་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ཞིང་། ཡོད་མེད་ཉིད་ཀྱང་མ་ཡིན་ཞེས། གོང་དུ་བསྟན་པ་ཉིད་ཡིན་ནོ།
 ༡༡) དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། རླེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ།
 ༡༢ དངོས་པོ་གནས་པ་མི་གནས་ཏེ། དངོས་པ་མི་གནས་གནས་པ་མིན། གནས་བཞིན་པ་ཡང་མི་གནས་ཏེ། མ་རླེས་གང་ཞིག་གནས་པར་འགྱུར།
 ༡༣ དངོས་པོ་འགག་བཞིན་ཉིད་ལ་ནི། གནས་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། གང་ཞིག་འགག་བཞིན་མ་ཡིན་པ། དེ་ནི་དངོས་པོར་མི་འཐད་དོ།
 ༡༤ དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དུས་ཀུན་ཏུ། རྟ་དང་འཆི་བའི་ཆོས་ཡིན་ན། གང་དག་རྟ་དང་འཆི་མེད་པར། གནས་པའི་དངོས་པོ་གང་ཞིག་ཡོད།
 ༡༥ གནས་པ་གནས་པ་གཞན་དང་ནི། དེ་ཉིད་གྱིས་ཀྱང་གནས་མི་རིགས། རི་ལྟར་རླེ་བ་རང་དང་ནི། གཞན་གྱིས་བསྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན།
 ༡༦ འགགས་པ་འགག་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མ་འགགས་པ་ཡང་འགག་མི་འགྱུར། འགག་བཞིན་པ་ཡང་དེ་བཞིན་མིན། མ་རླེས་གང་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར།
 བཟ རེ་ཤིག་དངོས་པོ་གནས་པ་ལ། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། དངོས་པོ་མི་གནས་པ་ལ་ཡང་། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ།
 ༡༧ གནས་སྐབས་དེ་ཡིས་གནས་སྐབས་ནི། དེ་ཉིད་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར། གནས་སྐབས་གཞན་གྱིས་གནས་སྐབས་ནི། གཞན་ཡང་འགག་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།
 ༡༨ གང་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི། རླེ་བ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་པ། དེ་ཆེ་ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་གྱི། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ།
 ༡༩ རེ་ཤིག་དངོས་པོ་ཡོད་པ་ལ། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། གཅིག་ཉིད་ན་ནི་དངོས་པོ་དང་། དངོས་པོ་མེད་པ་འཐད་པ་མེད།
 ༢༠) དངོས་པོ་མེད་པར་གྱུར་པ་ལ་འང་། འགག་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་ལོ། མགོ་གཉིས་པ་ལ་རི་ལྟར་ནི། གཅད་དུ་མེད་པ་དེ་བཞིན་ནོ།
 ༢༡ འགག་པ་རང་གི་བདག་ཉིད་གྱིས། ཡོད་མིན་འགག་པ་གཞན་གྱིས་མིན། རི་ལྟར་རླེ་བ་རང་དང་ནི། གཞན་གྱིས་སྐྱེད་པ་མ་ཡིན་བཞིན།
 ༢༢ རླེ་དང་གནས་དང་འཇིག་པ་དག། མ་གྲུབ་སྲིབ་ན་འདུས་བྱས་མེད། འདུས་བྱས་རབ་ཏུ་མ་གྲུབ་པས། འདུས་མ་བྱས་ནི་རི་ལྟར་འགྲུབ།
 ༢༣ མི་ལམ་རི་བཞིན་རླེ་མ་བཞིན། གྲི་ཟའི་གོང་ཁྱེད་རི་བཞིན་དུ། དེ་བཞིན་རླེ་དང་དེ་བཞིན་གནས། དེ་བཞིན་དུ་ནི་འཇིག་པ་གསུངས།
 རླེ་བ་དང་གནས་པ་དང་འཇིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བདུན་པའོ།།

- ༡ བྱེད་པོ་ཡིན་པར་གྱུར་པ་དེ། ལས་སྲུ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དོ། བྱེད་པོ་མ་ཡིན་གྱུར་པ་ཡང་། ལས་སྲུ་མ་གྱུར་མི་བྱེད་དོ།
- ༢ ཡིན་པར་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། བྱེད་པོ་མེད་པའི་ལས་སྲུ་འདྲ་ལྡན་གྱི། ཡིན་པའདྲ་གྱུར་ལ་བྱ་བ་མེད། ལས་མེད་བྱེད་པ་པོར་ཡང་ལྡན།
- ༣ གལ་ཏེ་བྱེད་པོར་མ་གྱུར་པ། ལས་སྲུ་མ་གྱུར་བྱེད་ན་ནི། ལས་ལ་རྒྱ་ཉི་མེད་པར་ལྡན། བྱེད་པ་པོ་ཡང་རྒྱ་མེད་ལྡན།
- ༤ རྒྱ་མེད་ན་ནི་འབྲས་བུ་དང་། རྒྱ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ། དེ་མེད་ན་ནི་བྱ་བ་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་མི་རིགས།
- ༥ བྱ་བ་ལ་སོགས་མི་རིགས་ན། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་ཡོད་མ་ཡིན། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་མེད་ན་ནི། དེ་ལས་བྱུང་བའི་འབྲས་བུ་མེད།
- ༦ འབྲས་བུ་མེད་ན་ཐར་པ་དང་། མཐོ་རིས་འགྱུར་བའི་ལམ་མི་འཐད། བྱ་བ་དག་ནི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། དོན་མེད་ཉིད་དུ་ཐལ་བར་ལྡན།
- ༧ བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་པ། གྱུར་མ་གྱུར་དེ་མི་བྱེད་དེ། ཡིན་དང་མ་ཡིན་གྱུར་ཅིག་ལ། བཞུགས་འགལ་བས་གལ་ཡོད།
- ༨ བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་ཡིས། མ་གྱུར་ལས་ནི་མི་བྱེད་དེ། མ་གྱུར་བས་ཀྱང་གྱུར་མི་བྱེད། འདིར་ཡང་རྒྱོན་དེར་ཐལ་བར་ལྡན།
- ༩ བྱེད་པ་པོར་ནི་གྱུར་པ་དང་། བཅས་པ་ལས་ནི་མ་གྱུར་དང་། གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་བསྟན་མྱིར་རོ།
- ༡༠ བྱེད་པ་པོར་ནི་མ་གྱུར་པས། ལས་ནི་གྱུར་དང་བཅས་པ་དང་། གྱུར་མ་གྱུར་པ་མི་བྱེད་དེ། གཏན་ཚིགས་གོང་དུ་བསྟན་མྱིར་རོ།
- ༡༡ བྱེད་པ་པོར་གྱུར་མ་གྱུར་ནི། ལས་སྲུ་གྱུར་དང་མ་གྱུར་པ། མི་བྱེད་འདི་ཡང་གཏན་ཚིགས་ནི། གོང་དུ་བསྟན་པས་ཤེས་པར་བྱ།
- ༡༢ བྱེད་པ་པོ་ལས་བརྟེན་བྱས་ཤིང་། ལས་ཀྱང་བྱེད་པོ་དེ་ཉིད་ལ། བརྟེན་ནས་འབྱུང་བ་མ་གཏོགས་པ། འགྲུབ་པའི་རྒྱ་ཉི་མ་མཐོང་དོ།
- ༡༣ དེ་བཞིན་ཉེར་ལེན་ཤེས་པར་བྱ། ལས་དང་བྱེད་པོ་བསལ་མྱིར་རོ། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་དག་གིས། དངོས་པོ་ལྷག་མ་ཤེས་པར་བྱ།

བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྒྱད་པའོ།།

- ༡ ལྷ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་སོགས་དང་ཡང་དབང་བྱས་པ། གང་གི་ཡིན་པ་དེ་དག་གི། ལྷ་ལོ་ལ་དེ་ཡོད་པ་ཅིག་སྟེ།
- ༢ དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལྷ་བ་ལ་སོགས་ཅི་ལྟར་ལྡན། དེ་མྱིར་དེ་དག་སྟེ་ལོ་ལ་ན། དངོས་པོ་གནས་པ་དེ་ཡོད་དོ།

- ༩ ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་ལ་སོགས་ཉིད་ཀྱི་ནི། ལྟ་ལོ་དངོས་པོ་གང་གནས་པ། དེ་ནི་གང་གིས་གང་གསུང་བར་བྱ།
- ༡༠ ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། གང་ལས་འགྲུབ་བའི་འབྲུང་དེ་ལའང་། དེ་ནི་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༡༡ ལྟ་དང་ཉན་ལ་སོགས་པ་དང་། ཚོར་བ་དག་ལ་སོགས་པ་ཡང་། གང་གི་ཡིན་པ་གལ་ཏེ་མེད། དེ་དག་གྲུང་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༡༢ གང་ཞིག་ལྟ་ལ་སོགས་པ་ཡི། ལྟ་ལོ་དང་ལྟ་ལྱིན་མེད། དེ་ལ་ཡོད་དོ་མེད་དོ་ཞེས། རྟོག་པ་དག་ནི་ལྟོག་པར་འགྲུབ།

སྟོན་ལ་ལྟ་གནས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་དགུ་པའོ།།

- ༡ ལྟ་ཤིང་གང་དེ་མེ་ཡིན་ན། བྱེད་པ་པོ་དང་ལས་གཅིག་འགྲུབ། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གནས་ན། ཤིང་མེད་པར་ཡང་འགྲུབ་བར་འགྲུབ།
- ༢ རྟོག་ཏུ་འབར་བ་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ། འབར་བྱེད་རྒྱུ་ལས་མི་འབྲུང་ཞིང་། རྩོམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ལས་གྲུང་མེད།
- ༣ གནས་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པའི་སྟེར། འབར་བར་བྱེད་རྒྱུ་ལས་མི་འབྲུང་། རྟོག་ཏུ་འབར་བ་ཡིན་ན་ནི། རྩོམ་པ་དོན་མེད་ཉིད་ཏུ་འགྲུབ།
- ༤ དེ་ལ་གལ་ཏེ་འདི་སྟུང་དུ། རྟོག་པ་ཞིན་ལྟ་ཤིང་ཡིན་སེམས་ན། གང་ཚེ་དེ་ཙམ་དེ་ཡིན་ན། གང་གིས་ལྟ་ཤིང་དེ་རྟོག་བྱེད།
- ༥ གནས་སྟེར་མི་སྟེར་སྟེར་མེད་ན། རྟོག་པར་མི་འགྲུབ་མི་རྟོག་ན། འཆི་བར་མི་འགྲུབ་མི་འཆི་ན། རབ་ཏུ་གསུང་དང་ཡང་ལྟ་ལ་སོགས་པ་གནས།

- ༤ ཇི་ལྟར་བྱུང་མེད་སྐྱེས་པ་དང་། སྐྱེས་པ་འདྲ་བུད་མེད་ཕྱད་པ་བཞིན། གལ་ཏེ་ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ན། ཤིང་དང་ཕྱད་དུ་རུང་བར་འགྱུར།
- ༥ གལ་ཏེ་མེ་དང་ཤིང་དག་ནི། གཅིག་གིས་གཅིག་ནི་བསལ་གྱུར་ན། ཤིང་ལས་མེ་གཞན་ཉིད་ཡིན་ཡང་། ཤིང་དང་ཕྱད་པར་འདོད་ལ་རག།
- ༦ གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་མེ་ཡིན་ལ། གལ་ཏེ་མེ་ལྟོས་ཤིང་ཡིན་ན། གང་ལྟོས་མེ་དང་ཤིང་འགྱུར་བ། དང་པོར་གྲུབ་པ་གང་ཞིག་ཡིན།
- ༧ གལ་ཏེ་ཤིང་ལྟོས་མེ་ཡིན་ན། མེ་གྲུབ་པ་ལ་སྐྱབ་པར་འགྱུར། བྱད་པར་བྱ་བའི་ཤིང་ལ་ཡང་། མེ་མེད་པར་ནི་འགྱུར་པ་ཡིན།
- ༨ གལ་ཏེ་དངོས་པོ་གང་ལྟོས་འགྱུར། དེ་ཉིད་ལ་ཡང་ལྟོས་ནས་ནི། ལྟོས་བྱ་གང་ཡིན་དེ་འགྱུར་ན། གང་ལ་ལྟོས་ནས་གང་ཞིག་འགྱུར།
- ༩ དངོས་པོ་ལྟོས་གྲུབ་གང་ཡིན་པ། དེ་མ་གྲུབ་ན་ངེ་ལྟོས་ལ། ཅི་སྟེ་གྲུབ་པ་ལྟོས་ཤིང་། དེ་ནི་ལྟོས་པར་མི་རིགས་སོ།
- ༡༠ ཤིང་ལ་ལྟོས་པའི་མེ་མེད་དེ། ཤིང་ལ་མ་ལྟོས་མེ་ཡང་མེད། མེ་ལ་ལྟོས་པའི་ཤིང་མེད་དེ། མེ་ལ་མ་ལྟོས་ཤིང་ཡང་མེད།
- ༡༡ མེ་ནི་གཞན་ལས་མི་འོང་སྟེ། ཤིང་ལ་འདྲ་མེ་མེ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་བཞིན་ཤིང་གི་ལྟོས་མ་ནི། མོང་དང་མ་སོང་བཞོམ་བས་བསྟན།
- ༡༢ ཤིང་ཉིད་མེ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། ཤིང་ལས་གཞན་ལ་མེ་ཡང་མེད། མེ་ནི་ཤིང་དང་ལྡན་མ་ཡིན། མེ་ལ་ཤིང་མེད་དེར་དེ་མེད།
- ༡༣ མ་དང་ཤིང་གིས་བདག་དང་ནི། ཉེ་བར་ལེན་པའི་རིམ་པ་ཀུན། ལུས་རྣམས་སོགས་དང་ལྡན་ཅིག་ཏུ། མ་ལུས་པར་ནི་རྣམ་པར་བཤད།
- ༡༤ གང་དག་བདག་དང་དངོས་པོ་རྣམས། དེ་བཅས་ཉིད་དང་ཐ་དད་པར། སྟོན་པ་དེ་དག་བསྟན་དོན་ལ། མཁས་སོ་སྟོན་དུ་མི་སེམས་སོ།

མེ་དང་བྱུང་ཤིང་བཟླ་བ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བའོ།།

- ༡ སྟོན་མཐའ་མངོན་ནས་ཞེས་ཞུས་ཆོ། ཐུབ་པ་ཆེན་པོས་མིན་ཞེས་གསུངས། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མཐའ་མེད་དེ། དེ་ལ་སྟོན་མེད་སྟེ་མ་མེད།
- ༢ གང་ལ་ཐོག་མེད་མཐའ་མེད་པར། དེ་ལ་དབུས་ནི་གལ་ཡོད། དེ་སྦྱིར་དེ་ལ་སྟེ་སྦྱིད་དང་། ལྡན་ཅིག་རིམ་པ་མི་འཐད་དོ།
- ༣ གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་སྐྱུར་ལ། ཁ་ཤི་སྦྱི་མ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བ་ཁ་ཤི་མེད་པ་དང་། མ་ཤི་བར་ཡང་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
- ༤ གལ་ཏེ་སྐྱེ་བ་འཕྱི་འགྱུར་ལ། ཁ་ཤི་སྦྱི་བ་ཡིན་ན་ནི། སྐྱེ་བ་མེད་པའི་ཁ་ཤི་ནི། སྐྱེ་མེད་པར་ནི་ངེ་ལྟོས་འགྱུར།

- ༤ རླེབ་དང་ནི་ཚུ་འོ་དག། ལྷན་ཅིག་རྒྱུ་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རླེབ་ཞེན་པ་ན་འཆི་འགྱུར་ཞིང་། གཉིས་ཀ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།
- ༥ གང་ལ་སླ་སྤྱི་ལྷན་ཅིག་གི། རིམ་བ་དེ་དག་མི་སྲིད་པའི། རླེབ་དེ་དང་ཚུ་འོ་དེ། ཅི་ཡི་སྤྱིར་ན་སློབ་བར་བྱེད།
- ༦ འཕོར་བ་འབའ་ཞེས་སློན་གྱི་མཐའ། ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། རྒྱ་དང་འབྲས་བུ་ཉིད་དང་ནི། མཚན་ཉིད་དང་ནི་མཚན་གཞི་ཉིད།
- ༧ ཚོར་དང་ཚོར་པོ་ཉིད་དང་ནི། རོན་ཡོད་གང་དག་ཅི་ཡང་རྒྱུ། དངོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ཉིད་ལ་ཡང་། སློན་གྱི་མཐའ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།

སློན་དང་སྤྱི་མའི་མཐའ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུ་གཅིག་པའོ།།

- ༡ ཁ་ཅིག་སླུག་བསྐྱེད་བདག་གིས་བྱས། གཞན་གྱིས་བྱས་དང་གཉི་གས་བྱས། རྒྱ་མེད་པ་ལས་འགྱུར་བར་འདོད། དེ་ནི་བྱ་བར་མི་རུང་དོ།
- ༢ གལ་ཏེ་བདག་གིས་བྱས་ཀྱང་ན། དེ་སྤྱིར་བརྟེན་ནས་འགྱུར་མི་འགྱུར། གང་སྤྱིར་སྤུང་པོ་འདི་དག་ལ། བརྟེན་ནས་སྤུང་པོ་དེ་དག་འགྱུར།
- ༣ གལ་ཏེ་འདི་ལས་དེ་གཞན་ཞིང་། གལ་ཏེ་དེ་ལས་འདི་གཞན་ན། སླུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་བྱས་འགྱུར་ཞིང་། གཞན་དེ་དག་གིས་དེ་བྱས་འགྱུར།
- ༤ གལ་ཏེ་གང་ཟག་བདག་གིས་ནི། སླུག་བསྐྱེད་བྱས་ན་གང་བདག་གིས། སླུག་བསྐྱེད་བྱས་པའི་གང་ཟག་ནི། སླུག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་གང་ཞེས་ཡིན།
- ༥ གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་ལས་ནི། སླུག་བསྐྱེད་འགྱུར་ན་གཞན་ཞེས་གིས། སླུག་བསྐྱེད་དེ་བྱས་གང་སྤྱིར་དེ། སླུག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་ཇི་སྟེར་རུང་།
- ༦ གལ་ཏེ་གང་ཟག་གཞན་སླུག་བསྐྱེད། འགྱུར་ན་གང་གིས་དེ་བྱས་ནས། གཞན་ལ་སྟེར་བའི་གང་ཟག་གཞན། སླུག་བསྐྱེད་མ་གཏོགས་གང་ཞེས་ཡིན།
- ༧ བདག་གིས་བྱས་པར་མ་གྲུབ་པས། སླུག་བསྐྱེད་གཞན་གྱིས་གལ་བྱས། གཞན་གྱིས་སླུག་བསྐྱེད་གང་བྱེད་པ། དེ་ནི་དེ་ཡི་བདག་བྱས་འགྱུར།
- ༨ རེ་ཞེས་སླུག་བསྐྱེད་བདག་བྱས་མིན། དེ་ཉིད་གྱིས་ནི་དེ་མ་བྱས། གལ་ཏེ་གཞན་བདག་མ་བྱས་ན། སླུག་བསྐྱེད་གཞན་བྱས་གལ་འགྱུར།
- ༩ གལ་ཏེ་རེ་རེས་བྱས་ཀྱང་ན། སླུག་བསྐྱེད་གཉིས་ཀས་བྱས་པར་འགྱུར། བདག་གིས་མ་བྱས་གཞན་མ་བྱས། སླུག་བསྐྱེད་རྒྱ་མེད་གལ་འགྱུར།
- ༡༠ སླུག་བསྐྱེད་འབའ་ཞེས་རྣམ་པ་བཞི། ཡོད་མ་ཡིན་པར་མ་ཟད་གྱི། སྤྱི་རོལ་དངོས་པོ་དག་ལ་ཡང་། རྣམ་པ་བཞི་པོ་ཡོད་མ་ཡིན།

བདག་གིས་བྱས་པ་དང་གཞན་གྱིས་བྱས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བརྟུ་གཉིས་པའོ།།

- ༡) བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཚོས་གང་ཞིག། སྐྱབ་དེ་ནི་བརྟུན་ཞེས་གསུངས། འདུ་བྱེད་ཐམས་ཅད་སྐྱབ་པའི་ཚོས། དེས་ན་དེ་དག་བརྟུན་པ་ཡིན།
- ༢) གལ་ཏེ་སྐྱུ་ཚོས་གང་ཡིན་པ། དེ་བརྟུན་དེ་ལ་ཅི་ཞིག་སྐྱུ། བཙུག་ལྷན་འདས་ཀྱིས་དེ་གསུངས་པ། ལྷོང་ཉིད་ཡོངས་སུ་བརྟུན་པ་ཡིན།
- ༣) དངོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་དེ། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་སྣང་བྱིར་རོ། དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་མེད། གང་བྱིར་དངོས་རྣམས་སྣོང་བ་ཉིད།
- ༤) གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། གལ་ཏེ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་བར་རི་ལྷོང་རུང།
- ༥) དེ་ཉིད་ལ་ནི་གཞན་འགྱུར་མེད། གཞན་ཉིད་ལ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། གང་བྱིར་གཞོན་ལུ་མི་ཁྱེ། གང་བྱིར་ཁྱས་པ་འང་མི་ཁྱེ།
- ༦) གལ་ཏེ་དེ་ཉིད་གཞན་འགྱུར་ན། འོ་མ་ཉིད་ནི་ཞོར་འགྱུར་རོ། འོ་མ་ལས་གཞན་གང་ཞིག་ནི། ཞོ་ཡི་དངོས་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།
- ༧) གལ་ཏེ་སྣོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། ལྷོང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། མི་སྣོང་ཅུང་ཟད་ཡོད་མིན་ན། ལྷོང་བ་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར།
- ༨) རྒྱལ་བ་རྣམས་ཀྱིས་སྣོང་བ་ཉིད། ལྷ་ཀུན་ངེས་པར་འབྱུང་བར་གསུངས། གང་དག་སྣོང་བ་ཉིད་ལྷ་བ། དེ་དག་བསྐྱབ་ཏུ་མེད་པར་གསུངས།

འདུ་བྱེད་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་སྟུམ་པའོ།

- ༡) བལྟ་བུ་ལྷ་བ་ལྷ་བ་པོ། གསུམ་པོ་དེ་དག་གཉིས་གཉིས་དང། ཐམས་ཅད་ཀྱང་ནི་ལྷ་ལྷོན་དུ། ཡུན་པར་འགྱུར་བ་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༢) དེ་བཞིན་འདོད་ཆགས་ཆགས་པ་དང། ཆགས་པར་བྱ་བ་ཉོན་མོངས་པ། ལྷག་མ་རྣམས་དང་སྐྱེ་མཆེད་ཀྱི། ལྷག་མའང་རྣམ་པ་གསུམ་ཉིད་ཀྱིས།
- ༣) གཞན་དང་གཞན་དུ་སྐྱད་འགྱུར་ན། གང་བྱིར་བལྟ་བུ་ལ་སོགས་ལ། གཞན་དེ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་བྱིར་སྐྱད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
- ༤) བལྟ་བུ་ལ་སོགས་འབའ་ཞིག་ལ། གཞན་ཉིད་མེད་པར་མ་ཟད་ཀྱི། གང་ཡང་གང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། གཞན་པ་ཉིད་དུ་མི་འབྱུང་དོ།
- ༥) གཞན་ནི་གཞན་ལ་བརྟེན་ཏེ་གཞན། གཞན་མེད་པར་གཞན་གཞན་མི་འགྱུར། གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་དེ་ལས་གཞན་མི་འབྱུང།
- ༦) གལ་ཏེ་གཞན་ནི་གཞན་ལས་གཞན། དེ་ཚོ་གཞན་མེད་པར་གཞན་འགྱུར། གཞན་མེད་པར་ནི་གཞན་འགྱུར་པ། ཡོད་མིན་དེ་ཡི་བྱིར་ན་མེད།

ཨ གཞན་ཉིད་གཞན་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། གཞན་མ་ཡིན་ལའང་ཡོད་མ་ཡིན། གཞན་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་ནམ་དེ་ཉིད་ཡོད་མ་ཡིན།

༩ དེ་ནི་དེ་དང་སྤང་བ་མེད། གཞན་དང་གཞན་ཡང་སྤང་མི་འགྱུར། སྤང་བཞིན་པ་དང་སྤང་བ་དང་། སྤང་བ་པོ་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན།

སྤང་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བཞི་པའོ།།

༡ རང་བཞིན་རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་ནི། འབྲུང་བར་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ། རྒྱ་དང་རྒྱུན་ལས་བྲུང་བ་ཡི། རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར།

༢ རང་བཞིན་བྱས་པ་ཅན་ཞེས་བྱས། རི་ལྗང་བྱུང་ན་རུང་བར་འགྱུར། རང་བཞིན་དག་ནི་བཅོས་མིན་དང་། གཞན་ལ་ལྟོས་པ་མེད་པ་ཡིན།

༣ རང་བཞིན་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་འེ་རང་བཞིན་ནི། གཞན་གྱི་དངོས་པོ་ཡིན་ཞེས་བརྗོད།

༤ རང་བཞིན་དང་ནི་གཞན་དངོས་དག། མ་གཏོགས་དངོས་པོ་ག་ལ་ཡོད། རང་བཞིན་དང་ནི་དངོས་པོ་དག། ཡོད་ན་དངོས་པོ་འགྲུབ་པར་འགྱུར།

༥ གལ་ཏེ་དངོས་པོ་མ་གྲུབ་ན། དངོས་མེད་འགྲུབ་པར་མི་འགྱུར་རོ། དངོས་པོ་གཞན་དུ་གྱུར་བ་ནི། དངོས་མེད་ཡིན་པར་སྐྱེ་བོ་སྐྱེ།

༦ གང་དག་རང་བཞིན་གཞན་དངོས་དང་། དངོས་དང་དངོས་མེད་ཉིད་ལྟ་བུ། དེ་དག་སངས་རྒྱས་བསྟན་པ་ལ། དེ་ཉིད་མཐོང་བ་མ་ཡིན་ནོ།

༧ བཅོམ་ལྷན་དངོས་དང་དངོས་མེད་པ། མཐུན་པས་ཀ་ཏ་ཡ་ན་ཡི། གང་མ་དག་ལས་ནི་ཡོད་པ་དང་། མེད་པ་གཉིས་ཀའང་དགག་པ་མཛད།

༨ གལ་ཏེ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། དེ་ནི་མེད་ཉིད་མི་འགྱུར་རོ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། ཅམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།

༩ རང་བཞིན་ཡོད་པ་མི་ཡིན་ན། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་གང་གི་ཡིན། རང་བཞིན་ཡོད་པ་ཡིན་ན་ཡང་། གཞན་དུ་འགྱུར་བ་རི་ལྗང་བྱུང་།

༡༠ ཡོད་ཅེས་བྱ་བ་རྟག་པར་འཛིན། མེད་ཅེས་བྱ་བ་ཚད་པར་ལྟ། དེ་སྦྱིར་ཡོད་དང་མེད་པ་ལ། མཁས་པས་གནས་པར་མི་བྱའོ།

༡༡ གང་ཞེས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། དེ་ནི་མེད་པ་མིན་པས་རྟག། ལྷོན་བྱུང་ད་ལྟར་མེད་ཅེས་པ། དེས་ན་ཚད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།

རང་བཞིན་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་ལྔ་པའོ།།

- १) གལ་ཏེ་འདུ་བྱེད་འཁོར་ཞེན། དེ་དག་རྟག་པ་མི་འཁོར་ཏེ། མི་རྟག་པ་ཡང་འཁོར་མི་འགྱུར། སེམས་ཅན་ལ་ཡང་རིམ་འདི་མཚུངས།
- २) གལ་ཏེ་གང་ཟག་འཁོར་ཞེན། ལུང་པོ་སྐྱེ་མཚེད་ཁམས་རྣམས་ལ། དེ་ནི་རྣམ་པ་ལྡན་བཅའ་ན། མེད་ན་གང་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར།
- ३) ཉེ་བར་ལེན་ནས་ཉེར་ལེན་པར། འཁོར་བ་སྲིད་པ་མེད་པར་འགྱུར། སྲིད་མེད་ཉེ་བར་ལེན་མེད་ན། དེ་གང་ཅི་ཞིག་འཁོར་བར་འགྱུར།
- ॣ) འདུ་བྱེད་ལྷ་རན་འདའ་བར་ནི། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་མི་འཐད་དོ། སེམས་ཅན་ལྷ་རན་འདའ་བར་ཡང་། ཇི་ལྟ་བུར་ཡང་འཐད་མི་འགྱུར།
- ༥) སྐྱེ་འཇིག་ཚེས་ཅན་འདུ་བྱེད་རྣམས། མི་འཚིང་གོལ་བར་མི་འགྱུར་ཏེ། ལྷ་མ་བཞིན་དུ་སེམས་ཅན་ཡང་། མི་འཚིང་གོལ་བར་མི་འགྱུར་དོ།
- ༦) གལ་ཏེ་ཉེ་བར་ལེན་འཚིང་ན། ཉེ་བར་ལེན་བཅས་འཚིང་མི་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་མེད་མི་འཚིང་སྟེ། གནས་སྐབས་གང་ཞིག་འཚིང་བར་འགྱུར།
- ༧) གལ་ཏེ་བཅིང་བྱའི་སྒྲོ་རོལ་ན། འཚིང་བ་ཡོད་ན་འཚིང་ལ་རག། དེ་ཡང་མེད་དེ་ལྷག་མ་ནི། མོང་དང་མ་སོང་བཞོམ་པས་བསྟན།
- ༨) དེ་ཞིག་བཅིངས་པ་མི་གོལ་ཏེ། མ་བཅིངས་པ་ཡང་གོལ་མི་འགྱུར། བཅིངས་པ་གོལ་བཞིན་ཡིན་འགྱུར་ན། བཅིངས་དང་གོལ་བ་དུས་གཅིག་འགྱུར།
- ༩) བདག་ནི་ལེན་མེད་ལྷ་རན་འདའ། ལྷ་རན་འདའ་བདག་གིར་འགྱུར་དོ་ཞེས། དེ་ལྟར་གང་དག་འཛིན་དེ་ཡི། ཉེར་ལེན་འཛིན་པ་ཆེན་པོ་ཡིན།
- ༡༠) གང་ལ་ལྷ་རན་འདའ་བསྐྱེད་མེད། འཁོར་བ་བསལ་བའང་ཡོད་མིན་པ། དེ་ལ་འཁོར་བ་ཅི་ཞིག་ཡིན། ལྷ་རན་འདའ་བའང་ཅི་ཞིག་བརྟག།

བཅིངས་པ་དང་ཐར་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དྲུག་པའོ།

- १) བདག་ཉིད་ལེགས་པར་སྟོམ་པ་དང་། གཞན་ལ་ཕན་འདོགས་བྱམས་སེམས་གང་། དེ་ཚོས་དེ་ནི་འདི་གཞན་དུ། འབྲས་བུ་དག་གི་ས་བོན་ཡིན།
- २) དྲང་སྟོང་མཚོག་གིས་ལས་རྣམས་ནི། སེམས་པ་དང་ནི་བསམ་པར་གསུངས། ལས་དེ་དག་གི་བྱེ་བྲག་ནི། རྣམ་པ་དུ་མར་ཡོངས་སུ་བསྐྱབས།
- ३) དེ་ལ་ལས་གང་སེམས་པ་ཞེས། གསུངས་པ་དེ་ནི་ཡི་གྱིར་འདོད། བསམས་པ་ཞེས་ནི་གང་གསུངས་པ། དེ་ནི་ལུས་དང་དག་གིར་ཡིན།
- ༤) དག་དང་བསྐྱོད་དང་མི་སྟོང་བའི། རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་ཞེས་བྱ་གང་། སྟོང་བའི་རྣམ་རིག་བྱེད་མིན་པ། གཞན་དག་ཀྱང་ནི་དེ་བཞིན་འདོད།
- ༥) ལོངས་སྟོན་ལས་བྱུང་བསོད་ནམས་དང་། བསོད་ནམས་མ་ཡིན་ཚུལ་དེ་བཞིན། སེམས་པ་དང་ནི་ཚོས་དེ་བདུན། ལས་སུ་མངོན་པར་འདོད་པ་ཡིན།

- ༤ གལ་ཏེ་སློབ་པའི་དུས་བར་དུ། གནས་ན་ལས་དེ་རྟག་པར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འགགས་ན་འགགས་གྱུར་པ། རི་ལྟར་འབྲས་བུ་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
- ༥ ལྷ་གྲུ་ལ་སོགས་རྒྱན་གང་ནི། ས་བོན་ལས་ནི་མངོན་པར་འབྱུང། དེ་ལས་འབྲས་བུ་ས་བོན་ནི། མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར།
- ༦ གང་སྦྱིར་ས་བོན་ལས་རྒྱན་དང། རྒྱན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། ལས་ནི་འབྲས་བུའི་སློབ་འགྲོ་བ། དེ་སྦྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།
- ༧ སེམས་ཀྱི་རྒྱན་ནི་གང་ཡིན་པ། སེམས་ལས་མངོན་པར་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་ལས་འབྲས་བུ་སེམས་ལྟ་ཞིག། མེད་ན་དེ་ཡང་འབྱུང་མི་འགྱུར།
- ༨ གང་སྦྱིར་སེམས་ལས་རྒྱན་དང་ནི། རྒྱན་ལས་འབྲས་བུ་འབྱུང་འགྱུར་ཞིང། ལས་ནི་འབྲས་བུའི་སློབ་འགྲོ་བ། དེ་སྦྱིར་ཆད་མིན་རྟག་མ་ཡིན།
- ༩ དཀར་པོའི་ལས་ཀྱི་ལམ་བཅུ་པོ། ཚོས་སྐྱབ་པ་ཡི་ཐབས་ཡིན་ཏེ། ཚོས་ཀྱི་འབྲས་བུ་འདི་གཞན་དུ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་རྣམ་ལྟོ།
- ༡༠ གལ་ཏེ་བརྟག་པ་དེར་འགྱུར་ན། ཉེས་པ་ཆེན་པོ་མང་པོར་འགྱུར། དེ་ལྟ་བུས་ན་བརྟག་པ་དེ། འདིར་ནི་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༡༡ སངས་རྒྱས་རྣམས་དང་རང་རྒྱལ་དང། ཉན་ཐོས་རྣམས་ཀྱིས་གང་གསུངས་པའི། བརྟག་པ་གང་ཞིག་འདིར་འཐད་པ། དེ་ནི་རབ་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱ།
- ༡༢ རི་ལྟར་དབང་རྒྱ་དེ་བཞིན་རྒྱུང། མི་ཟ་ལས་ནི་བུ་ལོན་བཞིན། དེ་ནི་ཁམས་ལས་རྣམ་པ་བཞི། དེ་ཡང་རང་བཞིན་ལུང་མ་བསྟན།
- ༡༣ རྫོང་བས་སྤང་བ་མ་ཡིན་ཏེ། རྫོམ་པས་སྤང་བ་ཉིད་ཀྱང་ཡིན། དེ་སྦྱིར་རྒྱུད་མི་ཟ་བ་ཡིས། ལས་ཀྱི་འབྲས་བུ་སྐྱེད་པར་འགྱུར།
- ༡༤ གལ་ཏེ་རྫོང་བས་སྤང་བ་དང། ལས་འཕོ་བ་ཡིས་འཛིག་འགྱུར་ན། དེ་ལ་ལས་འཛིག་ལ་སོགས་པའི། རྫོན་རྣམས་སུ་ནི་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༡༥ ཁམས་མཚུངས་ལས་ནི་ཆ་མཚུངས་དང། ཆ་མི་མཚུངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། དེ་ནི་ཉིད་མཚམས་སྦྱོར་བའི་ཚོ། གཅིག་པོ་ལོ་ན་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
- ༡༦ མཐོང་བའི་ཚོས་ལ་རྣམ་གཉིས་པོ། ཀུན་གྱི་ལས་དང་ལས་ཀྱི་དེ། ཐ་དད་པར་ནི་སྐྱེ་འགྱུར་ཞིང། ལམ་པར་སློབ་ཀྱང་གནས་པ་ཡིན།
- ༡༧ དེ་ནི་འབྲས་བུ་འཕོ་བ་དང། སྒྲིབ་ལྟར་ན་འགགས་པར་འགྱུར། དེ་ཡི་རྣམ་དབྱེ་ཟག་མེད་དང། ཟག་དང་བཅས་པར་གེས་པར་བྱ།
- ༡༨ རྫོང་པ་ཉིད་དང་ཚད་མེད་དང། འཕོར་བ་དང་ནི་རྟག་པ་མིན། ལས་རྣམས་རྒྱུད་མི་ཟ་བའི་ཚོས། སངས་རྒྱས་ཀྱིས་ནི་བརྟན་པ་ཡིན།
- ༡༩ གང་སྦྱིར་ལས་ནི་སྐྱེ་བ་མེད། འདི་ལྟར་རང་བཞིན་མེད་དེའི་སྦྱིར། གང་སྦྱིར་དེ་ནི་མ་སྐྱེས་པ། དེ་སྦྱིར་རྒྱུད་ཟམ་མི་འགྱུར་པོ།
- ༢༠ གལ་ཏེ་ལས་ལ་རང་བཞིན་ཡོད། རྟག་པར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། ལས་ནི་བྱས་པ་མ་ཡིན་འགྱུར། རྟག་ལ་བྱ་བ་མེད་སྦྱིར་པོ།

- ༡༩ ཅི་སྟེ་ལས་ནི་མ་བྱས་ན། མ་བྱས་པ་དང་ཕྱད་འཛིགས་འགྱུར། ཚངས་སྟོན་གནས་པ་མ་ཡིན་པའང་། དེ་ལ་སྟོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༢༠ ཐལ་སྟོན་ཐམས་ཅད་ཉིད་དང་ཡང་། འགལ་བར་འགྱུར་བར་ཐེ་ཚོམ་མེད། བསོད་ནམས་དང་ནི་སྟེ་གཉེན་པའི། རྣམ་པ་དབྱེ་བའང་འཐད་མི་འགྱུར།
- ༢༡ དེ་ནི་རྣམ་སྟོན་སྟོན་གྱུར་པ། ཡང་དང་ཡང་དུ་རྣམ་སྟོན་འགྱུར། གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། གང་སྦྱིར་ལས་གནས་དེ་ཡི་སྦྱིར།
- ༢༢ ལས་འདི་ཉོན་མོངས་བདག་ཉིད་ལ། ཉོན་མོངས་དེ་དག་ཡང་དག་མིན། གལ་ཏེ་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མིན། ལས་ནི་ཡང་དག་ཇི་སྟར་ཡིན།
- ༢༣ ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་དག་ནི། ལུས་རྣམས་ཀྱི་ནི་རྒྱུ་དུ་བསྟན། གལ་ཏེ་ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ། དེ་སྟོང་ལུས་ལ་ཇི་སྟར་བརྗོད།
- ༢༤ མ་རིག་བསྐྱབས་པའི་སྟེ་བོ་གང་། མེད་ལྡན་དེ་མི་ཟ་བ་བོ། དེ་ཡང་བྱེད་ལས་གཞན་མིན་ཞིང་། དེ་ཉིད་དེ་ཡང་མ་ཡིན་ལོ།
- ༢༥ གང་གི་སྦྱིར་ན་ལས་འདི་ནི། རྒྱུ་ལས་སྤྱད་བ་མ་ཡིན་ཞིང་། རྒྱུ་མིན་ལས་སྤྱད་ཡོད་མིན་པ། དེ་སྦྱིར་བྱེད་པ་བོ་ཡང་མེད།
- ༢༦ གལ་ཏེ་ལས་དང་བྱེད་མེད་ན། ལས་སྦྱེས་འབྲས་སུ་གལ་ཡོད། ཅི་སྟེ་འབྲས་སུ་ཡོད་མིན་ན། ཟ་བ་བོ་ལྟ་གལ་ཡོད།
- ༢༧ ཇི་སྟར་སྟོན་པས་སྦྱུལ་པ་ནི། རྒྱལ་འབྲུལ་སྤུན་ཚོགས་ཀྱིས་སྦྱུལ་ཞིང་། སྦྱུལ་པ་དེ་ཡང་སྦྱུལ་པ་ན། སྦྱར་ཡང་གཞན་ནི་སྦྱུལ་པ་སྟར།
- ༢༨ དེ་བཞིན་བྱེད་པོ་དེ་ལས་གང་། བྱས་པའང་སྦྱུལ་པའི་རྣམ་པ་བཞིན། དཔེར་ན་སྦྱུལ་པས་སྦྱུལ་གཞན་ཞིག། སྦྱུལ་པ་མཛད་པ་དེ་བཞིན་ལོ།
- ༢༩ ཉོན་མོངས་ལས་དང་ལུས་རྣམས་དང་། བྱེད་པ་བོ་དང་འབྲས་སུ་དག། དྲི་ཟའི་གྲོང་ཁྱེད་ལྟ་སུ་དང་། སྟེ་གཉེན་སྦྱི་ལས་འབྲུབ་པ་ཡིན།

ལས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་བདུན་པའོ།

- ༡ གལ་ཏེ་སྤྱད་པོ་བདག་ཡིན་ན། སྦྱེ་དང་འཛིགས་པ་ཅན་དུ་འགྱུར། གལ་ཏེ་སྤྱད་པོ་རྣམས་ལས་གཞན། སྤྱད་པོའི་མཚན་ཉིད་མེད་པར་འགྱུར།
- ༢ བདག་ཉིད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། བདག་གི་ཡོད་པར་གལ་འགྱུར། བདག་དང་བདག་གི་ཞི་བའི་སྦྱིར། ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་འགྱུར།
- ༣ ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་གང་། དེ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ངར་འཛིན་ང་ཡིར་འཛིན་མེད་པར། གང་གིས་མཐོང་བས་མི་མཐོང་བོ།
- ༤ བང་དང་སྦྱི་རོལ་ཉིད་དག་ལ། བདག་དང་བདག་གི་སྦྱུམ་ཟེན་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་འགག་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ཟེད་པས་ན་སྦྱེ་བ་ཟེད།

- ༤ ལས་དང་ཉོན་མོངས་ཟད་པས་ཐར། ལས་དང་ཉོན་མོངས་རྣམ་རྟོག་ལས། དེ་དག་སྒྲོས་ལས་སྒྲོས་པ་ནི། སྟོང་པ་ཉིད་ཀྱིས་འགག་པར་འགྱུར།
- ༥ བདག་གོ་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་གྱུར་ཅིང་། བདག་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན་པར་གྱུར། སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་དང་ནི། བདག་མེད་འགའ་མེད་ཅེས་ཀྱང་བསྟན།
- ༦ བརྗོད་པར་བྱ་བ་སྟོག་པ་སྟེ། སེམས་ཀྱི་སྒྲིབ་ཡུལ་སྟོག་པས་སོ། མ་སྐྱེས་པ་དང་མ་འགགས་པ། ཚོས་ཉིད་ལྷ་པོ་འདས་དང་མཚུངས།
- ༧ ཐམས་ཅད་ཡང་དག་ཡང་དག་མིན། ཡང་དག་ཡང་དག་མ་ཡིན་ཉིད། ཡང་དག་མིན་མིན་ཡང་དག་མིན། དེ་ནི་སངས་རྒྱས་རྗེས་བསྟན་པའོ།
- ༨ གཞན་ལས་ཤེས་མིན་ཞི་བ་དང་། སྒྲོས་པ་རྣམས་ཀྱིས་མ་སྒྲོས་པ། རྣམ་རྟོག་མེད་དོན་ཐ་དད་མེད། དེ་ནི་དེ་ཉིད་མཚན་ཉིད་དོ།
- ༩ གང་ལ་བརྟེན་ཏེ་གང་འབྱུང་བ། དེ་ནི་རེ་ཞིག་དེ་ཉིད་མིན། དེ་ལས་གཞན་པའང་མ་ཡིན་སྲིད། དེ་སྦྱིར་ཚད་མིན་ཏུ་གསུང་མ་ཡིན།
- ༡༠ སངས་རྒྱས་འཛིན་རྟེན་མགོན་རྣམས་ཀྱི། བསྟན་པ་བདུན་ཅིར་གྱུར་པ་དེ། དོན་གཅིག་མ་ཡིན་ཐ་དད་མིན། ཚད་པ་མ་ཡིན་ཏུ་གསུང་མ་ཡིན།
- ༡༡ རྗོགས་སངས་རྒྱས་རྣམས་མ་བྱུང་ཞིང་། ཉན་ཐོས་རྣམས་ནི་ཟད་གྱུར་གྱིང་། རང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཡེ་ཤེས་ནི། སྟོན་པ་མེད་ལས་རབ་ཏུ་སྐྱེ།

བདག་དང་ཚོས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅོ་བརྒྱད་པའོ།།

- ༡ ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། གལ་ཏེ་འདས་ལ་སྟོས་གྱུར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། འདས་པའི་དུས་ན་ཡོད་པར་འགྱུར།
- ༢ ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། གལ་ཏེ་དེ་ན་མེད་གྱུར་ན། ད་ལྟར་བྱུང་དང་མ་འོངས་པ། རི་སྟོང་དེ་ལ་སྟོས་པར་འགྱུར།
- ༣ འདས་པ་ལ་ནི་མ་སྟོས་པར། དེ་གཉིས་གྲུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། དེ་སྦྱིར་ད་ལྟར་བྱུང་བ་དང་། མ་འོངས་དུས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༤ རིམ་པའི་རྒྱུ་ནི་འདི་ཉིད་ཀྱིས། ལྷག་མ་གཉིས་པོ་བསྐྱར་བ་དང་། མཚོག་དང་ཐ་མ་འབྲིང་ལ་སོགས། གཅིག་ལ་སོགས་པའང་ཤེས་པར་བྱ།
- ༥ མི་གནས་དུས་ནི་འདོན་མི་བྱེད། གང་ཞིག་གཟུང་བར་བྱ་བའི་དུས། གནས་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། མ་བཟུང་དུས་ནི་རི་སྟོང་གདགས།
- ༦ གལ་ཏེ་དུས་ནི་དངོས་བརྟེན་ཏེ། དངོས་མེད་དུས་ནི་ག་ལ་ཡོད། དངོས་པོ་འགའ་ཡང་ཡོད་མིན་ན། དུས་ལྟ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར།

དུས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་བཅུ་དགུ་པའོ།།

- ༡༧ འབྲས་སུ་མི་སྣོང་སྐྱེ་མི་འགྲུང། མི་སྣོང་འགག་པར་མི་འགྲུང་རོ། མི་སྣོང་དེ་ནི་མི་འགགས་དང། མ་སྐྱེས་པར་ཡང་འགྲུང་བ་ཡིན།
- ༡༨ སྣོང་པ་རི་ལྟར་སྐྱེ་འགྲུང་ཞིང། སྣོང་པ་རི་ལྟར་འགག་པར་འགྲུང། སྣོང་པ་དེ་ཡང་མ་འགགས་དང། མ་སྐྱེས་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྲུང།
- ༡༩ རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་དུ། བམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྲུང་རོ། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཉིད་དུ། བམ་ཡང་འཐད་པར་མི་འགྲུང་རོ།
- ༢༠ རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཅིག་ཉིད་ན། བསྐྱེད་བྱ་སྐྱེད་བྱེད་གཅིག་ཏུ་འགྲུང། རྒྱ་དང་འབྲས་སུ་གཞན་ཉིད་ན། རྒྱ་དང་རྒྱ་མིན་མཚུངས་པར་འགྲུང།
- ༢༡ འབྲས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད། འབྲས་སུ་ངོ་བོ་ཉིད་མེད་ན། རྒྱས་ནི་ཅི་ཞིག་སྐྱེད་པར་བྱེད།
- ༢༢ སྐྱེད་པར་བྱེད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱ་ཉིད་འཐད་པར་མི་འགྲུང་རོ། རྒྱ་ཉིད་འཐད་པ་ཡོད་མིན་ན། འབྲས་སུ་གང་གི་ཡིན་པར་འགྲུང།
- ༢༣ རྒྱ་ཚམས་དང་ནི་རྒྱུན་དག་གི། ཚོགས་པ་གང་ཡིན་དེ་ཡིན་ནི། བདག་གིས་བདག་ཉིད་མི་སྐྱེད་ན། འབྲས་སུ་རི་ལྟར་སྐྱེད་པར་བྱེད།
- ༢༤ དེ་ལྟར་ཚོགས་པས་བྱས་པ་མེད། ཚོགས་མིན་བྱས་པའི་འབྲས་སུ་མེད། འབྲས་སུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། རྒྱུན་གྱི་ཚོགས་པ་གལ་ཡོད།

ཚོགས་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བའོ།།

- ༡ འཛིག་པ་འབྲུང་བ་མེད་པར་རམ། ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། འབྲུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་རམ། ལྷན་ཅིག་ཡོད་པ་ཉིད་མ་ཡིན།
- ༢ འཛིག་པ་འབྲུང་བ་མེད་པར་ནི། རི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འགྲུང། སྐྱེ་བ་མེད་པར་འཆི་བར་འགྲུང། འཛིག་པ་འབྲུང་བ་མེད་པར་མེད།
- ༣ འཛིག་པ་འབྲུང་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུང། འཆི་བ་སྐྱེ་དང་དུས་གཅིག་ཏུ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
- ༤ འབྲུང་བ་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི། རི་ལྟར་བྱུང་ན་ཡོད་པར་འགྲུང། དངོས་པོ་རྣམས་ལ་མི་རྟག་ཉིད། བམ་ཡང་མེད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༥ འབྲུང་བ་འཛིག་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། རི་ལྟར་ཡོད་པ་ཉིད་དུ་འགྲུང། སྐྱེ་བ་འཆི་དང་དུས་གཅིག་ཏུ། ཡོད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
- ༦ གང་དག་མན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་གམ། མན་ཚུན་ལྷན་ཅིག་མ་ཡིན་པར། གྲུབ་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་དག་གྲུབ་པ་རི་ལྟར་ཡོད།
- ༧ ཟད་ལ་འབྲུང་བ་ཡོད་མ་ཡིན། མ་ཟད་པ་ལའང་འབྲུང་བ་མེད། ཟད་ལ་འཛིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། མ་ཟད་པ་ལའང་འཛིག་པ་མེད།

- ༤ དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པར། འབྲུང་དང་འཛིག་པ་ཡོད་མ་ཡིན། འབྲུང་དང་འཛིག་པ་མེད་པར་ནི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༥ ལྷོང་ལ་འབྲུང་དང་འཛིག་པ་དག། འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ། མི་ལྷོང་པ་ལའང་འབྲུང་འཛིག་དག། འཐད་པ་ཉིད་ནི་མ་ཡིན་ནོ།
- ༦ འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། གཅིག་པ་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། གཞན་ཉིད་དུ་ཡང་མི་འཐད་དོ།
- ༧ འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། མཐོང་ངོ་སྣམ་དུ་བྱོད་སེམས་ན། འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། གཉི་མུག་ཉིད་ཀྱིས་མཐོང་བ་ཡིན།
- ༨ དངོས་པོ་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། དངོས་པོ་དངོས་མེད་ལས་མི་སྐྱེ། དངོས་མེད་དངོས་མེད་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། དངོས་མེད་དངོས་ལས་མི་སྐྱེ་ལོ།
- ༩ དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྐྱེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། བདག་དང་གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ནི། ཡོད་མེན་རི་ལྟར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།
- ༡༠ དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ན། ཉག་དང་ཚད་བར་ལྟ་བར་ནི། ཐལ་བར་འགྱུར་ཏེ་དངོས་དེ་ནི། ཉག་དང་མི་ཉག་འགྱུར་བྱིར་དོ།
- ༡༡ དངོས་པོ་ཡོད་པར་ཁས་བླངས་ཀྱང་། ཚད་བར་མི་འགྱུར་ཉག་མི་འགྱུར། འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་འཛིག་གི། རྒྱན་དེ་སྤིད་པ་ཡིན་ཕྱིར་དོ།
- ༡༢ འབྲས་བུ་རྒྱ་ཡི་འབྲུང་འཛིག་གི། རྒྱན་དེ་སྤིད་པ་ཡིན་འགྱུར་ན། འཛིག་ལ་ཡང་སྐྱེ་མེད་པའི་ཕྱིར། རྒྱ་ནི་ཚད་བར་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༡༣ དངོས་པོ་ངོ་བོ་ཉིད་ཡོད་ན། དངོས་མེད་འགྱུར་བར་མི་རིགས་སོ། ལྷ་འདས་པའི་དུས་ན་ཚད། སྤིད་རྒྱན་རབ་ཏུ་ཞི་བྱིར་དོ།
- ༡༤ ཐ་མ་འགགས་པར་གྱུར་པ་ན། སྤིད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར། ཐ་མ་འགགས་པར་མ་གྱུར་ཚེ། སྤིད་པ་དང་པོ་རིགས་མི་འགྱུར།
- ༡༥ གལ་ཏེ་ཐ་མ་འགག་བཞེན་ན། དང་པོ་སྐྱེ་བར་འགྱུར་ན་ནི། འགག་བཞེན་པ་ནི་གཅིག་འགྱུར་ཞིང་། སྐྱེ་བཞེན་པ་ཡང་གཞན་དུ་འགྱུར།
- ༡༦ གལ་ཏེ་འགག་བཞེན་སྐྱེ་བཞེན་དག། ལྷན་ཅིག་དུ་ཡང་རིགས་མིན་ན། སྤང་བོ་གང་ལ་འཆི་འགྱུར་བ། དེ་ལ་སྐྱེ་བ་འབྲུང་འགྱུར་རམ།
- ༡༧ དེ་ལྟར་དུས་གསུམ་དག་ཏུ་ཡང། སྤིད་པའི་རྒྱན་ནི་མི་རིགས་ན། དུས་གསུམ་དག་ཏུ་གང་མེད་པ། དེ་ནི་རི་ལྟར་སྤིད་པའི་རྒྱན།

འབྲུང་བ་དང་འཛིག་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྐྱེ་བར་ཏུ་བྱེད་པ་ནི་བྱ་གཅིག་པའོ།།

༡ སྤང་མིན་སྤང་བོ་ལས་གཞན་མིན། དེ་ལ་སྤང་མེད་དེ་དེར་མེད། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་སྤང་ལྡན་མིན། དེ་བཞེན་གཤེགས་པ་གང་ཞེག་ཡིན།

- ༡ གལ་ཏེ་སངས་རྒྱལ་ལྷན་པོ་ལ། བརྟེན་ནས་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། རང་བཞིན་ལས་ནི་གང་མེད་པ། དེ་གཞན་དངོས་ལས་གལ་ཡོད།
  - ༢ གང་ཞེས་གཞན་གྱི་དངོས་བརྟེན་ནས། དེ་བདག་ཉིད་དུ་མི་འཐད་དོ། གང་ཞེས་བདག་ཉིད་མེད་པ་དེ། ཇི་ལྟར་དེ་བཞིན་གཤེགས་པར་འགྱུར།
  - ༣ གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཡོད་མིན་ན། གཞན་དངོས་ཡོད་པར་རི་ལྟར་འགྱུར། རང་བཞིན་དང་མི་གཞན་དངོས་དག། མ་གཏོགས་དེ་བཞིན་གཤེགས་དེ་གང་།
  - ༤ གལ་ཏེ་སྤང་པོ་མ་བརྟེན་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡོད་ན། དེ་ནི་དགོད་བརྟེན་འགྱུར་ཞིང་། བརྟེན་ནས་དེ་ནས་འགྱུར་ལ་རག།
  - ༥ སྤང་པོ་རྣམས་ལ་མ་བརྟེན་པར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་འགའ་ཡང་མེད། གང་ཞེས་མ་བརྟེན་ཡོད་མིན་ན། དེས་ནི་རི་ལྟར་ཉེར་ལེན་འགྱུར།
  - ༦ ཉེ་བར་སྤངས་པ་མ་ཡིན་པ། ཉེ་བར་ལེན་པར་ཅིས་མི་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མེད་པ་ཡི། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཅི་ཡང་མེད།
  - ༧ རྣམ་པ་ལྡན་ནི་བཙུག་གྱུར་ན། གང་ཞེས་དེ་ཉིད་གཞན་ཉིད་དུ། མེད་པའི་དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་དེ། ཉེ་བར་ལེན་པས་རི་ལྟར་གདགས།
  - ༨ གང་ཞེས་ཉེ་བར་སྤང་བ་དེ། དེ་ནི་རང་བཞིན་ལས་ཡོད་མིན། བདག་གི་དངོས་ལས་གང་མེད་པ། དེ་གཞན་དངོས་ལས་ཡོད་པ་རྣམས།
  - ༩ དེ་ལྟར་ཉེར་སྤང་ཉེར་ལེན་པོ། རྣམ་པ་ཀུན་གྱིས་སྤོང་པ་ཡིན། སྤོང་པས་དེ་བཞིན་གཤེགས་སྤོང་པ། ཇི་ལྟར་བྱ་བ་འདོགས་པར་འགྱུར།
  - ༡༠ སྤོང་པོ་ཞེས་ཀྱང་མི་བརྟོད་དེ། མི་སྤོང་ཞེས་ཀྱང་མི་བྱ་ཞིང་། གཉིས་དང་གཉིས་མིན་མི་བྱ་སྟེ། གདགས་པའི་དོན་དུ་བརྟོད་པར་བྱ།
  - ༡༡ ཏྲག་དང་མི་ཏྲག་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་གལ་ཡོད། མཐའ་དང་མཐའ་མེད་ལ་སོགས་བཞི། ཞི་བ་འདི་ལ་གལ་ཡོད།
  - ༡༢ གང་གིས་འཛིན་པ་སྐྱབས་པོ་བཟུང་གྱུར་པ། དེ་ནི་མུ་འཕྲུལ་འདས་པ་ལ། དེ་བཞིན་གཤེགས་ཡོད་ཅིང་མ། མེད་ཅེས་རྣམ་ཏྲུག་ཏྲུག་པར་བྱེད།
  - ༡༣ རང་བཞིན་གྱིས་ནི་སྤོང་དེ་ལ། སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་འདས་ནས་ནི། ཡོད་དོ་ཞེས་མེད་དོ་ཞེས། བསམ་པ་འཐད་པ་ཉིད་མི་འགྱུར།
  - ༡༤ གང་དག་སངས་རྒྱལ་སྤོང་འདས་ཤིང་། ཟད་པ་མེད་ལ་སྤོང་བྱེད་པ། སྤོང་པས་ཉམས་པ་དེ་ཀུན་གྱིས། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་མཐོང་མི་འགྱུར།
  - ༡༥ དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་རང་བཞིན་གང་། དེ་ནི་འགྲོ་འདྲིའི་རང་བཞིན་ཡིན། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་རང་བཞིན་མེད། འགྲོ་བ་འདི་ཡི་རང་བཞིན་མེད།
- དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་བརྟེན་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ལུ་གཉིས་པའོ།།

- ༡ འདོད་ཆགས་ཞེས་པ་གཏི་མུག་རྣམས། གུན་ཏུ་རྫོག་ལས་འབྱུང་བར་གསུངས། སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། བརྟེན་པ་ཉིད་ལས་གུན་ཏུ་འབྱུང་།
- ༢ གང་དག་སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་དང་། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ལས་བརྟེན་འབྱུང་བ། དེ་དག་རང་བཞིན་ལས་མེད་དེ། དེ་སྤྱིར་ཉོན་མོངས་ཡང་དག་མེད།
- ༣ བདག་གི་ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ནི། ཇི་ལྟར་ཡང་ཤུབ་པ་མེད། དེ་མེད་ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱི་ནི། ཡོད་ཉིད་མེད་ཉིད་ཇི་ལྟར་འགྲུབ།
- ༤ ཉོན་མོངས་དེ་དག་གང་གི་ཡིན། དེ་ཡང་ཤུབ་པ་ཡོད་མ་ཡིན། འགའ་མེད་པར་ནི་གང་གི་ཡང་། ཉོན་མོངས་པ་དག་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༥ རང་ལུས་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉོན་མོངས་རྣམས། ཉོན་མོངས་ཅན་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད། རང་ལུས་ལྟ་བུ་བཞིན་ཉོན་མོངས་ཅན། ཉོན་མོངས་པ་ལ་རྣམ་ལྟར་མེད།
- ༦ སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་མིན་ན། སྤྲུག་དང་མི་སྤྲུག་ཕྱིན་ཅི་ལོག། བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་གང་དག་ཡིན།
- ༧ གཟུགས་སྐྱོ་དང་རེག་པ་དང་། དྲི་དང་ཚོས་དག་རྣམ་ཏུ་གཞི། གཞི་སྟེ་འདོད་ཆགས་ཞེས་དང་། གཏི་མུག་གི་ནི་ཡིན་པར་བརྟགས།
- ༨ གཟུགས་སྐྱོ་དང་རེག་པ་དང་། དྲི་དང་ཚོས་དག་འབའ་ཞིག་སྟེ། དྲི་ཟེ་གོང་ཁྱེར་ལྟ་བུ་དང་། སྤྲིག་རྒྱ་མི་ལམ་འདྲ་བ་ཡིན།
- ༩ སྐྱུ་མའི་སྤྱེས་བུ་ལྟ་བུ་དང་། གཟུགས་བརྟན་འདྲ་བ་དེ་དག་ལ། སྤྲུག་པ་དང་ནི་མི་སྤྲུག་པ། འབྱུང་བར་ཡང་ནི་ག་ལ་འབྱུང།
- ༡༠ གང་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྲུག་པ་ཞེས། གདགས་པར་བྱ་བ་མི་སྤྲུག་པ། སྤྲུག་ལ་མི་སྤྲུག་ཡོད་མིན་པས། དེ་སྤྱིར་སྤྲུག་པ་འཐད་མ་ཡིན།
- ༡༡ གང་ལ་བརྟེན་ནས་མི་སྤྲུག་པར། གདགས་པར་བྱ་བ་སྤྲུག་པ་ནི། མི་སྤྲུག་མི་སྤྲུག་ཡོད་མིན་པས། དེ་སྤྱིར་མི་སྤྲུག་པ་འཐད་མ་ཡིན།
- ༡༢ སྤྲུག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། འདོད་ཆགས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང། མི་སྤྲུག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ཞེས་ཡོད་པར་ག་ལ་འབྱུང།
- ༡༣ གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་པ་ཞེས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། སྟོང་ལ་མི་རྟག་ཡོད་མིན་པས། འཛིན་པ་ཇི་ལྟར་ལོག་པ་ཡིན།
- ༡༤ གལ་ཏེ་མི་རྟག་རྟག་གོ་ཞེས། དེ་ལྟར་འཛིན་པ་ལོག་ཡིན་ན། སྟོང་ལ་མི་རྟག་པའོ་ཞེས། འཛིན་པའང་ཇི་ལྟར་ལོག་པ་ཡིན།
- ༡༥ གང་གིས་འཛིན་དང་འཛིན་གང་དང་། འཛིན་པ་པོ་དང་གང་གཟུང་བ། ཐམས་ཅད་ཉེ་བར་ཞི་བ་སྟེ། དེ་སྤྱིར་འཛིན་པ་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༡༦ ལོག་པ་འམ་ཡང་དག་ཉིད་ཏུ་ནི། འཛིན་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཡོད་ཅིང་། གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་ཡོད།
- ༡༧ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་པ་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲིད་དེ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་མ་གྱུར་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྤྲིད་དེ།

- ༡༥ ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་གྱུར་བཞིན་ལ། ཕྱིན་ཅི་ལོག་དག་མི་སྲིད་དེ། གང་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་སྲིད་པ། བདག་ཉིད་གྱིས་ནི་རྣམ་པར་དབྱེད།
- ༡༧ ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་མ་སྐྱེས་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་ཡོད་པར་འགྱུར། ཕྱིན་ཅི་ལོག་རྣམས་སྐྱེ་མེད་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད།
- ༡༨ དངོས་པོ་བདག་ལས་མི་སྐྱེ་སྟེ། གཞན་ལས་སྐྱེ་བ་ཉིད་མ་ཡིན། བདག་དང་གཞན་ལས་ཀྱང་མིན་ན། ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཅན་ག་ལ་ཡོད།
- ༡༩ གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙུག་པོ་དང་། ཏྲག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། བདག་དང་གཙུག་པོ་དང་། ཏྲག་དང་བདེ་བ་ཡོད་ན་ནི། བདེ་བ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་མ་ཡིན།
- ༢༠ གལ་ཏེ་བདག་དང་གཙུག་པོ་དང་། ཏྲག་དང་བདེ་བ་མེད་ན་ནི། བདག་མེད་མི་གཙུག་པོ་ཏྲག་དང་། ཏྲག་བསྐྱེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༢༡ དེ་ལྟར་ཕྱིན་ཅི་ལོག་འགགས་པས། མ་རིག་པ་ནི་འགག་པར་འགྱུར། མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་ལ་སོགས་འགག་པར་འགྱུར།
- ༢༢ གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར། ཡོད་པ་སུ་ཞིག་སྤོང་བར་བྱེད།
- ༢༣ གལ་ཏེ་ལ་ལའི་ཉོན་མོངས་པ། གང་དག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན། ཇི་ལྟ་བུར་ན་སྤོང་བར་འགྱུར། མེད་པ་སུ་ཞིག་སྤོང་བར་བྱེད།

ཕྱིན་ཅི་ལོག་བཏག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་གསུམ་པའོ།།

- ༡ གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱང་སྤོང་ན། འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཇིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། བྱོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༢ འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་མེད་པས། ཡོངས་སུ་ཤེས་དང་སྤོང་བ་དང་། སྤོང་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དག། འཐད་པར་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༣ དེ་དག་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། འབྲས་བུ་བཞི་ཡང་ཡོད་མ་ཡིན། འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། ལྷགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༤ གལ་ཏེ་སྐྱེས་བུ་གང་ཟག་བརྒྱད། དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་པའི་ཕྱིར། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༥ ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། སངས་རྒྱས་ཇི་ལྟར་ཡོད་པར་འགྱུར། དེ་སྐད་སྤོང་བ་ཉིད་སྐྱེ་ན། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་གཞོད་པ་ནི།
- ༦ བྱེད་ཅིང་འབྲས་བུ་ཡོད་པ་དང་། ཚོས་མ་ཡིན་པ་ཚོས་ཉིད་དང་། འཇིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྟོན་ནི། ཀྱང་ལའང་གཞོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།
- ༧ དེ་ལ་བཤད་པ་བྱོད་གྱིས་ནི། སྤོང་ཉིད་དགོས་དང་སྤོང་ཉིད་དང་། སྤོང་ཉིད་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པས། དེ་ཕྱིར་དེ་ལྟར་གཞོད་པ་ཡིན།

- ༤ སངས་རྒྱལ་རྣམས་ཀྱིས་ཚོས་བསྟན་པ། བདེན་པ་གཉིས་ལ་ཡང་དག་བརྟེན། འཛིག་ཏེན་ཀུན་རྫོབ་བདེན་པ་དང་། དམ་པའི་དོན་གྱི་བདེན་པའོ།
- ༥ གང་དག་བདེན་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི། རྣམ་དབྱེ་རྣམས་པར་མི་ཤེས་པ། དེ་དག་སངས་རྒྱལ་བསྟན་པ་ནི། ཟབ་མོའི་དེ་ཉིད་རྣམ་མི་ཤེས།
- ༦ ཐ་སྙད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། དམ་པའི་དོན་ནི་བསྟན་མི་ལུས། དམ་པའི་དོན་ནི་མ་རྟོགས་པར། ལྷ་པོ་འདས་པ་ཐོབ་མི་འགྱུར།
- ༧ རྫོང་པ་ཉིད་ལ་བལྟ་ཉེས་ན། ཤེས་རབ་རྒྱུད་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར། རི་ལྷ་རྒྱལ་ལ་གཟུང་ཉེས་དང་། རིག་སྤྲུགས་ཉེས་པར་བསྐྱབས་པ་བཞིན།
- ༨ དེ་སྤྱིར་ཞན་པས་ཚོས་འདི་ཡི། གཉིད་རྟོགས་དཀའ་བར་མ་བྱེན་གྱུར་ནས། ལུང་པའི་ལུགས་ནི་ཚོས་བསྟན་ལས། རབ་ཏུ་ལོག་པར་གྱུར་པ་ཡིན།
- ༩ རྫོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར་བ་ནི། རྫོང་ལ་འཐད་པ་མ་ཡིན་པས། རྩོད་ནི་རྫོང་ཉིད་རྫོང་བྱེད་པ། གང་དེ་ལ་མི་འཐད་དོ།
- ༡༠ གང་ལ་རྫོང་པ་ཉིད་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། གང་ལ་རྫོང་ཉིད་མི་རུང་བ། དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་མི་འགྱུར།
- ༡༡ རྩོད་ནི་རང་གི་རྫོན་རྣམས་ནི། ར་ལ་ཡོངས་སུ་རྒྱུད་བྱེད་པ། ཏུ་ལ་མངོན་པར་ཞོན་བཞིན་དུ། ཏུ་ཉིད་བརྟེན་པར་གྱུར་པ་བཞིན།
- ༡༢ གལ་ཏེ་དངོས་རྣམས་རང་བཞིན་ལས། ཡོད་པར་རྗེས་སུ་ལྟ་བྱེད་ན། དེ་ལྟ་ཡིན་ན་དངོས་པོ་རྣམས། རྒྱ་རྒྱེན་མེད་པར་བྱོད་ལྟོ།
- ༡༣ འབྲས་སུ་དང་ནི་རྒྱ་ཉིད་དང་། བྱེད་པ་པོ་དང་བྱེད་དང་བྱ། རྒྱེ་བ་དང་ནི་འགག་པ་དང་། འབྲས་སུ་ལ་ཡང་གནོད་པ་བྱེད།
- ༡༤ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། དེ་ནི་རྫོང་པ་ཉིད་དུ་བཤད། དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། དེ་ཉིད་དུ་མའི་ལམ་ཡིན་ནོ།
- ༡༥ གང་སྤྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། དེ་སྤྱིར་རྫོང་པ་མ་ཡིན་པའི། ཚོས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༡༦ གལ་ཏེ་འདི་ཀུན་མི་རྫོང་ན། འབྱུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། འཕགས་པའི་བདེན་པ་བཞི་པོ་རྣམས། རྩོད་ལ་མེད་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༡༧ རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་མ་ཡིན་ན། ལྷག་བསྐལ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། མི་རྟག་སྤྲུག་བསྐལ་གསུངས་པ་དེ། རང་བཞིན་ཉིད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༡༨ རང་བཞིན་ལས་ནི་ཡོད་ཡིན་ན། ཅི་ཞིག་ཀུན་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་སྤྱིར་རྫོང་ཉིད་གནོད་བྱེད་ལ། ཀུན་འབྱུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༡༩ ལྷག་བསྐལ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན། འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་ཡོངས་གནས་སྤྱིར། འགོག་ལ་གནོད་པ་བྱེད་པ་ཡིན།
- ༢༠ ལམ་ལ་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ནི། རྫོམ་པ་འཐད་པར་མི་འགྱུར་དོ། ཅི་སྟེ་ལམ་དེ་བརྫོམ་བྱ་ན། རྩོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཡོད་མ་ཡིན།

- ༡༥ གང་ཚེ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཀྱི་འབྱུང་དང་། འགོག་པ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན། ལམ་གྱིས་སྤྲུག་བསྐྱེད་འགོག་པ་ནི། གང་ཞིག་ཐོབ་པར་འགྱུར་པར་འདོད།
- ༡༦ གལ་ཏེ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཡོངས་སུ་ཤེས་པ་མ་ཡིན་ན། དེ་ནི་རི་ལྷོ་ཡོངས་ཤེས་འགྱུར། རང་བཞིན་གནས་པ་མ་ཡིན་ནམ།
- ༡༧ དེ་བཞིན་དུ་ནི་ཚོད་ཉིད་ཀྱི། སྤང་དང་མངོན་དུ་བྱ་བ་དང་། བསྐྱེད་དང་འབྲས་བུ་བཞི་དག་ཀྱང་། ཡོངས་ཤེས་བཞིན་དུ་མི་རུང་དོ།
- ༡༨ རང་བཞིན་ཡོངས་སུ་འཛིན་པ་ཡིས། འབྲས་བུ་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། ཐོབ་པ་མིན་པ་གང་ཡིན་དེ། རི་ལྷོ་འཕྲོག་པར་རྣམས་པར་འགྱུར།
- ༡༩ འབྲས་བུ་མེད་ན་འབྲས་གནས་མེད། ལྷགས་པ་དག་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་སྤྲུག་སྤྲུག་གང་ཟག་བརྒྱད། དེ་དག་མེད་ན་དགོ་འདུན་མེད།
- ༢༠ འཕགས་པའི་བདེན་རྣམས་མེད་པའི་སྲིད། དམ་པའི་ཚོས་ཀྱང་ཡོད་མ་ཡིན། ཚོས་དང་དགོ་འདུན་ཡོད་མིན་ན། སངས་རྒྱས་རི་ལྷོ་ཡོད་པར་འགྱུར།
- ༢༡ ཚོད་ཀྱིས་སངས་རྒྱས་བྱང་ཆུབ་ལ། མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར། ཚོད་ཀྱི་བྱང་ཆུབ་སངས་རྒྱས་ལ། མ་བརྟེན་པར་ཡང་ཐལ་བར་འགྱུར།
- ༢༢ ཚོད་ཀྱི་རང་བཞིན་ཉིད་ཀྱིས་ནི། སངས་རྒྱས་མིན་པ་གང་ཡིན་དེས། བྱང་ཆུབ་སྤྱོད་ལ་བྱང་ཆུབ་སྲིད། བརྒྱལ་ཀྱང་བྱང་ཆུབ་ཐོབ་མི་འགྱུར།
- ༢༣ འགའ་ཡང་ཚོས་དང་ཚོས་མིན་པ། བམ་ཡང་བྱེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ། མི་སྣོད་པ་ལ་ཅི་ཞིག་བྱ། རང་བཞིན་ལ་ནི་བྱ་བ་མེད།
- ༢༤ ཚོས་དང་ཚོས་མིན་མེད་པར་ཡང་། འབྲས་བུ་ཚོད་ལ་ཡོད་པར་འགྱུར། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི། འབྲས་བུ་ཚོད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༢༥ ཚོས་དང་ཚོས་མིན་རྒྱས་བྱུང་བའི། འབྲས་བུ་གལ་ཏེ་ཚོད་ལ་ཡོད། ཚོས་དང་ཚོས་མིན་ལས་བྱུང་བའི། འབྲས་བུ་ཅི་སྲིད་སྣོད་མ་ཡིན།
- ༢༦ ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་ཡི། སྣོད་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་བྱེད་གང་། འཛིག་རྟེན་པ་ཡི་ཐ་སྣང་ནི། ཀུན་ལ་གཞོན་པ་བྱེད་པ་ཡིན།
- ༢༧ སྣོད་པ་ཉིད་ལ་གཞོན་བྱེད་ན། བྱ་བ་ཅི་ཡང་མེད་འགྱུར་ཞིང་། ཚུམ་པ་མེད་པ་བྱ་བར་འགྱུར། མི་བྱེད་པ་ཡང་བྱེད་པོར་འགྱུར།
- ༢༨ རང་བཞིན་ཡོད་ན་འགོ་བརྒྱམས། མ་སྤྲེས་པ་དང་མ་འགགས་དང་། ཐེང་རྒྱལ་དུ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། གནས་སྐབས་སྤྲོ་ཚོགས་བྲལ་བར་འགྱུར།
- ༢༩ གལ་ཏེ་སྣོད་པ་ཡོད་མིན་ན། མ་ཐོབ་ཐོབ་པར་བྱ་བ་དང་། སྤྲུག་བསྐྱེད་མཐར་བྱེད་ལས་དང་ནི། ཉོན་མོངས་ཐམས་ཅད་སྣོད་བའང་མེད།
- ༣༠ གང་གིས་རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་། མ་ཐོབ་བདེ་ནི་སྤྲུག་བསྐྱེད་དང་། ཀུན་འབྱུང་དང་ནི་འགོག་པ་དང་། ལམ་ཉིད་དེ་དག་མཐོང་བ་ཡིན།

འཕགས་པའི་བདེན་པ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བཞི་པའོ།།

- ༡) གལ་ཏེ་འདི་དག་ཀྱང་སྒྲོང་ན། འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། གང་ཞིག་སྒྲོང་དང་འགགས་པ་ལས། རྩ་བའི་འདུལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད།
- ༢) གལ་ཏེ་འདི་དག་མི་སྒྲོང་ན། འབྲུང་བ་མེད་ཅིང་འཛིག་པ་མེད། གང་ཞིག་སྒྲོང་དང་འགགས་པ་ལས། རྩ་བའི་འདུལ་བར་འགྱུར་བར་འདོད།
- ༣) སྤངས་པ་མེད་པ་ཐོབ་མེད་པ། ཚད་པ་མེད་པ་རྟག་མེད་པ། འགག་པ་མེད་པ་སྐྱེ་མེད་པ། དེ་ནི་རྩ་བའི་འདུལ་བར་བརྟོན།
- ༤) རེ་ཞིག་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་མིན། རྒྱ་ལོ་མཚན་ཉིད་ཐལ་བར་འགྱུར། རྒྱ་དང་འཛིབ་མེད་པ་ཡི། དངོས་པོ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༥) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་ན། རྩ་བའི་འདུལ་བར་འདུལ་བར་འགྱུར། དངོས་པོ་འདུལ་བར་མ་ཡིན་པ། འགའ་ཡང་གང་ན་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༦) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་ན། རི་ལྗང་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དེ་བརྟེན་མིན། དངོས་པོ་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པ། འགའ་ཡང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༧) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་མིན། དངོས་མེད་རི་ལྗང་རྩ་བའི་འདུལ་བར་འགྱུར། གང་ལ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་མིན། དེ་ལ་དངོས་མེད་ཡོད་མ་ཡིན།
- ༨) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དངོས་མིན། རི་ལྗང་རྩ་བའི་འདུལ་བར་དེ་བརྟེན་མིན། གང་ཞིག་བརྟེན་ནས་མ་ཡིན་པའི། དངོས་མེད་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
- ༩) འོང་བ་དང་ནི་འགོ་བའི་དངོས། བརྟེན་ཉམ་རྒྱུར་བྱས་གང་ཡིན་པ། དེ་ནི་བརྟེན་མིན་རྒྱུར་བྱས་མིན། རྩ་བའི་འདུལ་བར་ཡིན་པར་བསྟན།
- ༡༠) འབྲུང་བ་དང་ནི་འཛིག་པ་དག། སྤང་བར་སྒྲོན་པས་བཀའ་སྤྱུལ་ཏེ། དེ་སྤྱིར་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ནི། དངོས་མིན་དངོས་མེད་མིན་པར་རིགས།
- ༡༡) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། དངོས་དང་དངོས་པོ་མེད་པ་དག། ཐར་བར་འགྱུར་ན་དེ་མི་རིགས།
- ༡༢) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ན། རྩ་བའི་འདུལ་བར་མ་བརྟེན་མིན། དེ་གཉིས་བརྟེན་ནས་ཡིན་གྱིར་པོ།
- ༡༣) རི་ལྗང་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ནི། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡིན་ཏེ། རྩ་བའི་འདུལ་བར་འདུལ་བར་འགྱུར། དངོས་དང་དངོས་མེད་འདུལ་བར་ཡིན།
- ༡༤) རི་ལྗང་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ལ། དངོས་དང་དངོས་མེད་གཉིས་ཡོད་དེ། དེ་གཉིས་གཅིག་ལ་ཡོད་མིན་ཏེ། སྤང་བ་དང་ནི་ལྷན་པ་བཞིན།
- ༡༥) དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་པ། རྩ་བའི་འདུལ་བར་གང་སྒྲོན་པ། དངོས་པོ་མེད་དང་དངོས་པོ་དག། གྲུབ་ན་དེ་ནི་གྲུབ་པར་འགྱུར།
- ༡༦) གལ་ཏེ་རྩ་བའི་འདུལ་བར་ནི། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ན། དངོས་མིན་དངོས་པོ་མེད་མིན་ཞེས། གང་ཞིག་གིས་ནི་དེ་མཚན་བྱེད།

- ༤ སྲིད་པ་དེ་ཡང་སྤང་པོ་ལྷ། སྲིད་པ་ལས་ནི་སྐྱེ་བར་འགྱུར། སྐྱེ་བྱི་དང་ནི་ལྷ་བར་དང་། སྐྱེ་སྤྲུགས་འདོན་བཅས་སྤྲུག་བསྐྱེལ་དང་།
- ༥ ཡིད་མི་བདེ་དང་འབྲུག་པ་རྣམས། དེ་དག་སྐྱེ་ལས་རབ་ཏུ་འབྱུང་། དེ་ལྟར་སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་ནི། འབའ་ཞིག་པ་འདི་འབྱུང་བར་འགྱུར།
- ༡༠ འཁོར་བའི་རྩ་བ་འདུ་བྱེད་དེ། དེ་སྦྱིར་མཁའ་རྣམས་འདུ་མི་བྱེད། དེ་སྦྱིར་མི་མཁའ་བྱེད་པོ་ཡིན། མཁའ་མིན་དེ་ཉིད་མཐོང་སྦྱིར་པོ།
- ༡༡ མ་རིག་འགགས་པར་གྱུར་ན་ནི། འདུ་བྱེད་རྣམས་ཀྱང་འབྱུང་མི་འགྱུར། མ་རིག་འགག་པར་འགྱུར་བ་ནི། ཤེས་པས་དེ་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་སོ།
- ༡༢ དེ་དང་དེ་ནི་འགགས་གྱུར་པས། དེ་དང་དེ་ནི་མཐོན་མི་འབྱུང་། སྤྲུག་བསྐྱེལ་སྤང་པོ་འབའ་ཞིག་པ། དེ་ནི་དེ་ལྟར་ཡང་དག་འགག།

སྲིད་པའི་ཡན་ལག་བརྒྱ་གཉིས་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ལུ་དུག་པའོ།།

- ༡ འདས་དུས་བྱུང་མ་བྱུང་ཞེས་དང་། འཛིག་རྟེན་རྟག་པ་ལ་སོགས་པར། ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། མཐོན་གྱི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།
- ༢ མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། མི་འབྱུང་འཛིག་རྟེན་མཐའ་སོགས་པར། ལྷ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། རྒྱ་མའི་མཐའ་ལ་བརྟེན་པ་ཡིན།
- ༣ འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་གྱུར་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ནི་མི་འཐད་དོ། རྣོན་ཚེ་རྣམས་སྤྲུག་བྱུང་བ། དེ་ཉིད་འདི་ནི་མ་ཡིན་ལོ།
- ༤ དེ་ཉིད་བདག་ཏུ་འགྱུར་སྤྲུམ་ན། ཉེ་བར་ལེན་པ་ཐ་དད་འགྱུར། ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པར། རྩོད་གྱི་བདག་ནི་གང་ཞིག་ཡིན།
- ༥ ཉེ་བར་ལེན་པ་མ་གཏོགས་པའི། བདག་ཡོད་མ་ཡིན་བྱས་པའི་ཚེ། ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་ཡིན་ན། རྩོད་གྱི་བདག་ནི་མེད་པ་ཡིན།
- ༦ ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་བདག་མ་ཡིན། དེ་འབྱུང་བ་དང་འཛིག་པ་ཡིན། ཉེ་བར་སྤང་བ་ཇི་ལྟ་བུར། ཉེ་བར་ལེན་པོ་ཡིན་པར་འགྱུར།
- ༧ བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་པ་ལས། གཞན་དུ་འཐད་པ་ཉིད་མ་ཡིན། གལ་ཏེ་གཞན་ན་ལེན་མེད་པར། གཟུང་ཡོད་རིགས་ན་གཟུང་དུ་མེད།
- ༨ དེ་ལྟར་ལེན་ལས་གཞན་མ་ཡིན། དེ་ནི་ཉེ་བར་ལེན་ཉིད་ཀྱང་མིན། བདག་ནི་ཉེ་བར་ལེན་མེད་མིན། མེད་པ་ཉིད་དུ་འད་དེ་མ་དེས།
- ༩ འདས་པའི་དུས་ན་བྱུང་ཞེས། བྱ་བ་དེ་ཡང་མི་འཐད་དོ། རྣོན་ཚེ་རྣམས་སྤྲུག་བྱུང་བ། དེ་ལས་འདི་གཞན་མ་ཡིན་ལོ།
- ༡༠ གལ་ཏེ་འདི་ནི་གཞན་གྱུར་ན། དེ་མེད་པར་ཡང་འབྱུང་བར་འགྱུར། དེ་བཞིན་དེ་ནི་གནས་འགྱུར་ཞིང་། དེར་མ་གྱི་བར་སྐྱེ་བར་འགྱུར།

- ༡༡ ཚད་དང་ལས་རྣམས་རྒྱུད་ཟ་དང་། གཞན་གྱིས་བྱས་པའི་ལས་རྣམས་ནི། གཞན་གྱིས་སོ་སོར་སྦྱོར་བ་དང་། དེ་ལ་སོགས་པར་ཐལ་བར་འགྱུར།
 ༡༢ མ་བྱུང་བ་ལས་འབྱུང་མིན་ཏེ། འདི་ལ་སྦྱོན་དུ་ཐལ་བར་འགྱུར། བདག་ནི་བྱས་པར་འགྱུར་བ་དང་། འབྱུང་བའམ་རྒྱ་མེད་ཅན་དུ་འགྱུར།
 ༡༣ དེ་ལྟར་བདག་བྱུང་བདག་མ་བྱུང་། གཉིས་ཀ་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པར། འདས་ལ་ལྟ་བ་གང་ཡིན་པ། དེ་དག་འཐད་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ༡༤ མ་འོངས་དུས་གཞན་འབྱུང་འགྱུར་དང་། འབྱུང་བར་མི་འགྱུར་ཞེས་བྱ་བར། ལྟ་བ་གང་ཡིན་དེ་དག་ནི། འདས་པའི་དུས་དང་མཚུངས་པ་ཡིན།
 ༡༥ གལ་ཏེ་ལྟ་དེ་མི་དེ་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟག་པར་འགྱུར། ལྟ་བུ་མ་སྦྱེས་ཉིད་འགྱུར་ཏེ། རྟག་ལ་སྦྱེ་བ་མེད་སྦྱིར་རོ།
 ༡༦ གལ་ཏེ་ལྟ་ལས་མི་གཞན་ན། དེ་ལྟ་བུ་ནི་རྟག་འགྱུར། གལ་ཏེ་ལྟ་མི་གཞན་ཡིན་ན། རྒྱུད་ནི་འཐད་པར་མི་འགྱུར་རོ།
 ༡༧ གལ་ཏེ་སྦྱོགས་གཅིག་ལྟ་ཡིན་ལ། སྦྱོགས་གཅིག་མི་ནི་ཡིན་གྱུར་ན། རྟག་དང་མི་རྟག་འགྱུར་བ་ཡིན། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ༡༨ གལ་ཏེ་རྟག་དང་མི་རྟག་པ། གཉིས་གསུམ་པར་གྱུར་བ་ནི། རྟག་པ་མ་ཡིན་མི་རྟག་མིན། འགྲུབ་པར་འགྱུར་བར་འདོད་ལ་རག།
 ༡༩ གལ་ཏེ་གང་ཞེས་གང་ནས་གཤམ། འོང་ཞེས་གོང་དུ་འོང་འགྲོ་འགྱུར་ན། དེ་སྦྱིར་འཐོར་བ་སྦོག་མེད་པར། འགྱུར་བ་དེ་ནི་ཡོད་མ་ཡིན།
 ༢༠ གལ་ཏེ་རྟག་པ་འགའ་མེད་ན། མི་རྟག་གང་ཞེས་ཡིན་པར་འགྱུར། རྟག་པ་དང་ནི་མི་རྟག་དང་། དེ་གཉིས་བསལ་བར་གྱུར་པའོ།
 ༢༡ གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་མཐའ་ཡོད་ན། འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་རི་ལྟར་འགྱུར། གལ་ཏེ་འཛིག་རྟོན་མཐའ་མེད་ན། འཛིག་རྟོན་པ་རོལ་རི་ལྟར་འགྱུར།
 ༢༢ གང་སྦྱིར་སྦྱང་བོ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུ། འདི་ནི་མར་མེའི་འོད་དང་མཚུངས། དེ་སྦྱིར་མཐའ་ཡོད་ཉིད་དང་ནི། མཐའ་མེད་ཉིད་ཀྱང་མི་རིགས་སོ།
 ༢༣ གལ་ཏེ་སྦྱ་མ་འཛིག་འགྱུར་ཞེང་། སྦྱང་བོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། སྦྱང་བོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་འཛིག་རྟོན་མཐའ་ཡོད་འགྱུར།
 ༢༤ གལ་ཏེ་སྦྱ་མ་མི་འཛིག་ཅིང་། སྦྱང་བོ་འདི་ལ་བརྟེན་བྱས་ནས། སྦྱང་བོ་དེ་ནི་མི་འབྱུང་ན། དེས་ན་འཛིག་རྟོན་མཐའ་མེད་འགྱུར།
 ༢༥ གལ་ཏེ་སྦྱོགས་གཅིག་མཐའ་ཡོད་ལ། སྦྱོགས་གཅིག་མཐའ་ནི་མེད་འགྱུར་ན། འཛིག་རྟོན་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་འགྱུར། དེ་ཡང་རིགས་པ་མ་ཡིན་ནོ།
 ༢༦ རི་ལྟ་སྦྱང་བ་ཉེར་ལོན་པོའི། སྦྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་འགྱུར་ལ། སྦྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་དེ་ནི་མི་རིགས་སོ།
 ༢༧ རི་ལྟ་སྦྱང་བ་ཉེར་སྦྱང་བ། སྦྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་འགྱུར་ལ། སྦྱོགས་གཅིག་རྣམ་པར་འཛིག་མི་འགྱུར། དེ་ལྟར་དེ་ཡང་མི་རིགས་སོ།

༡༥ གལ་ཏེ་མཐའ་ཡོད་མཐའ་མེད་པ། གཉིས་ཀ་སྐྱབ་པར་སྐྱབ་ན་ནི། མཐའ་ཡོད་མ་ཡིན་མཐའ་མེད་མིན། འགྲུབ་པར་འགྲུབ་པར་འདོད་ལ་རག།

༡༧ ཡང་ན་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་དག། ལྷོང་སྤྱིར་རྟག་ལ་སོགས་ལྟ་བུ། གང་དག་གང་དུ་གང་ལ་ནི། ཅི་ལས་ཀྱི་ཏུ་འབྱུང་བར་འགྲུབ།

ལྷ་བ་བརྟག་པ་ཞེས་བྱ་བ་སྟེ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་བརྟན་པའོ།།

གང་གིས་ཐུགས་བརྩེ་ཉེར་བཟུང་ནས། ལྷ་བ་ཐམས་ཅད་སྤང་བའི་སྤྱིར། དམ་པའི་ཚོས་ནི་སྟོན་མཛད་པ། གོ་ཏམ་དེ་ལ་བྱག་འཚལ་ལོ།

དབུ་མ་རྩ་བའི་ཚོག་ལེའུར་བྱས་པ་ཤེས་རབ་ཅེས་བྱ་བ་ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ཚོས་མཛོན་པ་རྣམ་པར་གཞག་པ། དོན་དམ་པའི་དེ་ལོ་ན་ཡང་དག་པར་སྟོན་པ། ཤེས་རབ་ཀྱི་པ་ལོ་ལ་ཏུ་སྤྱིན་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། ལྷོང་དཔོན་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་འཕགས་པ་སྐྱེས་པ་མི་འབྲོགས་པའི་མཁུན་རབ་དང་ཐུགས་རྗེར་ལྡན་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པའི་ཐེག་པ་བླ་ན་མེད་པའི་ཚུལ་གསལ་བར་བྱེད་པ། རབ་ཏུ་དགའ་བའི་ས་བསྐྱབས་ནས། བདེ་བ་ཅན་གྱི་ཞིང་དུ་གཤེགས་པ། འཇིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་དང་བའི་འོད་ཅེས་བྱ་བར། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ཡེ་ཤེས་འབྱུང་གནས་འོད་ཅེས་བྱ་བར་འགྲུབ་པས་མཛད་པ་རྫོགས་སོ།།

དབང་སྐྱུག་དམ་པའི་མངའ་བདག་རྒྱལ་པོ་ཆེན་པོ་དཔལ་ལྷ་བ་ཅན་པོའི་བཀའ་ལུང་གིས། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཆེན་པོ་དབུ་མ་པ། ལྷོ་ན་གར་དང་། ལུ་ཆེན་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་དག་སྤོང་ཅོག་པོ་སྤྱིའི་རྒྱལ་མཚན་གྱིས་བསྐྱུར་ཅིང་ལུས་ཏེ་གཏན་ལ་ཡབ་པ། འདི་ལ་རབ་ཏུ་བྱེད་པ་ཉི་ཤུ་རྩ་བརྟན། ལྷོ་ཀ་བཞི་བརྒྱ་བཞི་བརྩ་རྩ་དགུ་ཡོད། བམ་པོ་ནི་བྱེད་དང་གཉིས་སུ་བྱས་སོ། སྤྱད་གྱིས་ཁ་ཆེའི་གོང་ཁྲེར་དཔེ་མེད་ཀྱི་དབུས། གཙུག་ལག་ཁང་རིན་ཆེན་སྤྲས་པའི་དབུས་སུ། ཁ་ཆེའི་མཁན་པོ་ཉ་སུ་མ་ཉི་དང་། བོད་ཀྱི་སྐྱབ་སྐྱུར་གྱི་ལོ་རྒྱུ་བ་པ་ཚབ་ཉི་མ་གྲགས་གྱིས་མིའི་བདག་པོ་འཕགས་པ་ལྷའི་སྐྱེ་རིང་ལ་འབྲེལ་བ་ཚོག་གསལ་བ་དང་བསྐྱུན་ནས་བཅོས་པའོ།།

སྤྱད་གྱིས་ར་ས་འབྲུལ་སྤང་གི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ། རྒྱ་གར་གྱི་མཁན་པོ་ཀ་ན་ཀ་དང་། ལོ་རྒྱུ་བ་དེ་ཉིད་གྱིས་ལུ་ཆེན་བགྱིས་པའོ།

THE PRECIOUS GARLAND
AN EXPLANATION OF THE MEANING OF THE WORDS
OF THE
FUNDAMENTAL TREATISE ON THE MIDDLE WAY CALLED 'WISDOM'

GYELWA GENDUN DRUP (1391 - 1474)

PRECIOUS GARLAND OUTLINES

1. Meaning of the title (3)
2. Translators homage (4)
3. Meaning of the text (4)
  - A. Praising the Teacher in terms of his explaining dependent-arisings to be free from the eight extremes (4)
  - B. The way of presenting dependent-arisings to be free from the eight extremes (4)
    1. Showing that dependent-arisings are empty of inherent existence (5)

A. The actual topic (5)

- 1. Brief presentation of the two selflessnesses (5)**

1. INVESTIGATION OF CONDITIONS

- A. Refuting inherent existence with respect to phenomena through investigating actions and agents of causes and results (5)**
  - 1. Refuting inherent production in terms of results (5)**
    - A. Refuting production from the four extremes (5)
    - B. Rejecting that the refutation of production from other contradicts scripture (5)
      1. The argument (6)
      2. The response (6)
  - 2. Refuting inherently existent conditions in terms of being agents of production (6)**
    - A. Refuting inherently existent conditions collectively (6)
      1. Refuting the consideration of them as conditions in terms of being agents (6)
        - A. Refuting the consideration of them as conditions due to the reason of having carried out the action of production (6)
        - B. Refuting the consideration of them as conditions due to the reason of producing a result (7)
      2. Refuting the consideration of them as conditions with respect to objects (7)
    - B. Refuting inherently existent conditions individually (7)
      1. Refuting the characteristics of causal conditions (8)
      2. Refuting the characteristics of observed object conditions (8)
      3. Refuting the characteristics of immediate conditions (8)
      4. Refuting the characteristics of empowering conditions (8)
    - C. Indicating other ways of refuting conditions collectively (9)

2. INVESTIGATION OF COMING AND GOING

B. Refuting inherent existence with respect to persons through investigating actions and agents of coming and going (10)

1. Extensive explanation (10)

A. Refuting actions individually in terms of the place of action and agents (10)

1. Refuting them through investigating the place of action (10)

A. Refuting actions in terms of the three paths in general (10)

B. Refuting actions in terms of that presently being traversed in particular (11)

1. The argument (11)

2. The response (11)

A. If one of the words 'place of action' or 'action' has meaning, the other is empty of meaning (11)

B. The absurd consequences if both have meaning (11)

2. Refuting them through investigating agents (12)

3. Refuting attempts to establish the existence of actions (13)

A. Refuting an initial commencing (13)

B. Refuting a path that is the place of going (13)

C. Refuting a counteragent of going (13)

D. Refuting a final stopping (14)

E. Refuting attempts to establish staying (14)

4. Refuting them through investigating actions (14)

A. Refuting them through investigating whether they are the same or different (14)

B. Refuting them through investigating whether or not the two actions exist (15)

B. Refuting actions collectively (15)

2. Conclusions (15)

3. INVESTIGATION OF THE SENSE POWERS

2. Extensive explanation of the two selflessnesses (15)

A. Explanation of the specific classifications of phenomena and person (16)

1. Explanation of the selflessness of phenomena (16)

A. Refuting a self with respect to the three phenomena (16)

1. Refuting a self of phenomena with respect to the sense spheres (16)

A. The argument (16)

B. The response (16)

1. Refuting the three phenomena of seeing (16)

A. Refuting the agent that sees (16)

1. Refuting the eye being the agent that sees (16)

2. Refuting the person or consciousness being the agent that sees (17)
- B. Refuting the object seen and the action of seeing (17)
2. Applying that reasoning also to the other sense spheres (18)

4. INVESTIGATION OF THE AGGREGATES

2. Refuting a self of phenomena with respect to the aggregates (18)
  - A. Refuting an inherently existent form aggregate (18)
    1. Refuting cause and result with respect to being different objects (18)
    2. Refuting cause and result with respect to existing or not existing and being similar or not similar (19)
  - B. Applying that reasoning to the other aggregates (19)
  - C. The way of responding when there are arguments and explanations (19)

5. INVESTIGATION OF THE CONSTITUENTS

3. Refuting a self of phenomena with respect to the constituents (20)
  - A. Refuting an inherently established space constituent (20)
    1. Refuting the characteristics and the object characterized with respect to the space constituent (20)
    2. Refuting the space constituent being established as a thing or non-thing (21)
    3. Conclusions (22)
  - B. Applying that reasoning also to the other constituents (22)
  - C. Indicating the disapproval of the extreme views of existence and non-existence (22)

6. INVESTIGATION OF ATTACHMENT AND THE ATTACHED PERSON

- B. Refuting attempts to establish the existence of a self of phenomena (22)
  1. Refuting the supported – the thoroughly afflicted (22)
    - A. Refuting an inherently existent attachment and attached person (22)
      1. Refuting them occurring sequentially (22)
      2. Refuting them occurring together (23)
    - B. Conclusions (24)
  - C. Applying that reasoning also to other things (24)

7. INVESTIGATION OF PRODUCTION, ABIDING AND DISINTEGRATION

2. Refuting the three characteristics – production, abiding and disintegration (24)

- A. Refuting inherently established compounded phenomena (25)
  - 1. Refuting the general characteristics (25)
    - A. Refuting them collectively (25)
      - 1. Refuting them through investigating whether or not they are compounded (25)
      - 2. Refuting them through investigating whether they are individual or collective (25)
      - 3. Refuting them through investigating whether or not other characteristics exist (25)
        - A. Formulating the consequences (25)
        - B. Refuting the rejection of those faults (26)
          - 1. Refuting the rejection of the fault for the first consequence (26)
          - 2. Refuting the rejection of the fault for the second consequence (27)
            - A. The rejection of the fault (27)
            - B. Refuting that (27)
              - 1. Refuting the example (27)
              - 2. Refuting the meaning (27)
    - B. Refuting them individually (28)
      - 1. Refuting inherently established production (28)
        - A. Refuting it through analysing it in the three times (28)
        - B. Refuting it through analysing the three – existent, non-existent or both (29)
        - C. Refuting it through analysing whether or not it is ceasing (29)
      - 2. Refuting inherently established abiding (29)
      - 3. Refuting inherently established disintegration (30)
        - A. Refuting it through investigating it in the three times (30)
        - B. Refuting it through investigating whether or not it is abiding (30)
        - C. Refuting it through investigating it in terms of self or different (30)
        - D. Refuting it through investigating whether or not it exists as a thing (31)
        - E. Refuting it through investigating whether or not a different agent of disintegration exists (31)
  - 2. Refuting specific characteristics (31)
- B. Due to that, negating inherently established uncompounded phenomena (31)
- C. Dispelling that it contradicts scripture (31)

8. INVESTIGATION OF AGENTS AND ACTIONS

- 3. **Refuting the causes – actions and agents (32)**
  - A. Refuting inherently established actions and agents (32)
    - 1. Refuting actions and agents of similar class (32)
    - 2. Refuting actions and agents of dissimilar class (33)
  - B. The way of positing actions and agents conventionally (34)

C. Applying that reasoning also to other things (34)

9. INVESTIGATION OF PRIOR EXISTENCE

2. Explanation of the selflessness of person (34)

A. The actual topic (34)

1. The argument (34)
2. The response (34)
  - A. Refuting an appropriator (34)
    1. Refuting an appropriator existing prior to every object appropriated (35)
    2. Refuting an appropriator existing prior to individual objects appropriated (35)
    3. Refuting attempts to establish its existence prior to every object appropriated (35)
  - B. Due to that, also negating the objects to be appropriated (36)
  - C. Dispelling arguments (36)

10. INVESTIGATION OF FIRE AND KINDLING

B. Refuting attempts to establish an inherently existent person (36)

1. Refuting the example (36)
  - A. Refuting inherently existent fire and kindling (36)
    1. Refuting them through reasoning not explained previously (36)
      - A. Refuting that they are the same essence (37)
      - B. Refuting that they are different essences (37)
        1. Refuting that to be established (37)
          - A. The consequence that fire would not rely upon kindling (37)
          - B. The consequence that fire and kindling would not meet (37)
        2. Refuting attempts to establish that (38)
      2. Refuting them through reasoning explained previously (39)
      3. Conclusions (39)
    - B. Applying that reasoning also to other things (39)
    - C. Disapproving of views of the objects that were refuted (39)

11. INVESTIGATION OF START AND END POINTS

2. Refuting the reasoning for an inherently existent person (40)

A. Refuting the reasoning for the existence of the actions of birth and death (40)

1. Refuting an inherently existent cyclic existence (40)

- A. Refuting three parts – a beginning, a middle and an end – of cyclic existence (40)
- B. Refuting the factors of birth and death being sequential or existing together (40)
  - 1. Brief presentation (40)
  - 2. Extensive explanation (40)
    - A. Refuting them being sequential (40)
    - B. Refuting them existing together (40)
  - 3. Conclusions (41)
- 2. Applying that reasoning also to other things (41)

12. INVESTIGATION OF MADE BY SELF AND MADE BY OTHER

B. Refuting the reasoning for the existence of suffering (41)

- 1. The actual topic (41)
  - A. Positing the thesis (41)
  - B. Presenting the means of establishing the thesis (41)
    - 1. Refuting made by self or other individually (41)
    - 2. Refuting that it is made by both or saying that it is without a cause (43)
- 2. Applying that reasoning also to other things (43)

13. INVESTIGATION OF COMPOSITIONAL FACTORS

B. Showing that mere things are empty of inherent existence (43)

- 1. The actual topic (43)
  - A. Establishing it through scriptures renowned to others (43)
  - B. Dispelling arguments (43)
  - C. Refuting the explanation that those scriptures have a different meaning (44)
    - 1. The way in which the scriptures are explained to have a different meaning (44)
    - 2. Refuting attempts to establish those different meanings (44)
      - A. Refuting attempts to establish inherently existent transformation (44)
      - B. Refuting attempts to establish an inherently existent emptiness (44)

14. INVESTIGATION OF MEETING

- 2. Refuting attempts to establish inherently existent things (45)

A. Refuting inherently existent meeting (45)

- 1. The actual topic (45)
  - A. The thesis (45)

- B. The means of establishing it (45)
  - 1. Refuting meeting due to lacking an inherently existent difference (45)
  - 2. Refuting meeting through having investigated if they are the same or different (46)
- 2. Showing that being met is also negated due to that (46)

15. INVESTIGATION OF ESSENCE

B. Refuting inherently existent substantial causes and conditions (47)

- 1. Refuting inherently existent things (47)
  - A. Refuting attempts to establish them (47)
    - 1. The actual topic (47)
    - 2. Showing that also the three other extremes are negated due to that (47)
    - 3. Disapproving of views of the objects that were refuted (48)
  - B. Presenting the means of invalidating them (48)
    - 1. The scriptures that invalidate them (48)
    - 2. The reasonings that invalidate them (48)
- 2. When propounding inherent existence, not passing beyond holding to an extreme (48)

16. INVESTIGATION OF BONDAGE AND LIBERATION

C. Refuting inherently existent bondage and liberation (49)

- 1. The actual topic (49)
  - A. Refuting inherently existent cyclic existence and nirvana (49)
    - 1. Refuting an inherently existent cyclic existence (49)
    - 2. Refuting an inherently existent nirvana (50)
  - B. Refuting inherently existent bondage and liberation (50)
    - 1. Refuting them collectively (50)
    - 2. Refuting them individually (50)
      - A. Refuting bondage (50)
      - B. Refuting liberation (50)
  - C. Dispelling the consequence that to practice would be meaningless (51)

17. INVESTIGATION OF ACTIONS

- 2. Refuting attempts to establish inherently existent bondage and liberation (51)
  - A. The arguments (51)
    - 1. Presentation of virtue and non-virtue (51)

2. The way in which permanence and annihilation are dispelled (52)
  - A. The qualm (52)
  - B. The response (52)
    1. Dispelling permanence and annihilation through asserting a continuum (52)
    2. Dispelling permanence and annihilation through asserting non-wastage (53)
      - A. Refuting the response of others (53)
      - B. Our own response (53)
        1. Brief presentation (53)
        2. Extensive explanation (53)
        3. Conclusions (54)
- B. The response (54)
  1. Actions lacking permanence and annihilation due to not inherently existing (54)
  2. Refuting inherently existent actions (54)
    - A. Presenting the means of invalidating that (54)
      1. The consequence that they would be permanent and not done (54)
      2. The consequence that fruitions would arise endlessly (55)
    - B. Refuting attempts to establish inherently existent actions (55)
  3. Showing through an analogy that also actions and agents do not inherently exist (56)

18. INVESTIGATION OF SELF AND PHENOMENA

C. The way to engage in suchness (56)

1. The actual topic (56)
  - A. Settling the view (56)
  - B. The stages of turning away from faults and defects through cultivating suchness (57)
    1. The stages of turning away from faults and defects (57)
    2. The way to attain liberation (57)
2. Dispelling that it contradicts scripture (58)
3. The stages of instruction in suchness (58)
4. The characteristics of suchness (59)
5. Showing the need to definitely establish that meaning (59)

19. INVESTIGATION OF TIME

D. Showing that time is empty of inherent existence (60)

1. The actual topic (60)
  - A. Refuting inherently existent time in general (60)

- B. Refuting assertions of our own and other schools individually (60)

20. INVESTIGATION OF COLLECTIONS

- 2. **Refuting attempts to establish inherently existent time (61)**
  - A. Refuting time being a cooperative condition of results (61)
    - 1. Refuting production from a collection of causes and conditions (61)
      - A. Refuting production from a prior collection (61)
      - B. Refuting production from a simultaneous collection (62)
      - C. Refuting production from a later collection (62)
    - 2. Refuting production from the cause itself (62)
      - A. Refuting cause and result being the same entity (62)
      - B. Refuting them being different entities (62)
        - 1. Refuting the cause functioning to produce the result (63)
        - 2. Refuting the cause itself being inherently existent (64)
    - 3. Refuting again production from a collection of causes and conditions (65)

21. INVESTIGATION OF ARISAL AND DISINTEGRATION

- B. Refuting time being the cause of the arisal and disintegration of results (65)
  - 1. Refuting inherently existent production and disintegration (65)
    - A. Refuting that which is to be established (65)
      - 1. Refuting them through investigating whether or not they exist together (65)
      - 2. Refuting them through investigating whether they exist for any support (66)
      - 3. Refuting them through investigating whether they are the same or different (67)
    - B. Refuting attempts to establish inherently existent production and disintegration (67)
      - 1. Seeing not being the means of establishing them (67)
      - 2. Presenting the attempts to establish them (67)
        - A. Refuting arisal and disintegration being produced from self or from concordant or discordant types (67)
        - B. Refuting things being produced from self or other (67)
  - 2. Showing the faults of permanence and annihilation if accepting inherent production and disintegration (67)

22. INVESTIGATION OF THE TATHAGATA

- E. Showing that the continuum of existence is empty of inherent existence (69)
  - 1. Refuting an inherently existent Tathagata (69)
    - A. The actual topic (69)

1. Refuting an inherently existent appropriator (69)
  - A. Refuting a substantially existent Tathagata (69)
  - B. Refuting a Tathagata inherently dependent on the aggregates (69)
    1. The actual topic (69)
    2. Refuting inherently existent appropriators and objects of appropriation (70)
  2. Refuting inherently existent objects of appropriation (71)
  3. Conclusions (71)
- B. Not abiding in other wrong conceptions with respect to that (71)
- C. The disadvantages of wrong apprehensions (71)
- D. Applying that reasoning also to other things (72)

23. INVESTIGATION OF MISTAKES

2. Refuting inherently existent afflictions (72)
  - A. The actual topic (72)
    1. Refuting them due to the reason that they are dependent-arising (72)
    2. Refuting them due to the reason that the support does not inherently exist (72)
    3. Refuting them due to the reason that the cause does not inherently exist (73)
    4. Refuting them due to the reason that the observed object does not inherently exist (73)
    5. Refuting them due to other reasons that the cause does not inherently exist (73)
      - A. Refuting an inherently existent cause of attachment and hatred (73)
      - B. Refuting an inherently existent cause of confusion (74)
        1. Refuting inherently existent mistakes (74)
        2. Refuting an inherently existent possessor of mistakes (74)
        3. Refuting it through investigating whether or not the objects of mistakes exist (75)
  - B. Refuting the method of abandoning them (75)

24. INVESTIGATION OF THE NOBLE TRUTHS

B. Dispelling arguments (76)

1. Investigation of the truths (76)
  - A. The argument (76)
  - B. The response (77)
    1. Showing that it is an argument where they do not realize dependent-arising (77)
      - A. The actual topic (77)
        1. Showing that due to such an argument they do not realize the three meanings (77)
        2. Showing that due to such an argument they do not realize the two truths (77)

- A. The entity of the two truths (77)
- B. Not knowing the suchness in the scriptures if not knowing the two truths (77)
- C. The necessity of presenting the two truths (78)
- D. The disadvantages of wrongly apprehending the two truths (78)
- E. The way in which the two truths were not initially taught due to being difficult to realize (78)
- B. The distinction of our own presentation being acceptable and others presentations being unacceptable (78)
- 2. Showing that emptiness is the meaning of dependent-arising (79)
- 3. The inadmissibility of every presentation of others (79)
  - A. The unacceptability of the Four Noble Truths and the knowledge and so forth of them (79)
  - B. The unacceptability of the Three Jewels and actions and agents and so forth (80)
  - C. The unacceptability of worldly and supramundane conventions (81)
- 4. When the suchness of dependent-arising is seen, the suchness of the four truths is seen (82)

25. INVESTIGATION OF NIRVANA

2. Investigation of nirvana (82)

- A. The argument (82)
- B. The response (82)
  - 1. The inadmissibility of the nirvana of other systems (82)
  - 2. Identifying the nirvana of our own system (82)
  - 3. Refuting a truly established nirvana (82)
    - A. Refuting a nirvana established in any of the four extremes (82)
      - 1. Refuting accepting the extreme of it being a thing (82)
      - 2. Refuting accepting the extreme of it being a non-thing (83)
      - 3. Refuting accepting the extreme of it being both (84)
      - 4. Refuting the extreme of accepting it to be neither (84)
    - B. Refuting that the one who has realized nirvana is not established in the four extremes (85)
    - C. The meaning that is established due to that (85)
  - 4. Dispelling arguments with respect to such a refutation (86)

26. INVESTIGATION OF THE TWELVE LINKS OF EXISTENCE

- 2. The way of engaging in and turning away from cyclic existence through having or not having realized dependent-arising (86)
  - A. Dependent relations of the forward order (86)
  - B. Dependent relations of the reverse order (88)